

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษา
ผู้ประกอบการอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

นายปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์

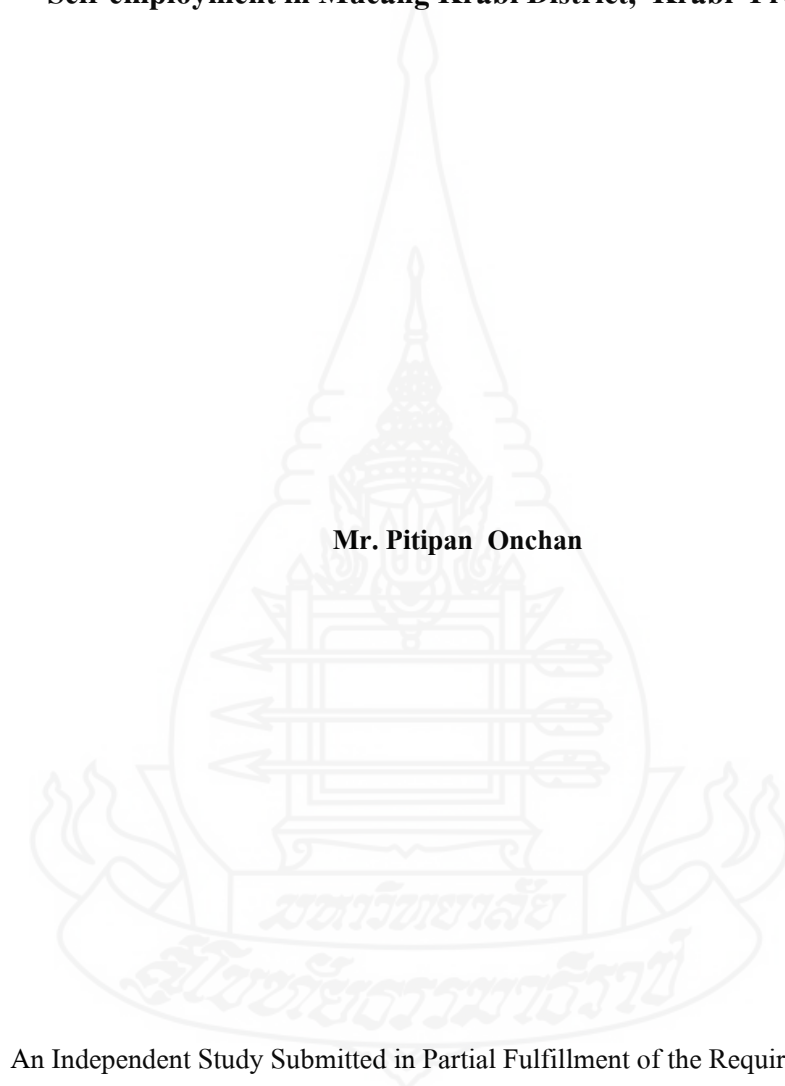

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2558

**Factors Affecting Saving in National Savings Fund: A Case Study of the
Self-employment in Mueang Krabi District, Krabi Province**

Mr. Pitipan Onchan

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Economics

School of Economics

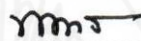
Sukhothai Thammathirat Open University

2015

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษา
ผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
ชื่อและนามสกุล นายปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์
วิชาเอก เศรษฐศาสตร์
สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธ์ชัย ศรีสุขใส

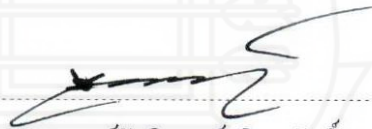
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

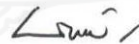
ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธ์ชัย ศรีสุขใส)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์รัฐวิษณุ ใจสวัสดิ์)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปิยะศิริ เรืองศรีมัน)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษา

ผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

ผู้ศึกษา นายปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์ **รหัสนักศึกษา** 2566000697 **ปริญญา** เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พัทธ์ชัย ศรีสุขใส **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสอบถามผู้ประกอบอาชีพอิสระ 7 กลุ่มอาชีพในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนาอธิบาย การศึกษาลักษณะการออม ใช้สมการถดถอยโลจิสติกอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ และสมการถดถอยพหุคูณอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนฯ

ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มตัวอย่างมีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้เฉลี่ยร้อยละ 19.23 ออมเงินโดยการฝากออมทรัพย์กับธนาคารมากที่สุด ส่วนใหญ่มีการออมเพียงช่องทางการออมเดียว เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมมีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้และมีช่องทางการออมที่เป็นการออมระยะยาว สูงกว่ากลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 63.0 ไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนฯ กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่วางแผนที่จะออมจำนวน 500 บาทต่อเดือนและกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีสัดส่วนผู้ออมมากที่สุด 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เงินออมต่อเดือน การไม่มีหนี้สิน การครอบครองทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์และรถยนต์ และขนาดที่ดินที่ถือครอง มีผลต่อการตัดสินใจออมในทางบวก 3) ปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนฯ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ได้แก่ เงินออมต่อเดือน รายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือน โดยเมื่อปัจจัยดังกล่าวเพิ่มขึ้นร้อยละหนึ่งจะมีผลให้จำนวนเงินออมในกองทุนฯเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 2.90, 1.80 และ -1.20 ตามลำดับ

คำสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการออม กองทุนการออมแห่งชาติ ผู้ประกอบอาชีพอิสระ

Independent Study title: Factors Affecting Saving in National Savings Fund:
A Case Study of the Self-employment in Mueang Krabi
District, Krabi Province

Author: Mr. Pitipan Onchan ; **ID:** 2566000697;

Degree: Master of Economics;

Independent Study advisor: Dr. Pithak Srisuksai, Assistant Professor;

Academic year: 2015

Abstract

The objectives of this study were to study: 1) The saving behavior of the self-employment in Mueang Krabi District, Krabi Province; 2) Factors affecting savings decision in National Savings Fund in Mueang Krabi District, Krabi Province; and 3) Factors affecting the amount of savings in National Savings Fund Mueang Krabi District, Krabi Province.

This study collected data using the questionnaire to survey the self-employment of seven careers in Mueang Krabi District, Krabi Province, included 400 subjects. The statistics used for analyzing the data were descriptive statistics to explain the savings behavior, logistic regression equation to explain the factors affecting savings decision in National Savings Fund and multiple regression equation to explain the factors affecting the amount of savings in the National Savings Fund.

The results showed that: 1) the ratio of sample saving to income was 19.23 percent. The most samples saved their money through deposits at the commercial bank, and they had only one channel for savings. The ratio of saving to income and the long-term save of the saving samples in National Savings fund were higher than those of the non-saving samples. Most of the samples, about 63.0 percent did not know about the information of the National Savings Fund. Most of the saving samples in National Savings fund planned to save 500 baht per month and the proportion of farmer was larger than others. 2) the factors that affect savings decision in National Savings Fund at the 0.05 of significance level include the saving per month, the non-liabilities, motorcycle ownership, car ownership and size of land holding that affect positively with savings decision. 3) the factors affecting the amount of savings in National Savings Fund at the 0.05 of significance level include the saving per month, the income per month and the expenditures per month. In fact, one percent increase in those factors leads to 2.90, 1.80 and -1.20 percent change in the amount of saving in the fund, respectively.

Keywords: Factors affecting saving, National Savings Fund, The self-employment

กิตติกรรมประกาศ

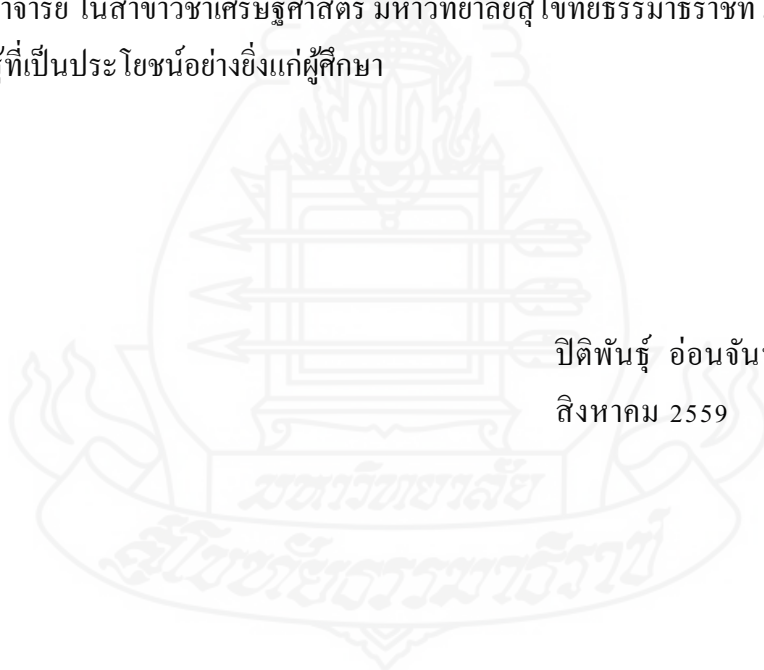
การศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี โดยได้รับคำปรึกษาแนะนำเป็นอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทักษ์ ศรีสุขใส อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้ให้คำชี้แนะตลอดจนให้ความกรุณาในการแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้งานการศึกษาค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในครั้งนี้เป็นอย่างมาก รวมทั้งขอขอบคุณครอบครัวและเพื่อนร่วมงานทุกท่านที่เป็นกำลังใจและให้การช่วยเหลือตามกำลังของแต่ละท่านด้วยดีเสมอมา

คุณค่าอันพึงมีจากการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่ บิดา มารดา และคณาจารย์ ในสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้ศึกษา

ปีติพันธุ์ อ่อนจันทร์

สิงหาคม 2559

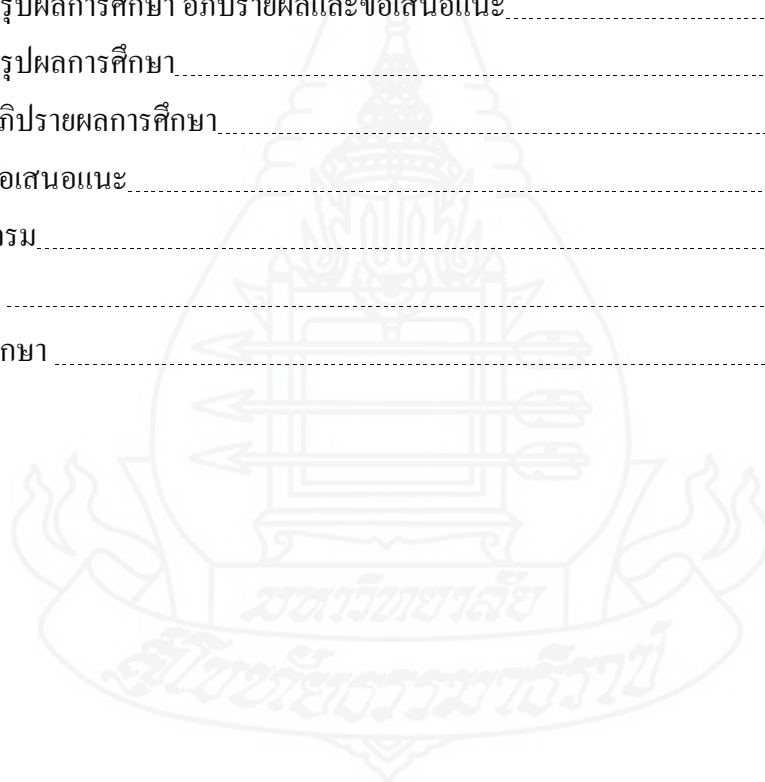

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา	4
ขอบเขตของการศึกษา	4
สมมติฐานในการศึกษา	8
คำจำกัดความในการศึกษา	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
ความรู้และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
สรุปผลจากการทบทวนวรรณกรรม	24
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานศึกษา	28
รูปแบบของการวิจัย	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	28
ตัวแปรที่ศึกษา	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	42
ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	49
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการออม.....	61
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	66
ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออม ในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	70
ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ.....	79
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	85
สรุปผลการศึกษา.....	85
อภิปรายผลการศึกษา.....	87
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	98
ประวัติผู้ศึกษา.....	103

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	ตำบลและจำนวนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่..... 12
ตารางที่ 2.2	จำนวนสมาชิกและเงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ..... 14
ตารางที่ 3.1	จำนวนและร้อยละของประชากรและจำนวนตัวอย่างที่จะสำรวจ จำแนกตามเขตตำบล..... 31
ตารางที่ 3.2	สรุปการกำหนดตัวแปรอิสระและการวัดตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลอง..... 45
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามเพศ..... 49
ตารางที่ 4.2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามอายุ..... 49
ตารางที่ 4.3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับการศึกษา..... 50
ตารางที่ 4.4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน..... 51
ตารางที่ 4.5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนผู้พึงพิงในครัวเรือน..... 52
ตารางที่ 4.6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ..... 52
ตารางที่ 4.7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน..... 54
ตารางที่ 4.8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับรายจ่ายต่อเดือน..... 55
ตารางที่ 4.9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามลักษณะของการมีหนี้สิน..... 56
ตารางที่ 4.10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามขนาดที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์..... 56
ตารางที่ 4.11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนรถยนต์ที่ถือกรรมสิทธิ์..... 57

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนรถจักรยานยนต์ ที่ถือกรรมสิทธิ์.....	58
ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย.....	58
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามมูลค่าทองคำที่ถือครอง.....	59
ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามการได้รับหรือไม่ได้รับมรดกหรือ ทรัพย์สิน โดยการยกให้.....	60
ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามประเภทมรดกหรือทรัพย์สิน ที่ได้รับ โดยการยกให้.....	60
ตารางที่ 4.17 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด.....	61
ตารางที่ 4.18 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ.....	61
ตารางที่ 4.19 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ.....	62
ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับเงินออมต่อเดือน.....	62
ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามช่องทางการออม.....	63
ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนช่องทางการออม.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามการรับทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ.....	66
ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	66
ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับของจำนวนเงินที่จะออม.....	67
ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามเหตุผลที่ตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	68
ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	69
ตารางที่ 4.28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระ.....	70
ตารางที่ 4.29 แสดงผลการทดสอบ Chi-square.....	71
ตารางที่ 4.30 แสดงผลการทดสอบค่า Nagelkerke R square.....	72
ตารางที่ 4.31 แสดงผลการทดสอบสถิติ Hosmer and Lemeshow Test.....	72
ตารางที่ 4.32 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลอง.....	73
ตารางที่ 4.33 ผลการคำนวณข้อมูลตัวแปรที่ศึกษาของแบบจำลองสมการ โลจิสติก.....	74
ตารางที่ 4.34 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	78
ตารางที่ 4.35 แสดงข้อมูลตัวแปรในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ.....	79
ตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแยกส่วนระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม.....	80
ตารางที่ 4.37 ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดและค่าแสดงนัยสำคัญทางสถิติ ของสมการถดถอยโดยการวิเคราะห์หน้าตัวแปรเข้าสมการเป็นขั้นตอน.....	81
ตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ.....	83

สารบัญภาพ

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม..... 16

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การออมเป็นการสร้างหลักประกันความมั่นคงในอนาคต เมื่อบุคคลประกอบอาชีพ มีรายได้ย่อมจัดสรรรายได้ของตนเองไปเพื่อการบริโภค เพื่อการเก็งกำไรหรือลงทุน และอีกส่วนหนึ่งจะเก็บออมไว้ใช้จ่ายในยามจำเป็นเพื่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตระยะยาว การออมเป็นแนวทางหนึ่งในการรักษาระดับสวัสดิการของชีวิตให้มีความสม่ำเสมอเพราะ เมื่อถึงเวลาที่ความสามารถในการทำงานหรือหารายได้ลดลง เงินออมจะถูกนำมาใช้จ่ายใช้สอยเพื่อดำรงชีวิตให้เป็นปกติสุข หากจำแนกการออมตามวัตถุประสงค์สามารถแบ่งการออมออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ประเภทที่ 1 การออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉิน เช่น การฝากธนาคาร ประเภทที่ 2 การออมเพื่อการลงทุน เช่น การซื้อพันธบัตร การซื้อประกันชีวิต และประเภทที่ 3 การออมเพื่อการเกษียณอายุ เช่น การออมกับกองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ปัจจัยที่กำหนดความสามารถในการออมประการหนึ่งคือ รายได้ หากพิจารณาตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ บุคคลทุกคนมีการบริโภคอิสระ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในการบริโภคขั้นต่ำสุดที่จำเป็นเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังนั้น หากสมมติให้บุคคลทุกคนมีระดับการบริโภคอิสระเท่ากัน บุคคลที่มีรายได้สูงย่อมมีเงินเหลือสำหรับการออมมากกว่าคนที่มียาได้ต่ำกว่า ระดับรายได้จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการกำหนดระดับการออม

สำหรับ ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่ได้อยู่ในระบบการจ้างงาน เช่น เกษตรกร ผู้มีอาชีพค้าขายทั่วไป คนขับรถรับจ้าง เป็นต้น กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ไม่มีหลักประกันรายได้และสวัสดิการเหมือนแรงงานที่อยู่ในระบบการจ้างงาน ซึ่งมีกฎหมายกำหนดให้นายจ้างจัดระบบสวัสดิการและสร้างหลักประกันรายได้เมื่อเกษียณอายุไปแล้ว เช่น ตามมาตรา 33 ของ พรบ. กองทุนประกันสังคม กำหนดให้ลูกจ้างและนายจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน โดยกองทุนดังกล่าวจะจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานให้แก่ลูกจ้าง หรือสถานประกอบการบางแห่งนายจ้างและลูกจ้างจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพเพื่อส่งเสริมการออมและสร้างหลักประกันความมั่นคงทางรายได้ หลังจากลูกจ้างเกษียณไปแล้ว ซึ่งระบบการออมที่กล่าวจะครอบคลุมแรงงานที่อยู่ในระบบเท่านั้น ดังนั้นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในสังคม ที่ผ่านมารัฐบาลได้มีนโยบายส่งเสริมการออมเพื่อ

การเกษียณสำหรับแรงงานนอกระบบโดยเพิ่มให้มีช่องทางการออม ตามมาตรา 40 ของพรบ. กองทุนประกันสังคม เพื่อให้แรงงานนอกระบบซึ่งตามข้อมูลของสำนักงานกองทุนประกันสังคม มีอยู่ประมาณ 25 ล้านคนจากผู้ที่อยู่ในวัยทำงานประมาณ 39 ล้านคน ได้รับสิทธิเท่าเทียมกันกับแรงงานในระบบ และเหตุผลอีกประการหนึ่งของนโยบายส่งเสริมการออมดังกล่าวคือ ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบหลักประกันทางสังคมเพื่อการชราภาพ เนื่องจากประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุซึ่งตามข้อมูลของสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่าปัจจุบันมีสัดส่วนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเกินกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศและในปี พ.ศ. 2578 ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ดังนั้นหากไม่มีการวางแผนการออมเพื่อความมั่นคงทางรายได้หลังจากเกษียณไปแล้ว การรับเงินยังชีพผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอในการดำรงชีพ และปัจจุบันรัฐบาลต้องจ่ายงบประมาณเพื่อจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปี จะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พบว่าใน ปี 2556 มียอดงบประมาณในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 58,347.01 ล้านบาท ปี 2557 มียอดงบประมาณในการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ 61,406.73 ล้านบาท และ ปี 2558 จำนวน 62,124.18 ล้านบาท ซึ่งถือเป็นภาระทางการคลัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณของแรงงานนอกระบบเหล่านี้เพื่อสร้างความมั่นคงทางรายได้ระยะยาว

ตามข้อมูลของสำนักงานประกันสังคมพบว่าจากการดำเนินนโยบายประกันตนตามมาตรา 40 ซึ่งเป็นการประกันตนภาคสมัครใจและเป็นช่องทางการออมเพื่อการเกษียณให้กับผู้ที่ไม่อยู่ในระบบการจ้างงาน มีผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2556 เป็นต้นมา มีผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ทั้งหมด ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2559 จำนวน 2,191,653 คน สำหรับในจังหวัดกระบี่มีผู้ประกันตนตามมาตรา 40 จำนวน 20,261 คน จากข้อมูลดังกล่าวพบว่าผู้ที่สนใจสมัครประกันตนมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานนอกระบบซึ่งมีประมาณ 25 ล้านคน ในช่วงปี พ.ศ. 2554 กระทรวงการคลังได้เสนอให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบขึ้น ตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. 2554 เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญให้แก่แรงงานนอกระบบที่ยังไม่ได้เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม หรือเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือสมาชิกกองทุนที่เป็นระบบบำเหน็จบำนาญอื่นๆที่มีการจ่ายเงินสมทบโดยรัฐบาลหรือนายจ้าง ซึ่งกองทุนการออมแห่งชาติได้มีการรับสมาชิกกองทุนในเดือน สิงหาคม 2558 เป็นต้นมา และได้กำหนดหลักเกณฑ์การออมขั้นต่ำครั้งละ 50 บาทแต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 13,200 บาทต่อปี โดยรัฐจะจ่ายเงินสมทบให้ตามเงื่อนไข ซึ่งข้อแตกต่างระหว่างกองทุนการออมแห่งชาติ และการประกันตนตามมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคมคือ กองทุนการออมแห่งชาติ ขยายวงเงินออมเพิ่ม

สูงขึ้น และรัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบให้ตามสัดส่วนของเงินสะสมซึ่งสัมพันธ์กับอายุของสมาชิก เมื่อมีอายุครบ 60 ปีกองทุนจะจ่ายเงินบำนาญรายเดือนให้ จากข้อมูลดังกล่าวการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติต้องใช้ระยะเวลานานจึงจะได้รับผลตอบแทนและผู้ออมก็ต้องมีวินัยในการออมสูงที่จะต้องนำเงินไปฝากเข้ากองทุนฯ โดยตนเอง ซึ่งแตกต่างกับแรงงานที่อยู่ในระบบการจ้างงานซึ่งนายจ้างจะตัดยอดเงินจากบัญชีเงินเดือนก่อนจ่ายให้พนักงานลูกจ้าง ประกอบกับนโยบายประกันตนตาม มาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคม ซึ่งมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมการออมให้กับแรงงานนอกระบบได้รับความเสมอภาคเช่นเดียวกับแรงงานในระบบนั้น ตามข้อมูลมีผู้ที่เป็นผู้ประกันตนเพื่อได้รับความคุ้มครองกรณีบำนาญชราภาพ คิดเป็นร้อยละ 9.95 จากจำนวนแรงงานนอกระบบ 25 ล้านคน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อย งานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาถึงความต้องการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลระดับการออมโดยเฉลี่ย ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมหรือไม่ออมกับกองทุนฯ รวมทั้งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออม โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการอาชีพ อิสระ ในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เนื่องจากในพื้นที่ที่มีความหลากหลายของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เช่น เกษตรกร ผู้ประกอบการอาชีพค้าขายทั่วไป คนขับรถรับจ้าง ผู้รับจ้างทั่วไป เป็นต้น รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบรายได้ต่อหัวเฉลี่ยของประชากรทั้งประเทศกับจังหวัดกระบี่จากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพบว่ามีค่าใกล้เคียงกัน โดยในปี พ.ศ.2557 รายได้ต่อหัวของประชากรทั้งประเทศมีค่าเฉลี่ย 195,995 บาท/คน/ปี สำหรับประชากรในจังหวัดกระบี่มีรายได้ต่อหัวเฉลี่ย 203,909 บาท/คน/ปี ซึ่งมีค่าแตกต่างจากค่าเฉลี่ยทั่วประเทศเล็กน้อย เพียงร้อยละ 3.88 รวมทั้งหากเปรียบเทียบรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อเดือนจากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติของประชากรทั่วประเทศในปี พ.ศ.2556 มีค่าเฉลี่ย 8,433.66 บาท/คน สำหรับในจังหวัดกระบี่ มีรายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อเดือนเฉลี่ย 8,929 บาท/คน แตกต่างจากค่าเฉลี่ยทั้งประเทศเล็กน้อยเพียงร้อยละ 5.54 ดังนั้นการศึกษาในครั้งนี้หากนำทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ ซึ่งกล่าวว่า รายได้ รายจ่าย มีความสัมพันธ์กับการออม มาพิจารณาแล้ว การศึกษาโดยอาศัยข้อมูลกลุ่มตัวอย่างใน อำเภอเมืองกระบี่ จึงน่าที่จะสะท้อนภาพรวมการออมในกองทุนการออมแห่งชาติได้ เนื่องจากค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านรายได้และรายจ่ายซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการออมตามทฤษฎี มีค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกันมาก ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จะเป็นแนวทางนำไปสู่การวางแผนส่งเสริมการออมในกองทุนการออมแห่งชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ในการศึกษา

- 2.1 เพื่อศึกษาลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระ
- 2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
- 2.3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1.1 การศึกษาลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระจะศึกษาเกี่ยวกับจำนวนเงินออม และรูปแบบการออมเงินผ่านช่องทางการออมต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งศึกษาความต้องการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระในกองทุนการออมฯ ซึ่งจะสำรวจเพื่อให้ทราบข้อมูลว่า เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติแล้วมีผู้สนใจออมในกองทุนฯมากน้อยเพียงใด สำหรับผู้ที่ตัดสินใจออมโดยเฉลี่ยแล้วจะออมเป็นจำนวนเงินเท่าใดเนื่องจากกองทุนฯกำหนดให้ออมขั้นต่ำ 50 บาทต่อเดือนแต่เมื่อรวมกันทั้งปีไม่เกิน 13,200 บาท รวมทั้งศึกษาเหตุผลเชิงทัศนคติที่มีผลต่อการตัดสินใจออมหรือไม่ออม

3.1.2 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกที่จะออมหรือไม่ออม

3.1.3 การศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่จะออมในกองทุนฯ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อจำนวนเงินที่ตัดสินใจออม

3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษาคือผู้ประกอบอาชีพอิสระ 7 กลุ่มอาชีพ ในท้องที่ อำเภอเมือง กระบี่ จังหวัดกระบี่ ได้แก่

1. กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
2. กลุ่มอาชีพการผลิตและงานทักษะฝีมือ
3. กลุ่มอาชีพการก่อสร้างหรือแรงงานทั่วไป
4. กลุ่มอาชีพการขายส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์
5. กลุ่มอาชีพการขนส่งรับจ้างด้วยยานพาหนะ
6. กลุ่มอาชีพการปรุงอาหารจำหน่าย
7. กลุ่มอาชีพการบริการ

จะทำการสุ่มตัวอย่างจากทั้ง 7 กลุ่มอาชีพดังกล่าวเพื่อให้ได้ตัวอย่างรวมจำนวน 400 ตัวอย่าง

3.3 ขอบเขตตัวแปร ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมและจำนวนเงินที่จะออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จำแนกเป็น 2 ประเภท คือ

3.3.1 ตัวแปรด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ รายจ่าย จำนวนเงินออม มรดกหรือทรัพย์สิน และภาระหนี้สิน

3.3.2 ตัวแปรด้านสังคม ได้แก่ จำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน, จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน, อายุ, เพศ, ระดับการศึกษา

ซึ่งอธิบายการกำหนดตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้

1) **เพศ** ด้วยลักษณะบุคลิกและความละเอียดถี่ถ้วนระหว่างเพศชายและหญิงมีความแตกต่างกันปัจจัยดังกล่าวอาจส่งผลให้ทัศนคติเรื่องการออมแตกต่างกันจึงกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่อง เช่นการศึกษาเรื่องการเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจของแรงงานนอกระบบในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการชราภาพ เช่นเดียวกับกองทุนการออมแห่งชาติ ของ ฅภัทร สุตถนอม (2556) หรือ การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร ของ ปัทมา โกเมนท์จรัส (2556) ก็ได้กำหนดให้เพศเป็นตัวแปรอิสระ จึงนำตัวแปรดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาคั้งนี้ด้วย

2) **อายุ** เนื่องจากกองทุนฯกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะสมัครสมาชิกต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกิน 60 ปี ซึ่งตามทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออมกล่าวว่าบุคคลหนึ่งๆจะมีกระแสรายได้ค่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิต เนื่องจากผลิตภาพแรงงานอยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงเมื่ออยู่ในวัยกลางคนและบุคคลจะรักษาระดับการบริโภคอย่างน้อยคงที่หรือเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นในช่วงที่ผลิตภาพแรงงานสูงรายได้ที่สูงจะถูกออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคต ตามทฤษฎีที่กล่าว อายุจึงมีความสัมพันธ์กับรายได้และรายได้ส่งผลต่อการออม ซึ่งจากการศึกษาของ ปัทมา โกเมนท์จรัส (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานครพบว่า อายุเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการออม จึงกำหนดให้อายุเป็นตัวแปรอิสระ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการออมตามทฤษฎีวงจรการบริโภคและการออมที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลมีอายุเข้าสู่วัยแรงงานก็จะมีความสามารถในการหารายได้เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีการออมเพิ่มขึ้น

3) **ระดับการศึกษา** ผู้ที่มีการศึกษาที่สูงขึ้นหรือผ่านการศึกษอบรมทางวิชาชีพย่อมมีทักษะความรู้ในการประกอบอาชีพที่สูงขึ้นส่งผลให้มีโอกาสในการสร้างรายได้ให้สูงขึ้นจะส่งผลให้ความสามารถในการออมเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งจากการศึกษาของ กุศล สุนทรธาดา (2556)

ได้ศึกษาการออมของครัวเรือนไทยโดย มองภาพสะท้อนจากครัวเรือนคนรุ่นเกดล้าน พบว่าระดับการศึกษา มีผลต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นจึงกำหนดให้ระดับการศึกษาเป็นตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับการออมและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออม

4) จำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน ครัวเรือนที่สมาชิกทุกคนมีรายได้ย่อมลดภาระการพึ่งพิงในครัวเรือน รายได้ที่บุคคลแต่ละคนได้รับย่อมสามารถนำไปจัดสรรเพื่อการออม การบริโภค และเพื่อการลงทุน ได้เพิ่มขึ้น แต่หากสมาชิกในครัวเรือนไม่สามารถหารายได้ ได้ทุกคน ภาระการพึ่งพาและความจำเป็นในการต้องอุปการะเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวก็จะเพิ่มขึ้นส่งผลให้การบริโภค การออม หรือการลงทุน ของบุคคลผู้มียาได้นั้นลดลง ดังนั้นจำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือนจึงมีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือน และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการออม ซึ่งจากการศึกษาของ กุศล สุนทรธาดา(2556) เรื่องการออมของครัวเรือนไทยโดย มองภาพสะท้อนจากครัวเรือนคนรุ่นเกดล้าน ได้กำหนดให้จำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือนเป็นปัจจัยหนึ่งในการวิเคราะห์ศึกษา การศึกษาครั้งนี้จึงนำตัวแปรดังกล่าวมากำหนดเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษาด้วย

5) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน ในครัวเรือนที่มีอัตราการพึ่งพิงสูงเช่น การมีบุตรที่อยู่ในวัยศึกษา มีผู้สูงอายุ หรือสมาชิกในครัวเรือนไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเอง ย่อมทำให้ภาระค่าใช้จ่ายตกแก่ผู้มียาได้ที่จะส่งเสียเลี้ยงดูทำให้การออมลดลง จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือนจึงมีความสัมพันธ์กับการออมและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการออม ซึ่งจากการศึกษาของศิษย์ บิลมาศและสุพิชชา โชติกำจร (2557) เรื่อง รูปแบบและพฤติกรรมออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือนมีความสัมพันธ์ต่อการออมอย่างมีนัยสำคัญ จึงกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ

6) รายได้ต่อเดือน ผู้ที่มีรายได้สูงย่อมสามารถจัดสรรเงินไปเพื่อการออมได้เพิ่มขึ้นหากกำหนดให้ระดับมาตรฐานการครองชีพใกล้เคียงกันผู้มียาได้สูงควรจะสามารถในการออมมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ดังนั้นรายได้จึงมีความสัมพันธ์กับการออมและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์อธิบายว่ารายได้ การบริโภค และการออมมีความสัมพันธ์ต่อกันจึงกำหนดให้รายได้ต่อเดือนเป็นตัวแปรอิสระ

7) รายจ่ายต่อเดือน หมายถึงรายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อการยังชีพและแสวงหาปัจจัย 4 รวมทั้งสวัสดิการและนันทนาการอื่นๆแต่ไม่รวมถึงการชำระหนี้ รายจ่ายที่สูงขึ้นจะทำให้ความสามารถในการออมลดลงรายจ่ายจึงสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการออมซึ่งตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์อธิบายว่ารายได้ การบริโภค และการออมมีความสัมพันธ์ต่อกันจึงกำหนดให้รายจ่ายต่อเดือนเป็นตัวแปรอิสระ

8) **รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน** การมีหนี้สินไม่ได้หมายความว่ารายได้นั้นไม่พอสำหรับรายจ่ายประการเดียว แต่การก่อหนี้นี้อาจเกิดจากความต้องการเงินทุนหมุนเวียนหรือเพื่อสร้างสภาพคล่อง ดังนั้นการมีหนี้สินจึงไม่ได้หมายความว่า จะไม่มีการออม แต่การต้องจ่ายเงินชำระหนี้นี้อาจจะทำให้ความสามารถในการออมลดลง ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้จึงน่าจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับการออม และจากการศึกษาของ กาญจนา สมภารเพ็ชร (2556) เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร พบว่าหนี้สินเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการออมในเชิงผกผัน จึงกำหนดให้หนี้สินเป็นตัวแปรอิสระ

9) **จำนวนเงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน** ผู้ออมจะจัดสรรเงินออมในรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการออมและความต้องการด้านความคล่องตัวในการนำเงินออมมาใช้ หากเป็นผู้ที่มีรายได้สูงย่อมสามารถจัดสรรเงินออมส่วนหนึ่งไปเป็นการออมในระยะยาวเพื่อผลตอบแทนที่สูงกว่าได้ แต่หากมีความสามารถออมน้อยการนำเงินไปออมระยะยาวเพื่อหวังในอัตราผลตอบแทนที่สูงอาจจะไม่คุ้มค่าเมื่อเปรียบเทียบกับผลตอบแทนและสภาพคล่องที่จะนำเงินออมมาใช้จากการเลือกออมในระยะสั้น ดังนั้นจำนวนเงินออมต่อเดือนในปัจจุบันซึ่งสะท้อนความสามารถการออม จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับการออมในกองทุนการออมแห่งชาติด้วย และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน จึงกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ

10) **มรดกหรือทรัพย์สิน** ได้แก่

- (1) ขนาดที่ดินที่ถือครอง
- (2) ยานพาหนะที่ครอบครอง (จำนวนรถยนต์ จำนวนรถจักรยานยนต์)
- (3) กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย
- (4) มูลค่าทองคำที่ถือครอง
- (5) การได้รับทรัพย์สินโดยการยกให้หรือทางมรดก

ได้แก่ เงิน , ทองคำ, ยานพาหนะ, บ้านหรือสิ่งปลูกสร้างและที่ดิน

การครอบครองหรือได้รับทรัพย์สินดังกล่าวจะส่งผลให้บุคคลมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นย่อมเป็นแรงจูงใจให้เกิดการออมเพิ่มขึ้น การมีมรดกหรือทรัพย์สินดังกล่าวจึงมีความสัมพันธ์กับการออมและสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจากการศึกษาของ วิศิษฐ์ บิลมาศ และ สุพิชชา โชติกำจร (2557) เรื่องรูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่ามูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการออมของครัวเรือนในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ จึงกำหนดให้มรดกหรือทรัพย์สิน เป็นตัวแปรอิสระ

4. สมมติฐานในการศึกษา

กำหนดสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

4.1 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ได้แก่

1. รายได้ต่อเดือน
2. จำนวนเงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน
3. จำนวนผู้ปฏิบัติงานในครัวเรือน
4. อายุ
5. เพศ
6. ระดับการศึกษา
7. การได้รับมรดกหรือทรัพย์สิน
8. การไม่มีภาระหนี้สิน

4.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ได้แก่

1. รายจ่ายต่อเดือน
2. จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

4.3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออมในกองทุนฯ ได้แก่

1. อายุ
2. จำนวนผู้ปฏิบัติงานในครัวเรือน
3. รายได้ต่อเดือน
4. เงินออมต่อเดือน
5. ทรัพย์สิน ได้แก่ ขนาดที่ดินที่ถือครอง, จำนวนรถยนต์ที่ถือครอง,

จำนวนรถจักรยานยนต์ที่ถือครองและ มูลค่าทองคำที่ถือครอง

4.4 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ได้แก่

1. รายจ่ายต่อเดือน
2. จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน
3. รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน

5. คำจำกัดความในการศึกษา

5.1 ผู้ประกอบอาชีพอิสระ หมายถึง ผู้ที่อยู่ในวัยแรงงานมีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี ซึ่งประกอบอาชีพหารายได้โดยไม่ได้อยู่ในระบบการจ้างงาน เป็นการประกอบอาชีพหรือทำกิจการขนาดเล็กที่มีลูกจ้างไม่เกิน 2 คน แต่ไม่รวมถึงผู้ประกอบวิชาชีพอิสระที่มีกฎหมายควบคุมเฉพาะสำหรับวิชาชีพนั้นๆ เช่น แพทย์ ทนายความ นักบัญชี เป็นต้น และไม่ใช่ว่าผู้ที่อยู่ในระบบประกันตนตามกฎหมายประกันสังคม หรือเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือสมาชิกกองทุนที่เป็นระบบบำเหน็จบำนาญอื่นๆ ที่มีการจ่ายเงินสมทบโดยรัฐบาลหรือนายจ้าง

5.2 รายได้ หมายถึง รายได้ต่อเดือนของบุคคล เป็นรายได้ซึ่งบุคคลได้ประเมินตนเองว่าโดยเฉลี่ยในแต่ละเดือนคนมีรายได้สามารถนำไปใช้จ่ายใช้สอยได้จริงเป็นจำนวนเท่าใด

5.3 รายจ่าย หมายถึง รายจ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคต่อเดือนของบุคคล โดยไม่รวมถึงรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้

5.4 รายจ่ายหนี้สิน หมายถึง รายจ่ายชำระหนี้สินต่อเดือนของบุคคล ไม่ว่าจะ เป็นหนี้ในระบบหรือนอกระบบ

5.5 เงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลประเมินตนเองว่ามีเงินซึ่งสามารถนำไปเก็บออมได้เป็นจำนวนเท่าใด โดยเงินดังกล่าวอาจนำไปออมในช่องทางการออมที่มีอยู่ในปัจจุบันทันทีในแต่ละเดือน หรืออาจเก็บออมไว้กับตนเองก่อนยังไม่นำไปออมในช่องทางการออมต่างๆ ก็ได้ แต่บุคคลประเมินตนเองตามข้อเท็จจริงได้ว่าตนมีเงินออมในแต่ละเดือนจำนวนเท่าใด

5.6 จำนวนผู้พึงพิงในครัวเรือน หมายถึง บุคคลในครัวเรือนที่ไม่มีรายได้ ที่ต้องอุปการะเลี้ยงดู เช่น บุตรที่อยู่ในวัยศึกษา ผู้สูงอายุ เป็นต้น

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบว่า มีผู้สนใจจะออมกับกองทุนการออมแห่งชาติมากน้อยเพียงใด ผู้ออมต้องการออมเฉลี่ยในระดับจำนวนเท่าใด มีปัจจัยใดที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจออมหรือไม่ออมกับกองทุนฯ และจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมกับกองทุนฯ ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดบ้าง รวมทั้งเหตุผลในเชิงทัศนคติที่ส่งผลให้มีการตัดสินใจออมหรือไม่ออม ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปใช้

วางแผนประชาสัมพันธ์ส่งเสริมให้ผู้ซึ่งยังไม่มีหลักประกันทางรายได้เมื่อเกษียณไปแล้วมีการออมเงินในกองทุนการออมแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น

2. การศึกษาครั้งนี้เป็นการสำรวจข้อมูลเฉพาะพื้นที่ ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการสะท้อนหรือเป็นแนวทางในการประเมินถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนการออมแห่งชาติในการส่งเสริมการออมให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

3. ผลการศึกษาเป็นข้อมูลในการกำหนดข้อเสนอแนะเพื่อให้รูปแบบการดำเนินการของกองทุนฯ มีความสอดคล้องกับความต้องการหรือคุณลักษณะของกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ มุ่งเน้นศึกษาลักษณะการออมและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออมและจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงเนื้อหาสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. ความรู้และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สรุปผลจากการทบทวนวรรณกรรม

1. ความรู้และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 ข้อมูลทั่วไปของอำเภอเมืองกระบี่

อำเภอเมืองกระบี่มีพื้นที่ประมาณ 648,552 ตร.กม. จากข้อมูลการสำรวจของสำนักงานสถิติจังหวัดกระบี่ ในปี 2558 มีประชากรจำนวน 114,131 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 51,408 ครัวเรือน มีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับอำเภออ่าวลึกและอำเภอเขาพนม

ทิศตะวันออก ติดกับอำเภอเขาพนมและอำเภอเหนือคลอง

ทิศใต้ และทิศตะวันตก ติดกับชายฝั่งทะเลอันดามัน

การแบ่งเขตการปกครองแบ่งออกเป็น 10 ตำบล รายชื่อตำบลและจำนวนหมู่บ้านแสดงดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตำบลและจำนวนหมู่บ้านในเขตอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
ตำบลปากน้ำ	เขตเทศบาล
ตำบลกระบี่ใหญ่	เขตเทศบาล
ตำบลกระบี่น้อย	13
ตำบลเขาคราม	6
ตำบลเขาทอง	6
ตำบลทับปrik	8
ตำบลไสไทย	7
ตำบลอ่าวนาง	8
ตำบลหนองทะเล	7
ตำบลคลองประสงค์	11

สภาพเศรษฐกิจของอำเภอเมืองกระบี่ ด้วยอำเภอเมืองกระบี่มีเขตการปกครอง 10 ตำบล ซึ่งแต่ละตำบลมีสภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ด้วยปัจจัยดังกล่าวจึงส่งผลให้ลักษณะการประกอบอาชีพของประชาชนในแต่ละท้องที่มีความแตกต่างกัน สำหรับเขตพื้นที่ที่มีการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริการต่างๆจะมีความหนาแน่นจะอยู่ในเขต ตำบลปากน้ำ ตำบลกระบี่ใหญ่ ตำบลอ่าวนาง และตำบลกระบี่น้อย เนื่องจากเป็นพื้นที่เศรษฐกิจการค้าและบริการที่สำคัญของจังหวัดกระบี่ สำหรับพื้นที่ตำบลอื่นๆประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนปาล์ม น้ำมันและสวนยางพารา โดยเฉพาะปาล์ม น้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดกระบี่ หากพิจารณาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในจังหวัด (GPP) ตามข้อมูลของสำนักงานคลังจังหวัดกระบี่ พบว่า ปี พ.ศ.2557 เศรษฐกิจของจังหวัดกระบี่มีส่วนสำคัญของรายได้จากสาขาเกษตรกรรมเป็นหลักคือมีส่วน ร้อยละ 45.3 รองลงมาคือ สาขาการขนส่ง การขายปลีก ร้อยละ 23.0 สาขาธุรกิจการค้าบริการอื่นๆร้อยละ 16.8 สาขาผลิตอุตสาหกรรม ร้อยละ 8.9 และสาขาโรงแรมและภัตตาคารร้อยละ 6.0 ตามลำดับ

1.2 พระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2554

กองทุนการออมแห่งชาติจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ.2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ ผู้ที่มีสิทธิเป็นสมาชิก กอช.

จะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์ และไม่เป็นผู้ประกันตนตามกฎหมายว่าด้วยประกันสังคมซึ่งส่งเงินเพื่อไปประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ สมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการกรุงเทพมหานคร หรือส่วนท้องถิ่น กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสงเคราะห์ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน หรือกองทุนอื่นที่มีลักษณะเป็นกองทุนระบบบำนาญ

การจ่ายเงินเข้ากองทุน จะมาจากสองฝ่ายคือ สมาชิกจ่ายสะสม และรัฐบาลจ่ายสมทบ กรณีสมาชิกจ่ายสะสมเข้ากองทุน กำหนดอัตราไม่ต่ำกว่าครั้งละ 50 บาท แต่เมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆต้องไม่เกิน 13,200 บาท

กรณีรัฐบาลจ่ายสมทบ จะจ่ายตามระดับอายุของสมาชิก และเป็นอัตราส่วนกับจำนวนเงินสะสม และเมื่อรวมกันแล้วในปีหนึ่งๆ ต้องไม่เกินเงินสมทบสูงสุดที่กำหนดดังนี้

- สมาชิกที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 30 ปี ได้รับเงินสมทบ ร้อยละ 50 ของเงินสะสมเข้ากองทุนแต่ไม่เกินปีละ 600 บาท

- สมาชิกที่อายุมากกว่า 30 ปี แต่ไม่เกิน 50 ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ 80 ของเงินสะสมเข้ากองทุนแต่ไม่เกินปีละ 960 บาท

- สมาชิกที่มีอายุ มากกว่า 50 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี ได้รับเงินสมทบร้อยละ 100 ของเงินสะสมเข้ากองทุนแต่ไม่เกิน 1,200 บาท

อัตราเงินสะสมดังกล่าวอาจเปลี่ยนแปลงโดยคำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจ และจะมีการพิจารณาทบทวนการจ่ายเงินสมทบของรัฐบาลทุก 5 ปี และในวาระแรกรัฐบาลจัดสรรเงินเข้าบัญชีเงินกองกลางจำนวน 1,000 ล้านบาท

ผลประโยชน์จากกองทุน แบ่งเป็นกรณีดังนี้

- เมื่อสมาชิกมีอายุครบ 60ปีบริบูรณ์จะมีสิทธิได้รับบำนาญจากเงินสะสมเงินสมทบ และผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวไปตลอดอายุขัย

- กรณีสมาชิกทุพพลภาพก่อนอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ สมาชิกจะขอรับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมทั้งหมดหรือบางส่วนจากกองทุนก็ได้ โดยขอรับได้เพียงครั้งเดียว ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบจะจ่ายเป็นบำนาญให้สมาชิกเมื่ออายุครบ 60 ปี

- กรณีสมาชิกลาออกจากกองทุน สมาชิกมีสิทธิได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสมจากกองทุน ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบให้ตกเป็นของกองทุน

- กรณีสมาชิกเสียชีวิต กองทุนจะจ่ายเงินที่มีอยู่ในบัญชีของสมาชิกให้แก่บุคคลที่สมาชิกผู้ตายได้แสดงเจตนาไว้ต่อกองทุน หรือให้แก่ทายาท

- กรณีที่สมาชิกเปลี่ยนงาน ทำให้สมาชิกได้รับความคุ้มครองหรือหลักประกันทางรายได้เพื่อการชราภาพตามกฎหมายอื่นที่มีรัฐหรือนายจ้างจ่ายสมทบเข้ากองทุนหรืออยู่ในระบบบำนาญใดๆ สมาชิกสามารถคงการเป็นสมาชิกต่อไปได้และสมาชิกจะจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุนก็ได้ แต่รัฐบาลจะไม่จ่ายเงินสมทบให้สมาชิก และเมื่อสิ้นสมาชิกภาพ กองทุนจะจ่ายเงินสะสมของสมาชิกพร้อมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดังกล่าวให้แก่สมาชิกทั้งจำนวน โดยจะไม่นำไปคำนวณบำนาญและไม่ต้องนำไปคำนวณเพื่อจ่ายเงินชดเชยผลตอบแทนด้วย

การคำนวณผลตอบแทนโดยรัฐ จะรับประกันให้สมาชิกได้รับผลประโยชน์ไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำประเภท 12 เดือนโดยเฉลี่ยของธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. และธนาคารพาณิชย์แห่งใหญ่ 5 แห่ง โดยจะคำนวณเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้รับกับอัตราดอกเบี้ยดังกล่าวในวันที่สมาชิกสิ้นสมาชิกภาพเพราะอายุครบ 60 ปี หรือเสียชีวิต

การสมัครเข้าเป็นสมาชิกกองทุน กองทุนเปิดรับสมาชิกตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2558 เป็นต้นไป โดยรับสมัครที่สาขาของธนาคารออมสิน ธ.ก.ส. และธนาคารกรุงไทย ทั่วประเทศ และภายใน 1 ปี ที่กองทุนเปิดรับสมาชิก หากในวันที่สมัครผู้ที่มีอายุ 50 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ให้มีสิทธิ์เป็นสมาชิกของกองทุนต่อไปได้อีก 10 ปี นับแต่วันที่ เป็นสมาชิก

สำหรับข้อมูลจำนวนสมาชิกและเงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติตั้งแต่เปิดรับสมัครสมาชิกเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559 ปรากฏผลดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 จำนวนสมาชิกและเงินสะสมในกองทุนการออมแห่งชาติ

	คน
จำนวนสมาชิก	416,460
สมาชิกจำแนกตามอาชีพ	ร้อยละ
เกษตรกร	68.80
รับจ้างทั่วไป/ว่างงาน	14.55
ค้าขาย	12.15
อื่นๆ(เช่น ข้าราชการรับจ้าง,นักเรียน นิสิต นักศึกษา,ลูกจ้าง	4.50

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

	คน
จำนวนสมาชิก	416,460
สมาชิกจำแนกตามอายุ	ร้อยละ
15-30 ปี	5.43
31-50 ปี	46.40
51-60 ปี	48.17
เงินออมรวม	ล้านบาท
จำนวน	958

ที่มา: กองทุนการออมแห่งชาติ (www.nsf.or.th)

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

2.1 ทฤษฎีการบริโภคของเคนส์

ตามแนวคิดนี้เชื่อว่ารายจ่ายในการบริโภคเป็นฟังก์ชันคงที่ต่อรายได้ที่จับจ่ายใช้สอยได้จริง โดยเสนอสมการการบริโภคดังนี้

$$C = C_0 + by_d$$

เมื่อ C คือ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค

C_0 คือ การบริโภคอิสระ

b คือ ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภค

y_d คือ รายได้ที่สามารถใช้จ่ายได้ หมายถึงรายได้หลังหักภาษี

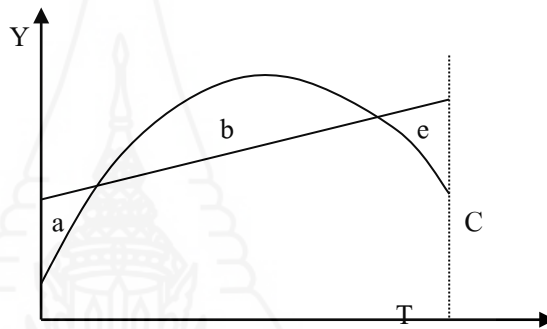
ตามสมการเมื่อรายได้เพิ่มขึ้นการบริโภคย่อมเพิ่มขึ้นแต่จะเพิ่มขึ้นน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของรายได้ ผลที่ตามมาคือจะทำให้เกิดการออม ดังนั้นตามทฤษฎีนี้ นอกจากรายได้จะมีผลต่อการบริโภคแล้วจึงยังมีผลต่อการออมด้วย นอกจากฟังก์ชันการบริโภคแล้วตามทฤษฎีนี้ได้เสนอฟังก์ชันการออมซึ่งการออมก็ยังคงมีความสัมพันธ์กับรายได้และการบริโภคตามสมการดังนี้

$$S = -C_0 + (1-b)y_d$$

โดยที่ (1-b) คือ ค่าความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม จะบอกให้ทราบว่าเมื่อรายได้ที่จับจ่ายใช้สอยได้จริงเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย จะส่งผลให้การออมเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด ข้อสรุปแนวคิดจากทฤษฎีนี้คือปัจจัยที่มีผลต่อการออมที่สำคัญก็คือรายได้และการบริโภคหรือรายจ่าย

2.2 ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม

แนวคิดหลักตามทฤษฎีนี้คือบุคคลหนึ่งๆจะมีกระแสรายได้ค่อนข้างต่ำในระยะเริ่มแรกและบั้นปลายของชีวิต เนื่องจากผลิตภาพการผลิตของแรงงานอยู่ในระดับต่ำ และจะมีระดับรายได้ที่สูงขึ้นเมื่ออยู่ในวัยกลางคน เนื่องจากผลิตภาพของแรงงานสูงขึ้นสามารถอธิบายได้ด้วยรูปกราฟ

ภาพที่ 2.1 ทฤษฎีวงจรชีวิตของการบริโภคและการออม

จากกราฟแกนตั้งแสดงระดับการบริโภคและรายได้แกนนอนแสดงช่วงระยะเวลาของบุคคลคนหนึ่ง ในช่วงเริ่มต้นของชีวิตเส้นการบริโภค C จะอยู่เหนือเส้นรายได้ Y เนื่องจากมีรายจ่ายมากกว่ารายได้ช่วงนี้บุคคลจะเป็นผู้ยืมสุทธิ (net borrower) และในช่วงที่สองเป็นช่วงที่อยู่ในวัยทำงานบุคคลมีความสามารถในการหารายได้ซึ่งรายได้ที่เกินจากการบริโภคจะเป็นการออมแสดงโดยพื้นที่ b ส่วนในช่วงบั้นปลายของชีวิตหรือหลังจากชีวิตการทำงานความสามารถในการหารายได้จะลดลงส่งผลให้รายได้น้อยกว่าการใช้จ่ายการออมจึงติดลบแสดงโดยพื้นที่ e ตามทฤษฎีนี้อธิบายพฤติกรรมกรรมการออมของบุคคลได้ว่าเมื่อบุคคลเข้าสู่วัยผู้ใหญ่หรือเข้าสู่วัยแรงงานย่อมที่จะสะสมทรัพย์และค่อยสะสมน้อยลงหลังจากการเกษียณอายุทำงานไปแล้ว หากบุคคลต้องการจะเกลี้ยการบริโภคให้สม่ำเสมอ จะต้องเก็บออมและสะสมทรัพย์สิน โดยทำงานให้หนักในช่วงวัยทำงาน และเมื่อภายหลังวัยเกษียณการออมย่อมลดลงและติดลบในที่สุดและจะนำเงินออมมาใช้เพื่อดำรงชีพต่อไป

แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมในการบริโภคและการออมตามทฤษฎีวงจรชีวิตมีแนวคิดว่าคุณค่าการดำเนินงานเท่ากับ T ปี โดยมีทรัพย์สินเท่ากับ W และคาดว่าจะ

ได้รับรายได้ Y จนกระทั่งเกษียณอายุการทำงาน (R ปี นับจากปัจจุบัน) ดังนั้นทรัพยากรที่บุคคลมีประกอบไปด้วย ทรัพย์สิน (W) และรายได้จากการทำงานจนเกษียณ คือ $R \times Y$ ผู้บริโภคสามารถที่จะแบ่งทรัพยากรของเขาที่ได้มาตลอดชีวิตในช่วงชีวิตที่เหลืออยู่ โดยจะสมมติว่าบุคคลต้องการที่จะเกิดการบริโภคอย่างสม่ำเสมอตลอดช่วงเวลาทั้งหมด ดังนั้นบุคคลจะแบ่งทรัพย์สินและรายได้ คือ $W+RY$ เท่าๆกันในช่วง T ปีซึ่งจะได้สมการการบริโภคดังนี้

$$C = (W+RY)/T$$

สมการดังกล่าวแสดงว่าการบริโภคขึ้นอยู่กับรายได้และทรัพย์สิน นอกจากนี้ทฤษฎีนี้ช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมของการออม ซึ่งมีผลต่อการบริโภค กล่าวคือเมื่อบุคคลเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ โดยไม่มีทรัพย์สินอยู่เลย บุคคลย่อมออมหรือสะสมทรัพย์สินในวัยทำงานและค่อยๆ สะสมน้อยลงภายหลังจากเกษียณอายุการทำงาน

2.3 ทฤษฎีอุปสงค์ของเงินของจอห์น เมย์ นาร์ด เคนส์

ตามทฤษฎีกำหนดว่าปัจเจกบุคคลมีความต้องการถือเงินด้วยเหตุผลหรือแรงจูงใจ 3 ประการคือ

- เพื่อแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของ(transaction motive) โดยปริมาณของเงินเพื่อการแลกเปลี่ยนสิ่งของขึ้นอยู่กับและเป็นสัดส่วนกับระดับรายได้ คนที่มีรายได้มากก็จะใช้จ่ายมาก
- เพื่อใช้ในสิ่งที่ไม่ได้คาดหมาย(precautionary motive) สัดส่วนของความต้องการถือเงินไว้มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับและเป็นสัดส่วนกับระดับรายได้เช่นเดียวกัน
- เพื่อเก็งกำไร(speculative motive) อุปสงค์ของเงินในส่วนนี้ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนจากการลงทุน

ตามทฤษฎีนี้สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภค การออม และการลงทุน โดยเมื่อบุคคลมีรายได้ออมจัดสรรรายได้ของตนเองไปใน 3 แนวทางดังกล่าว ซึ่งในส่วนของการออมและการบริโภคจะสัมพันธ์กับความต้องการถือเงินเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของและเพื่อใช้ในสิ่งที่ไม่ได้คาดหมาย หากในปัจจุบันมีการบริโภคใช้จ่ายใช้สอยหรือมีรายจ่ายที่ไม่ได้คาดหมายมากจะส่งผลให้การออมในปัจจุบันลดลง แต่หากบุคคลมีการวางแผนที่จะเกิดการบริโภคและความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนที่ไม่ได้คาดหมายในอนาคต ก็จะเกิดแรงจูงใจในการออมหรือการลงทุน โดยมีปัจจัยสำคัญคือรายได้หรือเงินซึ่งเป็นตัวกำหนดการจัดสรรสัดส่วนของอุปสงค์ของเงินเพื่อแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งของหรือเพื่อใช้ในสิ่งที่ไม่ได้คาดหมายหรือเพื่อเก็งกำไรว่าควรจะเป็นเป็นสัดส่วนเท่าใด

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิศิษฐ์ บิลมาศและสุพิชชา โชติกำจร (2557) ได้ศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 400 ครัวเรือน การศึกษาปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือนใช้แบบจำลองการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ กำหนดให้เงินออมของครัวเรือนเป็นตัวแปรตาม และกำหนดตัวแปรอิสระคือ รายได้ของครัวเรือน มูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน หนี้สินของครัวเรือน อายุของหัวหน้าครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน และระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน ทำการประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนส่วนใหญ่จะออมเงินในรูปแบบการฝากกับธนาคารพาณิชย์ ออมกับธนาคารออมสิน ธกส. ทองคำ การทำประกันชีวิต และที่คินตามลำดับ

ปัจจัยที่กำหนดปริมาณเงินออมของครัวเรือน โดยสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ อายุของหัวหน้าครัวเรือน รายได้ของครัวเรือน และมูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน ส่วนปัจจัยจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทางตรงข้ามกับการออม

กาญจนา สมภารเพียร (2556) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร โดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจำนวนเงินออมรูปแบบการออม วัตถุประสงค์ในการออม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออม ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบหาปัจจัยที่มีผลต่อการออมใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการออมของแรงงานกับปัจจัยอื่นๆที่กำหนดไว้ โดยกำหนดให้จำนวนเงินออมเป็นตัวแปรตาม และกำหนดตัวแปรอิสระเป็นสองด้านคือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน

ผลการศึกษาพฤติกรรมการออมพบว่า ผู้เป็นเจ้าของกิจการส่วนใหญ่มีเงินออมอยู่ระหว่าง 35,001-50,000 บาท ส่วนลูกจ้างมีเงินอมน้อยกว่า 7,500 บาทมากที่สุด ส่วนใหญ่ออมกับสถาบันการเงินในรูปแบบผลิตภัณฑ์การเงินต่างๆ และมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อการซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่นบ้านที่ดินรถยนต์ ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการออมส่วนใหญ่เกิดจากรายได้ไม่สม่ำเสมอ และมีรายจ่ายจากต้นทุนสินค้าที่เพิ่มขึ้น

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนรายจ่ายต่อเดือนและหนี้สินต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม

ประภัสสร คำสวัสดิ์ (2558) ได้ศึกษาความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวและสมการการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพระยะสั้นของการกำหนดการออมภาคครัวเรือนไทย ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมภาคครัวเรือน กับปัจจัยในการกำหนดการออมในระยะสั้นและระยะยาว อาศัยข้อมูลแบบทศนิยมรายปี จำนวน 22 ปี ในช่วงปี พ.ศ. 2534-2555 จาก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้แบบจำลอง Multiple regression และประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างการออมภาคครัวเรือนกับปัจจัยที่กำหนดการออม ได้แก่ รายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราการเจริญเติบโตของรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ การออมภาครัฐ อัตราส่วนของการชำระคืนหนี้ต่างประเทศ

ผลการศึกษาเชิงคุณภาพในระยะยาวพบว่า รายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราการเจริญเติบโตของรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ การออมภาครัฐ สามารถอธิบายการออมภาคครัวเรือนไทยได้ร้อยละ 80.3 โดยรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับการออมของครัวเรือน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการออมภาครัฐบาลมีความสัมพันธ์ในเชิงลบกับการออมภาคครัวเรือน สำหรับ อัตราเงินเฟ้อ และ อัตราการเจริญเติบโตของรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว กับการออมภาคครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกแต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพระยะสั้น เมื่อเกิดภาวะใดๆที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรอิสระ พบว่ารายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง อัตราการออมภาครัฐ อัตราเงินเฟ้อ มีผลต่อการออมภาคครัวเรือนในทิศทางเดียวกัน ส่วนการออมของ ภาครัฐบาล จะมีผลต่อการออมภาคครัวเรือนในทิศทางตรงข้าม อย่างมีนัยสำคัญ

เวหา เคาะประเสริฐ (2556) ศึกษาปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนภายใต้แบบจำลอง วัฏจักรชีวิตและโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทย โดยการศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทยภายใต้สมมติฐานของทฤษฎีการบริโภคตลอดอายุขัยและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุประชากร เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของสัดส่วนการออมภาคครัวเรือนกับปัจจัยต่างๆ รวมถึงปัจจัยด้าน โครงสร้างอายุของประชากรไทย การศึกษาใช้ข้อมูลประเภททศนิยมตั้งแต่ปี พ.ศ.2529 -2553 ใช้แบบจำลองการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการวิเคราะห์ข้อมูล ตัวแปรอิสระทางด้านเศรษฐกิจที่ใช้ในแบบจำลองได้แก่ อัตราการเติบโตของ GDP

อัตราการเติบโตของ GDP เพิ่มขึ้นหลัง 3 ปี อัตราการเติบโตของรายได้ภาษีที่อยู่อาศัยและที่ดิน อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ส่วนตัวแปรทางด้าน โครงของประชากร ได้แก่ อัตราการพึ่งพิงของ ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป และจำนวนประชากรเฉลี่ยต่อครัวเรือน โดยกำหนดให้สัดส่วนการ ออมภาคครัวเรือนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เป็นตัวแปรตาม

ปัจจัยรายได้ภาคครัวเรือน การคาดการณ์รายได้ภาคครัวเรือนและดอกเบี้ยที่แท้จริงมี ความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับสัดส่วนการออมภาคครัวเรือน ส่วนอัตราการพึ่งพิงของ ประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปกับสัดส่วนการออมภาคครัวเรือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม

เดือนรุ่ง ช่วยเรื่อง (2555) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาค ครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของภาค ครัวเรือน รวมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนและเปรียบเทียบ พฤติกรรมการออมของครัวเรือนที่เป็นสมาชิกของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับครัวเรือนทั่วไป การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณ กำหนดตัวแปรตามคือพฤติกรรมการออมของ ภาคครัวเรือน แบ่งตัวแปรอิสระเป็นปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนผู้มี รายได้ในครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิง(ผู้ไม่มีรายได้ในครัวเรือน) และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ตัว แปรรายได้ ค่าใช้จ่ายรวมของภาคครัวเรือน ทรัพย์สิน หนี้สิน ผลตอบแทน(ดอกเบี้ย เงินปันผล)

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของภาคครัวเรือนพบว่า รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์และ ผลตอบแทน(ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินปันผล)มีความสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญ เมื่อ เปรียบเทียบพฤติกรรมการออมระหว่างครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตกับ ครัวเรือนทั่วไปพบว่าครัวเรือนที่เป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์มีการออม 80,342 บาท มีพฤติกรรมการ ออมก่อนจ่ายและฝากประจำทุกๆเดือน มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อเป็นมรดกให้ลูกหลานและ เพื่อขอสินเชื่อในอนาคต ส่วนครัวเรือนทั่วไปมีการออม 96,274 บาท พฤติกรรมการออมคือ จ่ายก่อนเงินเหลือแล้วจึงออมและไม่ได้ฝากประจำทุกเดือน มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้จ่ายใน ยามจำเป็น และเป็นมรดกให้ลูกหลาน สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการออมคือ ครัวเรือนมีรายได้ ไม่เพียงพอกับรายจ่าย

ปัทมา โกเมนทร์จรัส (2556) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือนในเขต กรุงเทพมหานคร โดยทำการศึกษาในด้านของรูปแบบของการออม ปริมาณเงินออมและจุดมุ่งหมาย ในการออมรวมทั้งศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออม การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษารูปแบบการออม ปริมาณเงินออม และจุดมุ่งหมายการออมทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละและ ค่าเฉลี่ย กำหนดรูปแบบการออมลักษณะต่างๆได้แก่ เงินฝากธนาคาร การซื้อ ประกันชีวิต การซื้อกองทุนรวม ซื้อสลากออมสิน สลาก ธกส. การซื้อหุ้นในตลาดหลักทรัพย์

การซื้อทรัพย์สินในลักษณะอื่นๆ สำหรับจุดมุ่งหมายในการออมได้แก่ เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในอนาคต ใช้ยามฉุกเฉิน การซื้อทรัพย์สินถาวร เพื่อการซื้อรถยนต์ ต้องการอัตราดอกเบี้ยเพื่อลดหย่อนภาษี ในส่วนการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออมใช้การวิเคราะห์ด้วยสถิติไคสแควร์โดยกำหนดตัวแปรอิสระคือ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรตามคือปริมาณเงินออมต่อเดือน

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกรูปแบบการออมในรูปของเงินฝากธนาคารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 94.3 รองลงมาคือการซื้อประกันชีวิต ร้อยละ 33.33 สลากออมสิน ร้อยละ 13.8 สลาก ธกส. ร้อยละ 6 และในรูปของหุ้นตลาดหลักทรัพย์ร้อยละ 1.3 ตามลำดับ ส่วนปริมาณเงินออมมีเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 72.8 จุดมุ่งหมายในการออมที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมากคือ การออมเพื่อเป็นแหล่งลงทุนในอนาคต เพื่อใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน เพื่อไว้ใช้ในยามชราและเพื่อช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง ส่วนเป้าหมายการออมที่อยู่ในระดับปานกลางได้แก่ เพื่อซื้อทรัพย์สินถาวร เพื่อซื้อรถยนต์ เพื่อซื้อเครื่องประดับและทองคำ เพื่อลดหย่อนภาษี เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืม และเพื่อต้องการดอกเบี้ย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินออมอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ ระดับรายได้ และระดับรายจ่าย

ฉันทิร สุตถนอม (2556) ได้ศึกษาการเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบในจังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาข้อมูลปัจจัยพื้นฐานและปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าสู่ระบบประกันสังคมและการเลือกรูปแบบความคุ้มครองด้านประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตรา 40 ของแรงงานนอกระบบ 8 กลุ่มอาชีพที่สมัครใจเข้าเป็นผู้ประกันตน วิธีการศึกษาจะรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึกรายบุคคลเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งจะตอบวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยกำหนดกรอบแนวคิดในการตั้งคำถามเพื่อแสวงหาข้อมูลและการมองปรากฏการณ์ให้ได้ความรู้ความเข้าใจแล้วนำข้อมูลที่ได้จัดหมวดหมู่ข้อมูลตามแต่ละประเภทโดยใช้สถิติพรรณนาอธิบายข้อมูล กรอบคำถามจะครอบคลุมในประเด็นข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง กระบวนการเข้าสู่ระบบประกันสังคม ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าสู่ระบบประกันสังคม และการเลือกรูปแบบการออมและความคุ้มครอง

ผลการศึกษาได้ข้อสรุปว่า แรงงานนอกระบบที่สมัครเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจ มีอายุเฉลี่ย 44.3 ปี สาเหตุที่เข้าสู่ระบบมีสาเหตุ 3 ประการคือ การสมัครเข้าเป็นแรงงานในระบบไม่ได้ เพราะมีอุปสรรคในด้านปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เช่นอายุมาก ความรู้น้อย ประการที่สองคือ ต้องการมีหลักประกันความเสี่ยงเพื่อเสริมความมั่นคงในชีวิตเพิ่มจากสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐจัดให้ ประการสุดท้ายคือมีความเชื่อมั่นในระบบประกันสังคมว่ามีความมั่นคงและ

ดำเนินการโดยรัฐ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการสมัครเป็นผู้ประกันตนคือ อัตราเงินสมทบที่จัดเก็บเข้ากองทุนที่กำหนดไว้ในอัตราไม่สูง รวมทั้งมีสิทธิประโยชน์ที่ชัดเจน ส่วนการเลือกรูปแบบการออมและความคุ้มครองทั้งหมดเลือกรูปแบบที่ 2 ด้วยเหตุผลในเรื่องจำนวนเงินที่จ่ายเพิ่มต่างจากรูปแบบที่ 1 เพียง 30 บาทแต่ได้รับความคุ้มครองเพิ่มอีก 1 กรณีคือ บำเหน็จชราภาพ

ซารวี บุตรบำรุง (2555) ได้ศึกษารายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาและวิเคราะห์แบบแผนของรายได้และการใช้จ่าย รูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชนวัยผู้ใหญ่ตอนต้นที่มีอายุ 30-40 ปี วิเคราะห์ข้อมูลสถิติโดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับการศึกษาระงับบันดาลใจในการออมใช้มาตรวัดแบบ Scale เป็นคำถามแบบ Likert Scale ให้คะแนนเรียงลำดับแรงบันดาลใจมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด 5 ระดับ คะแนนและอภิปรายผลโดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตามความกว้างของอันตรภาคชั้น

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย 10,001-15,000 บาทต่อเดือน เลือกรูปแบบการออมโดยการฝากธนาคารมากที่สุดรองลงมาคือออมผ่านการเป็นสมาชิกชมรมต่างๆ เช่น ฌาปนกิจสงเคราะห์ ส่วนแรงบันดาลใจในการออมในระดับมากที่สุดคือ เพื่อความมั่นคงในวัยสูงอายุมีค่าเฉลี่ย 4.54 เก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา มีค่าเฉลี่ย 4.61 เก็บไว้ให้บุตรหลาน มีค่าเฉลี่ย 4.42 แรงบันดาลใจการออมในระดับมากที่สุดคือ เพื่อประกอบพิธีฌาปนกิจ มีค่าเฉลี่ย 3.97 ลดการพึ่งพิงภาครัฐค่าเฉลี่ย 4.12 ส่วนแรงบันดาลใจในระดับปานกลาง คือให้ความคุ้มครองหลายด้าน เช่น การชดเชยยามเจ็บป่วย การประกันภัย มีค่าเฉลี่ย 3.09 แรงบันดาลใจระดับน้อย ได้แก่ มีผลตอบแทนคุ้มค่าและแน่นอนมีค่าเฉลี่ย 2.37 การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารค่าเฉลี่ย 2.52 การนำไปลดหย่อนภาษีค่าเฉลี่ย 2.54

กุศล สุนทรธาดาและธารทิพย์ จินดาคำ (2556) ได้ศึกษาการออมของครัวเรือนไทย โดย มองภาพสะท้อนจากครัวเรือนคนรุ่นเกิดล้าน เพื่อศึกษาลักษณะการออมและปริมาณการออมของครัวเรือนที่มีประชากรรุ่นเกิดล้าน (รุ่นที่มีอัตราการเกิด 35-40 คนต่อประชากร 1,000 คน หรือประมาณ ร้อยละ 3 ต่อปี ซึ่งปัจจุบันมีอายุประมาณ 30-50 ปี โดยปัจจุบันเป็นวัยแรงงานและจะกลายเป็นผู้สูงอายุในอนาคตในอีก 10-30 ปีข้างหน้า) รวมทั้งปัจจัยครัวเรือนที่ส่งผลต่อการออม การศึกษาใช้ข้อมูลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2554 ที่จัดเก็บโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ รูปแบบของการศึกษาเป็นการศึกษาเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนาเบื้องต้น ได้แก่ ค่าสูงสุด ต่ำสุด ค่าเฉลี่ย มัชฌิม และฐานนิยม ในการอธิบายรายได้ รายจ่ายและการออมต่อเดือน ส่วนการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมกำหนดตัวแปรตามคือการออมของครัวเรือนที่มีประชากรรุ่นเกิดล้านตัวแปรอิสระคือ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนผู้ที่

ทำงานหารายได้ จำนวนผู้ที่เป็นภาระทั้งหมดในครัวเรือน จำนวนเด็กในครัวเรือน จำนวนผู้สูงอายุในครัวเรือน จำนวนผู้พิการในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยม อาชีพหลักของครัวเรือน สถานภาพการครองครองที่อยู่อาศัย เขตที่อยู่อาศัย หนี้สิน รายได้ และรายจ่ายของครัวเรือน การวิเคราะห์ใช้การถดถอยแบบเป็นขั้นตอน(Stepwise regression analysis)

ผลการศึกษาพบว่า แม่ครัวเรือนที่มีประชากรรุ่นเกิดล้านมีการออมเกือบร้อยละ 70 แต่มีเงินออมเฉลี่ยค่อนข้างต่ำคือจำนวน 6,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 23 ของรายได้ต่อเดือนซึ่งอยู่ในเกณฑ์การออมต่ำกว่า 1 ใน 3 ของรายได้เพื่อจะได้มีเงินออมเหลือไว้ใช้จ่ายในยามเกษียณ และพบว่าครึ่งหนึ่งของครัวเรือนทั้งหมดมีการออมต่ำกว่า 2,100 บาทต่อเดือน

ปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่า รายได้และรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการออมของครัวเรือนคือสามารถอธิบายการออมได้ร้อยละ 20 และ 15 ตามลำดับ ส่วนตัวแปรที่มีผลทางอ้อมคือ ร้อยละของสมาชิกครัวเรือนที่มีการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยม และอาชีพหลักของครัวเรือนสามารถอธิบายการออมได้ร้อยละ 2

ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2557) ได้ศึกษาการออม ความมั่งคั่งและบ้านานาญผู้สูงอายุของครัวเรือนไทยเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนไทย การสะสมทรัพย์สินหรือความมั่งคั่งและการมีหลักประกันทางสังคมคือการมีบ้านานาญผู้สูงอายุ โดยใช้ข้อมูลระดับครัวเรือนสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2552 และผลการสำรวจข้อมูลปฐมภูมิในต้นปี 2556 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการออม

วิธีการศึกษาได้กำหนดสมการโครงสร้างประกอบด้วย 3 สมการ ได้แก่ สมการรายได้ สมการการออม และสมการทรัพย์สินสุทธิของครัวเรือน โดยสันนิษฐานว่าตัวแปรตามทั้ง 3 เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ จำนวนคนทำงานหารายได้ในครัวเรือน อายุ ระดับการศึกษาหัวหน้าครัวเรือน อาชีพ เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่าอัตราการออมของครัวเรือนไทยมีแนวโน้มลดลงซึ่งเป็นผลมาจากวัฒนธรรมบริโภคนิยม ความต้องการผลิตภัณฑ์ใหม่ด้านสื่อสารคมนาคม มีอัตราการออมเฉลี่ยเท่ากับ 6,387 บาทต่อเดือนและพบว่ามีสัดส่วนครัวเรือนร้อยละ 26 มีการออมติดลบโดยการออมไม่เพียงพอเกิดขึ้นได้กับทุกระดับของครัวเรือนแต่ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ เช่นเกษตรกร แรงงานจะมีอัตราเสี่ยงสูงกว่า สำหรับมูลเหตุจูงใจในการออม ร้อยละ 59 มีเป้าหมายถ่ายโอนมรดกให้ลูกหลาน ร้อยละ 65 เพื่อดูแลสุขภาพของตนเองในยามชรา และร้อยละ 49 ออมโดยสมัครเป็นสมาชิกกองทุนสัจจะออมทรัพย์

นอกจากนี้ พบว่าตัวแปรอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ขนาดครัวเรือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับรายได้ การออม และการสะสมทรัพย์สิน ครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มการออมและระดับการสะสมทรัพย์สินได้แก่ บ้าน ที่ดิน ยานพาหนะ เงิน สูงตามไปด้วย และได้สมมติสถานการณ์ว่ากองทุนการออมแห่งชาติได้เริ่มดำเนินการ โดยสมมติให้หอมเข้ากองทุน เป็นเงินร้อยละ 3 ของรายได้ผลการศึกษาพบว่าเงินสะสมจะเท่ากับ 224,880 บาท รวมกับเงินสมทบของรัฐบาล รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 467,859 บาท เงินจำนวนดังกล่าวทำให้บุคคลมีบำนาญเท่ากับ 1,949 บาทต่อเดือนเมื่ออายุครบ 60 ปี และหากออมร้อยละ 5 ของรายได้ จะทำให้ได้รับบำนาญ 3,249 บาทต่อเดือน

4. สรุปผลจากการทบทวนวรรณกรรม

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสามารถสรุปโดยการจำแนกงานวิจัยตามระดับข้อมูลที่ศึกษาและวัตถุประสงค์การศึกษาได้ดังนี้

4.1 จำแนกรอบของการวิจัยเกี่ยวกับการออมตามขอบเขตระดับข้อมูลที่ศึกษา แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ การศึกษาการออมในระดับมหภาคและระดับจุลภาค ซึ่งการศึกษาในระดับมหภาคจะเน้นใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการวิเคราะห์ปัญหาการวิจัย ส่วนการศึกษาในระดับจุลภาคจะเน้นการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดซึ่งจะระบุกลุ่มตัวอย่าง เช่น ครัวเรือน แรงงานนอกระบบ และกำหนดเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา ซึ่งผลของการวิจัยก็จะสะท้อนข้อสรุปที่มีขอบเขตต่างกัน โดยการวิจัยในเชิงมหภาคผลของการวิจัยมุ่งอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับตัวแปรที่เป็นเชิงปริมาณเพื่อสะท้อนถึงผลจากการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระว่าจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการออมอย่างไรหรืออธิบายว่าภาวะการออมเป็นอย่างไรในสถานการณ์หรือเงื่อนไขที่เป็นอยู่ โดยการวิจัยในเชิงมหภาคมี 4 เรื่อง ได้แก่ 1. เรื่องการศึกษา ความสัมพันธ์เชิงคุณภาพระยะยาวและสมการการปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพระยะสั้นของการกำหนดการออมภาคครัวเรือนไทย 2. เรื่องการศึกษาปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนภายใต้แบบจำลองวัฏจักรชีวิตและโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทย 3. เรื่องการศึกษาการออมของครัวเรือนไทย โดยมองภาพสะท้อนจากครัวเรือนคนรุ่นเกดล้าน 4. เรื่องการศึกษา การออม ความมั่งคั่งและบำนาญผู้สูงอายุของครัวเรือนไทย ความแตกต่างของกระบวนการวิจัยทั้ง 4 เรื่องนี้จะใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต่างกัน คือเรื่องที่ 1 และ 2 เน้นการใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพราะมุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับตัวแปรอิสระหรือปัจจัยเชิงมหภาคที่ศึกษา ส่วนงานวิจัยเรื่องที่ 3 เน้นใช้สถิติพรรณนาในการอธิบายข้อมูลเนื่องจากการศึกษาสภาพหรือ

ภาวะการออมที่เป็นอยู่ตามสถานการณ์ที่ตั้งเป็นกรณีศึกษา และใช้วิเคราะห์การถดถอยแบบเป็นขั้นตอนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับตัวแปรเชิงมหภาคต่างๆ เนื่องจากตัวแปรอิสระที่ศึกษามีหลายตัวแปรและเป็นตัวแปรที่ต่อเนื่องกันจึงต้องใช้วิธีการเป็นขั้นตอนเพื่อจัดตัวแปรเป็นกลุ่มซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อกันน้อยเพื่อระบุตัวแปรที่มีผลต่อการออมโดยตรงและจำแนกตัวแปรที่มีผลทางอ้อม ส่วนงานวิจัยเรื่องที่ 4 เน้นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ได้จำแนกเป็นสมการโครงสร้าง ซึ่งระบุตัวแปรตาม 3 ประเภทคือรายได้ การออม และการสะสมทรัพย์สิน เพื่อหาข้อสรุปว่าตัวแปรเชิงมหภาคมีผลต่อตัวแปรตามทั้ง 3 ในทิศทางเดียวกันหรือไม่ หรือแตกต่างกันอย่างไร แม้ว่างานวิจัยทั้ง 4 เรื่องจะมีกระบวนการและเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต่างกันแต่ผลจากการวิจัยก็เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือภาวะการออมของคนไทยมีการออมน้อย หรือมีแนวโน้มการออมต่ำ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย รายได้ รายจ่าย อัตราการพึ่งพิงมีผลต่อการออม เป็นไปตามทฤษฎีและพฤติกรรมโดยธรรมชาติของบุคคลในระบบเศรษฐกิจ

สำหรับการวิจัยในระดับจุลภาคมีงานวิจัยจำนวน 6 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1. รูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เรื่องที่ 2. พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักร เรื่องที่ 3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาคครัวเรือนในชุมชนเกาะเปาะ จังหวัดตรัง เรื่องที่ 4. ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน กรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร เรื่องที่ 5. การเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตร 40 ของแรงงานนอกระบบในจังหวัดสมุทรปราการ เรื่องที่ 6. รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร การวิจัยในระดับข้อมูลจุลภาคนี้นมุ่งอธิบายพฤติกรรมการออมของบุคคล หรือศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับปัจจัยส่วนบุคคลรวมทั้งศึกษาถึงทัศนคติด้านต่างๆที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมซึ่งในด้านทัศนคตินี้ทำให้การวิจัยในระดับจุลภาคมีความแตกต่างจากระดับมหภาคชัดเจน โดยเฉพาะในส่วนของเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หากเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีอิทธิพลกับการออมการวิจัยทั้งสองประเภทมักจะใช้การวิเคราะห์แบบสมการถดถอย แต่การวิจัยในระดับจุลภาคสามารถวิเคราะห์ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการอธิบายข้อมูลจะทำให้สามารถสรุปข้อเท็จจริงจากการวิจัยได้ดี เช่นงานวิจัยเรื่องที่ 6 เป็นการศึกษาที่ทำให้ทราบถึงแรงบัลดาลใจในการออม งานวิจัยเรื่องที่ 5 ศึกษาการเข้าสู่ระบบประกันสังคมตาม ม.40 ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกองทุนการออมแห่งชาติ คือเป็นการออมระยะยาวเพื่อบำนาญเมื่อเกษียณ การวิจัยทำให้ทราบถึงสัดส่วนผู้ที่สนใจสมัครรวมทั้งเหตุผลในการสมัครและทัศนคติที่มีต่อระบบประกันสังคมตาม ม.40 งานวิจัยเรื่องที่ 4

ทำให้ทราบรูปแบบการออมว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความนิยมในการออมลักษณะใด เช่น ฝากเงินกับธนาคาร การซื้อสลากออมสิน หรือรูปแบบอื่นๆ เป็นต้น

4.2 จำแนกตามวัตถุประสงค์การศึกษา จากงานวิจัยที่ศึกษาสามารถสรุปผลการวิจัยโดยจำแนกผลตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้ดังนี้

4.2.1 มุ่งศึกษา พฤติกรรม รูปแบบและวัตถุประสงค์ของการออม ทำให้ได้ข้อสรุปว่าผู้ออมส่วนใหญ่มีรูปแบบการออมในลักษณะต่างๆ ได้แก่ การฝากกับธนาคารพาณิชย์ ออมกับธนาคารออมสิน ธกส. ทองคำ การทำประกันชีวิต การซื้อหุ้นตลาดหลักทรัพย์ การออมกับกลุ่มออมทรัพย์ การออมแบบประกันตนโดยสมัครใจโดยประกันตนตาม ม.40 ของ พรบ.ประกันสังคม และที่ดิน ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการซื้อทรัพย์สินต่างๆ เช่นบ้าน ที่ดิน รถยนต์ ใช้จ่ายในยามจำเป็น เป็นมรดกให้ลูกหลาน เพื่อเป็นแหล่งลงทุนในอนาคต เพื่อไว้ใช้ในยามชรา เพื่อช่วยให้ฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง เพื่อลดหย่อนภาษี เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้ยืม เพื่อต้องการดอกเบี้ย เพื่อลดการพึ่งพิงภาครัฐ สำหรับปัญหาและอุปสรรคในการออมคือ ครัวเรือนมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย การมีรายได้ไม่สม่ำเสมอ

4.2.2 มุ่งศึกษาภาวะและระดับการออม พบว่าอัตราการออมของครัวเรือนไทยมีแนวโน้มลดลงซึ่งเป็นผลมาจากวัฒนธรรมบริโภคนิยม ความต้องการผลิตภัณฑ์ใหม่ด้านสื่อสารคมนาคม สำหรับภาวะการออมไม่เพียงพอเกิดขึ้นได้กับครัวเรือนทุกระดับรายได้ แต่ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ เช่นเกษตรกร แรงงาน จะมีอัตราเสี่ยงสูงกว่า

4.2.3 มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออม จากงานวิจัยข้างต้นสามารถสรุปปัจจัยต่างๆที่มีอิทธิพลต่อการออมได้ดังนี้ อายุของหัวหน้าครัวเรือน สถานภาพสมรส จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน รายได้ มูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือน ระดับการศึกษา รายจ่าย หนี้สิน หากพิจารณาในเชิงมหภาคพบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการออม คือ รายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราการเจริญเติบโตของรายได้สุทธิส่วนบุคคลต่อหัว อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ การออมภาครัฐ การคาดการณ์รายได้ภาคครัวเรือน

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการออม พบว่ามีวัตถุประสงค์การวิจัยมีความแตกต่างกันไปในแต่ละเรื่อง แต่ประเด็นหลักของการวิจัยเกี่ยวกับการออมก็จะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการออม ภาวะการออม และ รูปแบบหรือพฤติกรรมการออม จะมีส่วนที่แตกต่างกันก็ขึ้นอยู่กับผู้วิจัยว่าจะมุ่งศึกษาในระดับมหภาคหรือจุลภาคและ เลือกว่าจะศึกษากับประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างใด หรือบริบทใด

ในปัจจุบันรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติโดยกองทุนเริ่มดำเนินการเมื่อเดือน สิงหาคม 2558 ซึ่งกองทุนดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณ

สนับสนุนให้ผู้ออมมีหลักประกันรายได้ในยามชราภาพ โดยกลุ่มเป้าหมายเน้นแรงงานนอกระบบ ซึ่งไม่มีหลักประกันรายได้ยามเกษียณ นอกจากกองทุนจะส่งเสริมการออมแล้วยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการส่งเสริมความเท่าเทียมให้กับผู้ที่ไม่มีหลักประกันทางรายได้เมื่อถึงวัยเกษียณเช่นเดียวกับผู้ที่อยู่ในระบบบำนาญอื่นๆ รวมทั้งปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุกองทุนการออมจะเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการลดภาระการพึ่งพาหากประชาชนมีหลักประกันรายได้เป็นของตนเองในยามชราภาพ ด้วยกองทุนมีจุดมุ่งหมายให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคม แต่ปัจจุบันยังไม่มี การวิจัยศึกษาถึงความต้องการหรือทัศนคติที่มีต่อกองทุนเพื่อให้ทราบว่าประชาชนให้ความสนใจที่จะออมกับกองทุนหรือไม่ ปริมาณเงินที่จะตัดสินใจออมกับกองทุนมากน้อยเพียงใด มีปัจจัยใดที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกออมหรือไม่ออมกับกองทุน ซึ่งผลการศึกษาจะสามารถสะท้อนได้ว่ากองทุนการออมจะมีบทบาทในการส่งเสริมการออมภาคประชาชนให้มีหลักประกันรายได้ในยามชราภาพตามจุดมุ่งหมายที่จัดตั้งหรือไม่ จึงควรที่จะศึกษาให้ทราบถึงความต้องการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะการออมเงินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ โดยในบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. รูปแบบของการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรที่ศึกษา
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบของการวิจัย

รูปแบบในงานวิจัยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ(survey research) เนื่องจากเป็นงานวิจัยที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาค้นคว้าโดยอาศัยข้อมูลปฐมภูมิเป็นหลัก โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจซึ่งเก็บมาด้วยแบบสอบถาม จากนั้นนำผลที่ได้มาทำการประมวลผลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาข้อสรุป

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ศึกษาคือผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ซึ่งตามข้อมูลการสำรวจการมีงานทำของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี 2558 พบว่าในจังหวัดกระบี่ มีประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปมีงานทำ จำนวน 212,724 คน และในจำนวนนี้ปรากฏข้อมูลจำนวนผู้ประกอบการที่เป็นนายจ้างจำนวน 13,246 คน เป็นลูกจ้างใน

หน่วยงานของรัฐบาลจำนวน 12,645 คนและลูกจ้างเอกชนจำนวน 76,174 คน ประกอบอาชีพ ส่วนตัว 75,943 คน ช่วยธุรกิจในครัวเรือน 34,717 คน

ประชากรที่ต้องการศึกษาคือผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการที่เป็นนายจ้าง ผู้ประกอบอาชีพส่วนตัวและผู้ช่วยธุรกิจในครัวเรือน ซึ่งมีจำนวน รวม 123,906 คน คิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 58.24 ของจำนวนผู้มีงานทำทั้งหมดในจังหวัด กระบี่ แต่เนื่องจากในส่วนของข้อมูลกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นนายจ้างได้รวมเอาผู้ที่ประกอบธุรกิจ ขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ รวมทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพเฉพาะทางไว้ด้วย ซึ่งไม่ปรากฏข้อมูลจำนวนที่ แน่นนอนเนื่องจากการสำรวจไม่ได้จำแนกข้อมูลดังกล่าวไว้ และการศึกษาในครั้งนี้ไม่กำหนดให้ ผู้ที่ประกอบธุรกิจขนาดกลางถึงขนาดใหญ่ และผู้ประกอบการวิชาชีพเฉพาะทางเป็นกลุ่มเป้าหมายใน การศึกษา ส่งผลให้ไม่ทราบขนาดที่แน่นอนของประชากรที่ศึกษา จึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยอาศัยวิธีของ W.G.cochran โดยการนำสัดส่วนของผู้ประกอบอาชีพอิสระทั้งหมดต่อจำนวน ผู้มีงานทำทั้งหมด ซึ่งที่สัดส่วนร้อยละ 58.24 ดังกล่าวมาใช้อ้างอิงในการกำหนดสัดส่วนของ ประชากรที่จะทำการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีสูตรในการคำนวณขนาดตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)Z^2}{d^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

P คือ สัดส่วนของประชากรที่ผู้วิจัยต้องการสุ่ม

Z คือ ค่าที่ระดับความเชื่อมั่นที่กำหนดไว้ที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติ 0.05 มีค่าเท่ากับ 1.96

d คือ ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่เกิดขึ้นได้ ซึ่ง สอดคล้องกับค่า Z ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% มีค่าเท่ากับ 0.05

กำหนดสัดส่วนของประชากรที่ต้องการสุ่มตัวอย่าง(P) คือร้อยละ 58.24 แทนค่า ในสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{0.5824(0.4176)(1.96^2)}{0.05^2} \\ &= 373.72 \end{aligned}$$

จากผลการคำนวณดังกล่าว เพื่อป้องกันข้อมูลการสำรวจไม่ครบถ้วน จึงกำหนดจำนวนตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจาก 7 กลุ่มอาชีพตามหลักการจำแนกงานที่ทำจากรายงานการสำรวจภาวะการมีงานทำของประชากร ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ซึ่งจำแนกผู้มีงานทำตามหมวดอุตสาหกรรม มาเป็นแนวทางในการกำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบอาชีพอิสระให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องที่ ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
2. กลุ่มอาชีพการผลิตและงานทักษะฝีมือ
3. กลุ่มอาชีพการก่อสร้างหรือแรงงานทั่วไป
4. กลุ่มอาชีพการขายส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์
5. กลุ่มอาชีพการขนส่งรับจ้างด้วยยานพาหนะ
6. กลุ่มอาชีพการปรุงอาหารจำหน่าย
7. กลุ่มอาชีพการบริการ

2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการสุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 เนื่องจากการสำรวจข้อมูลการมีงานทำของสำนักงานสถิติจังหวัดกระบี่เป็นการรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจและประมวลผลข้อมูลโดยใช้วิธีการพยากรณ์ทางสถิติเพื่อประมาณค่าข้อมูลในระดับจังหวัด ไม่ได้รวบรวมฐานข้อมูลย่อยลงไปในระดับตำบล ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมประชากรในทุกตำบลของอำเภอเมืองกระบี่ จะกำหนดสัดส่วนของตัวอย่างที่จะสำรวจในแต่ละพื้นที่โดยอาศัยข้อมูลจำนวนประชากรตามทะเบียนราษฎร์ จากข้อมูลรายงานสถิติจำนวนประชากรประจำปี 2557 ของสำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง มาใช้เป็นแนวทางเพื่อกำหนดสัดส่วนของประชากรในแต่ละพื้นที่ตำบล โดยทำการเฉลี่ยจำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตามสัดส่วนของประชากรให้ได้จำนวนตัวอย่างที่จะสำรวจในแต่ละตำบลรวมได้ 400 ตัวอย่าง ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนและร้อยละของประชากรและจำนวนตัวอย่างที่จะสำรวจ จำแนกตามเขตตำบล

ตำบล	จำนวนประชากร(คน)	ร้อยละ	จำนวนตัวอย่าง(คน)
ตำบลปากน้ำ	19,977	17.50	69
ตำบลกระบี่น้อย	16,466	14.43	58
ตำบลไสไทย	13,422	11.76	47
ตำบลอ่าวนาง	11,998	10.51	42
ตำบลกระบี่ใหญ่	10,522	9.22	37
ตำบลเขาคราม	10,332	9.05	36
ตำบลหนองทะเล	9,931	8.70	35
ตำบลทับปrik	9,666	8.47	34
ตำบลเขาทอง	6,483	5.68	23
ตำบลคลองประสงค	2,673	4.67	19
รวม	114,131	100	400

ที่มา: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง และจากการคำนวณ

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดประเภทกลุ่มอาชีพที่จะทำการสุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลแบบเจาะจง (Purposive) โดยระบุกลุ่มอาชีพที่จะสุ่มตัวอย่างในแต่ละตำบลตามลักษณะการประกอบอาชีพที่สำคัญในแต่ละพื้นที่ เพื่อให้มีโอกาสได้พบกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายง่ายขึ้น ทำให้ประหยัดเวลาและงบประมาณ ดังนี้

กลุ่มอาชีพขนส่งรับจ้างด้วยยานพาหนะ และ กลุ่มอาชีพการบริการ กำหนดพื้นที่สุ่มตัวอย่างใน ตำบลปากน้ำ ตำบลกระบี่ใหญ่ และตำบลอ่าวนาง เนื่องจากเป็นพื้นที่ของการประกอบอาชีพการค้า บริการและการขนส่งที่สำคัญของ อ.เมืองกระบี่ เช่น ผู้ประกอบอาชีพขับรถจักรยานยนต์รับจ้าง ขับรถสองแถว รถประจำทาง หรือรถรับจ้างไม่ประจำทาง ให้บริการเรือหางยาว ผู้ให้บริการบริการจำหน่ายของ ตัว บริการนวด ตัดผมเสริมสวย เป็นต้น

กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม กำหนดสุ่มตัวอย่างในพื้นที่ ตำบลเขาคราม ตำบลทับปrik และตำบลเขาทอง เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและสวนปาล์มซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัดกระบี่

กลุ่มอาชีพการขายส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์ กำหนดกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ ต.กระเป๋น้อย และตำบลไสไทย เนื่องจากเป็นตำบลที่อยู่ติดต่อเขตเทศบาลมีคนอาศัยอยู่หนาแน่นรองจากเขตเทศบาลจึงมีผู้ประกอบการอาชีพค้าปลีก ร้านขายของชำ อยู่แพร่หลาย

สำหรับกลุ่มอาชีพการผลิตและงานทักษะฝีมือ กลุ่มอาชีพการก่อสร้างหรือแรงงานทั่วไป และกลุ่มอาชีพการปรุงอาหารจำหน่าย มีการประกอบอาชีพดังกล่าวกระจายอยู่ทั่วไป จึงกำหนดพื้นที่ที่จะสุ่มตัวอย่างกลุ่มอาชีพดังกล่าวในทุกตำบล

ขั้นตอนที่ 3 ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เนื่องจากผู้วิจัยไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดว่าตัวอย่างที่จะสอบถามเป็นบุคคลใดบ้างหรือประกอบอาชีพอะไร ดังนั้นหลังจากที่ได้กำหนดเจาะจงแล้วว่าจะสำรวจผู้ประกอบการอาชีพใดในท้องที่ตำบลใดตามขั้นตอนที่ 2 จึงดำเนินการสำรวจโดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูล โดยอาศัยวิธีการสังเกตและแสวงหาให้ได้กลุ่มผู้ประกอบการเป้าหมาย หากพบก็จะสอบถามเก็บข้อมูล ซึ่งจำนวนตัวอย่างที่จะสำรวจในแต่ละพื้นที่จะกำหนดตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ในขั้นตอนที่ 1 รวมแล้วให้ได้ 400 ตัวอย่างเพื่อให้ครอบคลุมทุกตำบลใน อ.เมืองกระบี่

3. ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ และการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กำหนดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระในการศึกษาในแต่ละประเด็นดังนี้

3.1 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ

3.1.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

กำหนดให้ Y เป็นตัวแปรตาม ดังนี้

Y = 1 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

Y = 0 เมื่อกลุ่มตัวอย่างเลือกไม่ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

3.1.2 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) กำหนดให้ X เป็นตัวแปรอิสระ

โดยแบ่งออกเป็นปัจจัย 2 ด้าน ดังนี้

1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ได้แก่

- (1) รายได้ต่อเดือน
- (2) จำนวนเงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน
- (3) รายจ่ายต่อเดือน

(4) ภาระหนี้สิน

(5) การได้รับทรัพย์สินโดยการยกให้หรือทางมรดก
(เงิน ทองคำ ยานพาหนะ บ้านหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่ดิน)

2) ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่

(1) จำนวนผู้มีรายได้ในครัวเรือน

(2) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

(3) ระดับการศึกษา

(4) อายุ

(5) เพศ

3.2 ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมกับกองทุนฯ

3.2.1 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

กำหนดตัวแปรตาม Y = จำนวนเงินออมต่อเดือนที่ตัดสินใจออม

ในกองทุนฯ

3.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

1) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกับจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ

ได้แก่

- รายได้ต่อเดือน

- จำนวนเงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน

- จำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน

- อายุ

- มรดกหรือทรัพย์สิน ได้แก่

ขนาดที่ดินที่ถือครอง จำนวนยานพาหนะประเภทรถยนต์

และรถจักรยานยนต์ที่ครอบครองและมูลค่าทองคำที่ถือครอง

2) ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับจำนวนเงินที่ออม

ในกองทุนฯ ได้แก่

- รายจ่ายต่อเดือน

- รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน

- จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. แบบสอบถาม
2. เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐมิติ

4.1 แบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมาตามจุดมุ่งหมายและตัวแปรที่ทำการศึกษาเพื่อใช้รวบรวมข้อมูลต่างๆจากกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ทำการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการออมและรายละเอียดเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติ รวมถึงวัตถุประสงค์ สมมติฐาน ตัวแปรและการวัดตัวแปร โดยศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงศึกษาลักษณะของแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาข้างต้นมาสร้างกรอบแนวคิดและกำหนดขอบเขตของเนื้อหาในการออกแบบสอบถามให้เหมาะสมกับข้อมูลที่ต้องการ

3. ร่างข้อปัญหาที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และสมมติฐานที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งพิจารณารูปแบบที่จะเป็นแบบสอบถามปลายปิด หรือปลายเปิด หรือเรียงลำดับความสำคัญ

4. สร้างแบบสอบถามตามข้อมูล และขอบเขตที่ศึกษาค้นคว้า โดยเสนอแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นชอบ ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามมีจำนวน 3 หน้า แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

- หน้าแรกเป็นคำชี้แจงรวมทั้งแผนภาพประกอบสรุปข้อมูลของกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสรุปสาระสำคัญโดยย่อเกี่ยวกับ วิธีการสมัคร การจ่ายเงินสะสมเข้ากองทุน เงินสมทบและผลตอบแทนที่จะได้รับ และสถานที่รับสมัครสมาชิก

- แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็นคำถามปลายปิด ได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน วิธีการเก็บออมเงินในปัจจุบันและข้อมูลการถือครองมรดกหรือทรัพย์สินและใช้คำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อมูลได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ อายุ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนผู้มีรายได้ หรือมีงานทำในครัวเรือน จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน (ไม่รวมรายจ่ายเพื่อชำระหนี้) รายจ่ายในการชำระหนี้ต่อเดือน จำนวนเงินออมต่อเดือน และข้อมูลเกี่ยวกับการถือครองทรัพย์สิน

- แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการออมใน กองทุนการออมแห่งชาติ ใช้คำถามปลายปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่าทราบหรือไม่ทราบ ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ และสอบถามว่าจะตัดสินใจออมหรือไม่ออมใน กองทุนการออมแห่งชาติ และจะใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกจำนวนเงินที่จะ ออมต่อเดือนหากตัดสินใจออมในกองทุนฯ นอกจากนี้จะสอบถามข้อมูลในเชิงทัศนคติเพื่อให้ ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับเหตุผลในการตัดสินใจออมหรือไม่ออมในกองทุน โดยให้เรียงลำดับ จากความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

4.2 เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลทางเศรษฐมิติ

4.2.1 การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก

การหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ กรณีตัวแปรตาม เป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม การวิเคราะห์การถดถอยแบบโลจิสติกเป็นการวิเคราะห์ที่เหมาะสมกับกรณี ดังกล่าว ซึ่งมีประโยชน์ดังนี้

- การวิเคราะห์บอกให้ทราบถึง ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีต่อโอกาส ที่จะเกิดเหตุการณ์ซึ่งเป็นตัวแปรตาม พร้อมทั้งระดับความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว
- เพื่อพยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ จากสมการที่เหมาะสม หรือ ใช้สมการ โดยการเลือกตัวแปรอิสระที่เหมาะสมเพื่อทำให้เปอร์เซ็นต์ของความถูกต้องในการ พยากรณ์มีค่าสูงสุด

การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. Binary Logistis เป็นกรณีตัวแปรตามเป็นตัวแปรเชิงกลุ่มที่มีค่าได้เพียง 2 ค่า คือ 0 และ 1 ซึ่งหมายถึงโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจมีค่า 0 ถึง 1

2. Multinomial Logistic เป็นกรณีการวิเคราะห์กรณีที่ตัวแปรอิสระเป็นตัวแปร เชิงกลุ่มที่มีมากกว่า 2 ค่า

1) แบบจำลองการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก กรณีที่ตัวแปรอิสระ มีเพียงตัวเดียว สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Prob.}(\text{event}) &= \frac{e^{\beta_0 + \beta_1 X}}{1 + e^{(\beta_0 + \beta_1 X)}} \text{ หรือ} \\ &= \frac{1}{1 + e^{-(\beta_0 + \beta_1 X)}} \end{aligned}$$

เมื่อ β_0 และ β_1 คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่ประมาณได้จากข้อมูล

X คือ ตัวแปรอิสระ

e คือ natural logarithms มีค่าประมาณ 2.718

หากตัวแปรอิสระมี n ตัวและกำหนดให้ $Z = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n$

สามารถเขียน Z เป็นสมการลดรูปได้เป็น $Z = X'\beta$

สามารถเขียน โมเดลของสมการลดรูปได้ดังนี้

$$\text{Prob.}(\text{event}) = \frac{e^Z}{1 + e^Z}$$

$$\text{หรือ} = \frac{1}{1 + e^{-Z}}$$

โดยที่ โอกาสความน่าจะเป็นที่ไม่เกิดเหตุการณ์ $\text{Prob.}(\text{noevent}) = 1 - \text{Prob.}(\text{event})$ การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก จะต้องใช้ขนาดตัวอย่าง n โดยทั่วไป ควรกำหนดให้ $n \geq 30p$ โดยที่ p เป็นจำนวนตัวแปรอิสระ การประมาณค่าพารามิเตอร์จะประมาณโดยวิธี maximum-likelihood อันเป็นการทวนซ้ำเพื่อให้ได้ค่าประมาณของพารามิเตอร์ที่ใกล้เคียงกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากที่สุด

2) การตรวจสอบความเหมาะสมของสมการโลจิสติก การทดสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลกับข้อมูลในการวิเคราะห์จะเปรียบเทียบค่าจริงกับค่าประมาณ หรือการพิจารณาภาวะแนบสนิทของโมเดล โดยพิจารณาค่า $-2\log\text{likelihood}(-2LL)$ ซึ่งถ้าค่า $-2LL$ มีค่าน้อยหรือเข้าใกล้ศูนย์มากกว่า แสดงว่าโมเดลเหมาะสม และถ้าโมเดลเหมาะสม 100% ค่า likelihood จะเท่ากับ 1 และ $(-2LL)$ จะเท่ากับ 0

3) การพิจารณาสถิติของ *Homer and Lemeshow goodness-of fit* เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของแบบจำลองอีกวิธีหนึ่ง โดยจะแบ่ง case ออกเป็น 10 กลุ่มเท่ากัน โดยการแบ่งพิจารณาจากค่าประมาณของโอกาสที่เหตุการณ์จะเกิด โดยใช้สถิติไคสแควร์ตามแบบจำลองในการทดสอบดังนี้

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^{10} \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$

เมื่อ E_i (Expected value) คือค่าคาดหวังของ case E_i ; $i=1, \dots, 10$

โดยกำหนดสมมติฐาน ดังนี้

H_0 = model เหมาะสม

H_1 = model ไม่เหมาะสม

การทดสอบจะพิจารณาจากค่า chi-square หากไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรือยอมรับ H_0 แสดงว่า model มีความเหมาะสม

4) สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เป็นค่าที่อธิบายความผันแปรในการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติก เป็นค่าที่บอกสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ที่สามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตามในแบบจำลอง มีลักษณะคล้ายกับค่า R^2 ในการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นตรง ในโปรแกรม spss จะนำเสนอค่า R^2 โดยค่าของ Cox&Snell และ Nagelkerke R square แสดงค่าร้อยละของความผันแปรที่สามารถอธิบายได้โดยแบบจำลอง

5) การแปลความหมายของสัมประสิทธิ์การถดถอยของแบบจำลอง
โลจิสติก

แบบจำลองโมเดลโลจิสติกสามารถเขียนในรูปของ odd ของเหตุการณ์ได้ ซึ่ง odd คือ อัตราส่วนระหว่างโอกาสที่จะเกิดกับโอกาสที่จะไม่เกิดเหตุการณ์ สามารถเขียนโมเดลโลจิสติกในรูป log ของ odd เป็นดังนี้

กำหนดให้โอกาสที่ตัดสินใจยอมในกองทุนคือ $\Pr(Y=1)$ สามารถเขียนความสัมพันธ์ในรูปสมการโลจิสติกได้ดังนี้

$$\Pr(Y=1) = \frac{1}{1 + e^{-x'\beta}}$$

และกำหนดให้โอกาสตัดสินใจไม่ยอมในกองทุนคือ $\Pr(Y=0)$ หรือ $1 - \Pr(Y=1)$ หรือเขียนได้ว่า

$$\Pr(Y=0) = 1 - \left(\frac{1}{1 + e^{-x'\beta}} \right) = \frac{1 + e^{x'\beta} - 1}{1 + e^{-x'\beta}} = \frac{e^{x'\beta}}{1 + e^{-x'\beta}}$$

ดังนั้นอัตราส่วนระหว่างโอกาสที่จะยอมและไม่ยอมในกองทุน (odd ratio) สามารถเขียนได้ดังนี้

$$\frac{\Pr(Y=1)}{\Pr(Y=0)} = \frac{\left(\frac{1}{1 + e^{-x'\beta}} \right)}{\left(\frac{e^{x'\beta}}{1 + e^{-x'\beta}} \right)} = \frac{1}{e^{x'\beta}} = e^{-x'\beta}$$

สามารถเขียนให้อยู่ในรูปของสมการเส้นตรงได้โดยการเขียนในรูป log ของ odd ซึ่งเรียกว่า logit ได้ดังนี้

$$\log \left(\frac{\Pr(Y=1)}{\Pr(Y=0)} \right) = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n = X'\beta$$

จากสมการดังกล่าวจะเห็นว่าสัมประสิทธิ์โลจิสติก สามารถแปลความได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงของ log odd ตามการเปลี่ยนแปลงหนึ่งหน่วยของตัวแปรอิสระ ซึ่งในโปรแกรม SPSS V.17 จะแสดงค่า log odd ด้วยค่าของ B หรือสามารถเขียนสมการ โลจิสติก (log odd) ใหม่ในเทอมของ odd ดังนี้

$$\frac{\Pr(Y = 1)}{\Pr(Y = 0)} = e^{\beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n} = e^Z$$

e ยกกำลัง β_i เป็นค่า odd ที่เปลี่ยนแปลง เมื่อตัวแปรอิสระตัวที่ i เปลี่ยนแปลงไป หนึ่งหน่วยใน โปรแกรม SPSS V.17 จะแสดงค่าของ odd ด้วยค่า Exp(B) ซึ่งบอกถึงทิศทางของโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ โดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

Exp(B) > 1 หมายถึง เมื่อตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วยโอกาสที่ เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ(Y=1) มีมากกว่าโอกาสที่จะไม่เกิด (Y=0)

Exp(B) < 1 หมายถึง เมื่อตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วยโอกาสที่ เกิดเหตุการณ์ที่สนใจ(Y=1) มีน้อยกว่าโอกาสที่จะไม่เกิด (Y=0)

Exp(B) = 1 หมายถึง เมื่อตัวแปรอิสระเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วยโอกาสที่ จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจ (Y=1) เท่ากับโอกาสที่จะไม่เกิด (Y=0)

จากสมการ โลจิสติก

$$\text{Prob.}(\text{event}) = \frac{1}{1 + e^{-z}}$$

ดังนั้น เมื่อทราบค่าของ Z โดยที่

$Z = \log \text{ odd} = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n$ ก็จะสามารถ พยากรณ์โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่สนใจได้ ซึ่งค่า Prob.(event) มีค่าระหว่าง 0-1

4.2.2 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression)

เป็นการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัวกับตัวแปรอิสระตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปซึ่งเป็นสมการที่ใช้อธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าตัวแปรตามที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในค่าตัวแปรอิสระหลายตัว สมการถดถอยพหุคูณกรณีอยู่ในรูปของสมการเส้นตรงสามารถเขียนได้ ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + u_i$$

เมื่อ Y_i คือ ค่าสังเกตที่ i ของตัวแปรตาม

$X_1 \dots X_n$ คือ ตัวแปรอิสระซึ่งมีจำนวน n ตัว

β_0 คือ ค่าตัดแกนตั้ง

$\beta_1 \dots \beta_n$ คือ ค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระ

u คือ ค่าความคลาดเคลื่อน

การประมาณค่าพารามิเตอร์ (β_i) ของตัวแปรอิสระ (X_i) สามารถกระทำ
ได้โดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด

1) การวิเคราะห์คุณสมบัติของข้อมูลซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดในการ
วิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ

ตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์ในสมการจะต้องไม่เกิดปัญหาความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรอิสระกันเอง (Multicollinearity) ซึ่งจะวิเคราะห์ Collinearity Statistics โดย
พิจารณาจากค่า VIF (Variance Inflation Factors) และพิจารณาค่า Tolerance ซึ่งเป็นความ
แปรปรวนของตัวแปรอิสระที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยตัวแปรอิสระอื่นๆ

$$\text{โดยค่า Tolerance} = 1 - R_i^2$$

เมื่อ R_i^2 คือ สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระที่เหลือ
ค่า Tolerance ที่ต่ำแสดงว่าความแปรปรวนของตัวแปรอิสระนั้นถูกอธิบายได้ด้วยตัวแปรอิสระ
อื่นๆ ได้เกือบทั้งหมดตามเกณฑ์มาตรฐานต้องมีค่ามาตรฐานไม่ต่ำกว่า 0.1 ส่วนค่า $VIF = 1/$
Tolerance ซึ่งกำหนดค่าตามเกณฑ์มาตรฐานไม่ควรเกิน 10

2) ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด (R^2)

เป็นค่าที่บอกให้รู้ว่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามในสมการสามารถ
อธิบายได้ด้วยค่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทุกตัวที่อยู่ในสมการนั้นได้มากน้อยเพียงใด
การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดของสมการถดถอยแบบพหุคูณจะหาจากค่าความ
แปรปรวนจากสมการถดถอยพหุคูณที่ประมาณขึ้น ดังสมการต่อไปนี้

$$\hat{Y} = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 X_1 + \hat{\beta}_2 X_2 + \dots + \hat{\beta}_k X_k$$

$$\text{และ } Y = \hat{Y} + \hat{u}$$

$$\text{ดังนั้น } Y - \bar{Y} = \hat{Y} + \hat{u} - \bar{Y}$$

$$\begin{aligned}
\Sigma(Y - \bar{Y})^2 &= \Sigma[(\hat{Y} + \hat{u}) - \bar{Y}]^2 \\
&= \Sigma(\hat{Y} - \bar{Y}) + \Sigma\hat{u}^2 + 2\hat{u}\Sigma(\hat{Y} - \bar{Y}) \\
&= \Sigma(\hat{Y} - \bar{Y})^2 + \Sigma\hat{u}^2 + 2(\hat{Y} - Y)\Sigma\hat{u} \\
&= \Sigma(\hat{Y} - \bar{Y})^2 + \Sigma\hat{u}^2
\end{aligned}$$

แต่ $\Sigma(Y - \bar{Y})^2 = SST$

$$\Sigma(\hat{Y} - \bar{Y})^2 = SSR$$

$$\Sigma(Y - \hat{Y})^2 = \Sigma\hat{u}^2 = SSE$$

ดังนั้น $SST = SSR + SSE$

โดยที่ SST คือ ผลรวมกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนทั้งหมดหรือค่าความแปรปรวนทั้งหมด

SSR คือ ผลรวมกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนที่สามารถอธิบายได้ด้วยสมการถดถอย

SSE คือ ผลรวมกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนที่ไม่สามารถอธิบายได้ด้วยสมการถดถอย

เมื่อนำ SST หาค่าตลอดสมการข้างต้น จะได้

$$\frac{SST}{SST} = \frac{SSR}{SST} + \frac{SSE}{SST}$$

$$1 = \frac{\Sigma(\hat{Y} - \bar{Y})^2}{\Sigma(Y - \bar{Y})^2} + \frac{\Sigma\hat{u}^2}{\Sigma(Y - \bar{Y})^2}$$

$$\text{เมื่อ } \frac{SSR}{SST} = R^2$$

$$\text{ดังนั้น } R^2 = 1 - \frac{SSE}{SST}$$

$$R^2 = 1 - \frac{\Sigma\hat{u}^2}{\Sigma(Y - \bar{Y})^2}$$

$$R^2 = 1 - \frac{\Sigma(Y - \hat{Y})^2}{\Sigma(Y - \bar{Y})^2}$$

3) ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ได้ปรับปรุงแล้ว (*adjusted coefficient of determination: \bar{R}^2*)

ในกรณีที่มีการนำตัวแปรอิสระเข้ามาวิเคราะห์ในสมการ แม้ตัวแปรอิสระบางตัวอาจมีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามน้อยก็อาจทำให้ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดสูงขึ้นและถ้าตัดตัวแปรนั้นออกไปก็ไม่ทำให้การอธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าตัวแปรตามด้วยตัวแปรอิสระที่เหลือแตกต่างไม่มาก ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวจึงนำองศาความเป็นอิสระมาพิจารณา โดยปรับค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดด้วยองศาความเป็นอิสระ มีสูตรดังนี้

$$\bar{R}^2 = 1 - \left[\frac{n-1}{n-k-1} \right] (1 - R^2)$$

เมื่อ k คือ จำนวนตัวแปรอิสระในสมการถดถอยพหุคูณ

n คือ จำนวนตัวอย่าง

4) การทดสอบสถิติ t -test

เป็นการทดสอบว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าของตัวแปรตามได้ มีสูตรดังนี้

$$t = \frac{\hat{\beta}_j - \beta_j^\Delta}{S_{\hat{\beta}_j}}$$

เมื่อ $\hat{\beta}_j$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากการถดถอย

β_j^Δ คือ ค่าของสัมประสิทธิ์ที่จะทดสอบตาม H_0

โดยกำหนดสมมติฐานดังนี้

$$H_0 : \beta_j^\Delta = 0$$

$$H_1 : \beta_j^\Delta \neq 0$$

$S_{\hat{\beta}_j}$ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์แต่ละตัว

การทดสอบถ้าค่าสถิติ t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าสถิติ t ในตารางแสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่ในบริเวณวิกฤตก็จะปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่ทดสอบมีความแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตัวแปรอิสระที่ทดสอบนั้นสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในค่าตัวแปรตามได้

5) การทดสอบสถิติ F -test

เป็นการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยทุกๆ ตัวพร้อมกัน มีสูตรคำนวณดังนี้

$$F_{k,n-k-1} = \left(\frac{n-k-1}{k} \right) \left(\frac{R^2}{1-R^2} \right)$$

เมื่อ R^2 คือ ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด

k คือ จำนวนตัวแปรอิสระ

n คือ จำนวนตัวอย่าง

การทดสอบจะกำหนดสมมติฐานดังนี้

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$$

$$H_1: \beta_1 \neq \beta_2 \neq \dots \neq \beta_k \neq 0$$

หากค่า F ที่คำนวณได้ ที่องศาความเป็นอิสระที่ $n-k-1$ มีค่ามากกว่า F ในตาราง แสดงว่าค่าที่คำนวณได้อยู่ในบริเวณวิกฤติที่จะยอมรับ H_1 ซึ่งหมายความว่าค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยอย่างน้อยหนึ่งตัวที่มีความแตกต่างจาก 0 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ข้อมูล que ผู้ศึกษานำมาใช้ในการวิจัยสามารถแบ่งประเภทตามการจำแนกจากแหล่งที่มาของข้อมูลดังนี้

5.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจภาคสนามโดยใช้แบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามไปถามกับผู้ประกอบอาชีพอิสระ ในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ โดยให้ตอบแบบสอบถามโดยตนเองหรือผู้วิจัยจะให้คำอธิบายชี้แจงหรือทำการสัมภาษณ์ หากผู้ตอบแบบสอบถามไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้

5.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือข้อมูล que ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมและศึกษาจากข้อมูลที่มีผู้ทำการรวบรวมมาเป็นเอกสารอ้างอิง ในการทำวิจัย เช่น งานวิจัย วิทยานิพนธ์ รวมทั้งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

6. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมแบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องมาวิเคราะห์โดยการจัดหมวดหมู่ ทำการตัด จำแนกแบบสอบถามออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ตอบตัดสินใจอ้อม และกลุ่มที่ตอบตัดสินใจไม่อ้อม โดยกลุ่มอาชีพเดียวกันของแต่ละกลุ่มก็จะรวบรวมไว้ด้วยกันเพื่อให้มีความสะดวกในการตรวจสอบและบันทึกข้อมูลใน โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล
3. วิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยใช้โปรแกรม SPSS V.17 โดยใช้เครื่องมือทางสถิติและเศรษฐมิติ ดังนี้
 - 3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จะใช้คำร้อยละอธิบายข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจอ้อมกับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่อ้อมในกองทุนฯ
 - 3.2 การอธิบายลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระจะพิจารณาค่าเฉลี่ย และคำร้อยละในการอธิบายรายได้ รายจ่าย เงินออม หนี้สิน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและเปรียบเทียบข้อมูลระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจอ้อมกับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่อ้อมในกองทุนฯ
 - 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ด้วยแบบจำลองโลจิสติกมีขั้นตอนดังนี้
 - 3.3.1 ตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้วิเคราะห์ในแบบจำลอง ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน เพื่อตรวจสอบปัญหาตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity)
 - 3.3.2 นำตัวแปรอิสระที่ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity วิเคราะห์ในแบบจำลองประมาณค่าพารามิเตอร์ด้วยวิธี maximum-likelihood
 - 3.3.3 ทดสอบ Chi-square โดยวิธี Omnibus Tests เพื่อพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามขึ้นกับตัวแปรอิสระที่นำมาวิเคราะห์ในแบบจำลอง อย่างน้อยหนึ่งตัวหรือไม่
 - 3.3.4 พิจารณาค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด ซึ่งอธิบายโดยค่า Nagelkerke R Square ซึ่งเป็นสถิติที่บอกให้ทราบว่าตัวแปรอิสระสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด

3.3.5 ทดสอบ Chi-square ด้วยวิธีของ Hosmer and Lemeshow Test เพื่อ
พิจารณาความเหมาะสมของสมการแบบจำลอง

3.3.6 ทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลอง

3.3.7 เมื่อได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว นำค่าสัมประสิทธิ์ที่ได้จากตาราง
วิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
มาเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปของ odd และ log odd เพื่อแปลผลต่อไป

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
ด้วยสมการถดถอยเชิงซ้อนมีขั้นตอนดังนี้

3.4.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบแยกส่วนระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปร
ตาม เพื่อคัดเลือกตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เข้า
วิเคราะห์ในสมการ

3.4.2 ใช้วิธีการคัดเลือกตัวแปรเข้าวิเคราะห์ในสมการแบบเป็นขั้นตอน โดยการ
พิจารณาตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์สูงเข้าสมการขณะเดียวกันจะพิจารณาตัวแปรที่อยู่ในสมการ
ด้วยว่าควรขจัดตัวแปรใดออกจากสมการ

3.4.3 ในแต่ละขั้นตอนของการวิเคราะห์ก็จะพิจารณาค่าสถิติดังนี้

- วิเคราะห์ ค่าสถิติ F-Statistic เพื่อทดสอบตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการ
พร้อมกันว่ามีอย่างน้อยหนึ่งตัวมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 หรือไม่

- วิเคราะห์ค่าสถิติ t-Statistic เพื่อทดสอบตัวแปรอิสระแต่ละตัวกับตัว
แปรตามว่าตัวแปรใดมีความสัมพันธ์ที่นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือไม่

- ตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลองดังกล่าวมีความสัมพันธ์หรือ
เกิดปัญหา Multicollinearity หรือไม่โดยพิจารณาค่า Tolerance และค่า VIF

- วิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R-
square) เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลองสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม
ได้ร้อยละเท่าใด

3.4.4 นำสัมประสิทธิ์ที่ประมาณค่าได้มาเขียนความสัมพันธ์ในรูปของสมการ
ถดถอยเพื่ออธิบายและแปลผลต่อไป

4. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้มาสรุปผลการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์
ต่อไป

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา ซึ่งการนำเอาสถิติมาใช้ ผู้วิจัยได้แยกออกเป็นรายชื่อตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ศึกษาลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระ จะมุ่งศึกษาเกี่ยวกับจำนวนเงินออม,รูปแบบการออมในปัจจุบัน จะใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละในการอธิบายข้อมูล

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 กรณีศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ใช้แบบจำลองโลจิตติก (Logit Model) แบบ Binary Logistic และประมาณค่าพารามิเตอร์โดยวิธี maximum-likelihood ซึ่งกำหนดตัวแปรตามคือ Y รวมทั้งกำหนดตัวแปรอิสระและการวัดตัวแปรดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 สรุปการกำหนดตัวแปรอิสระและการวัดตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลอง

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	สัญลักษณ์	การวัดค่าตัวแปร
1. รายได้ต่อเดือน	จำนวนรายได้.....บาท	inc1	ratio scale
2. เงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน	จำนวนเงินออม.....บาท	save1	ratio scale
3. ผู้มีเงินได้ในครัวเรือน	จำนวนผู้มีเงินได้.....คน	work	ratio scale
4. อายุ	อายุ.....ปี	age1	ratio scale
5. เพศ	0 = ชาย 1 = หญิง	sax	nominal scale
6. ระดับการศึกษา	1 = ประถมศึกษา 2 = มัธยมศึกษาตอนต้น 3 = มัธยมศึกษาตอนปลาย 4 = ปวช. 5 = ปวส. 6 =ปริญญาตรี	Edu(1) Edu(2) Edu(3) Edu(4) Edu(5) Reference	nominal scale

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	ค่าตัวแปร	สัญลักษณ์	การวัดค่าตัวแปร
7. รายจ่ายต่อเดือน	จำนวนรายจ่าย.....บาท	expl	ratio scale
8. หนี้สิน	0 = มีหนี้สิน 1 = ไม่มีหนี้สิน	debt	nominal scale
9. ผู้ฟังฟังในครัวเรือน	จำนวนผู้ฟังฟัง.....คน	def	ratio scale
10. การครอบครองมรดกหรือทรัพย์สิน			
10.1 ขนาดที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์	จำนวน.....ไร่	land1	ratio scale
10.2 ยานพาหนะที่ครอบครอง			
- จำนวนรถยนต์	จำนวน.....คัน	car	ratio scale
- จำนวนรถจักรยานยนต์	จำนวนคัน	M.Bike	ratio scale
10.3 กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	0 = เช่า 1 = ของตนเอง	own	nominal scale
10.4 มูลค่าของทองคำที่ถือครอง	1 = 0(ไม่มี) 2 = มูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท 3 = มูลค่า 10,001-20,000 บาท 4 = มูลค่า 20,001 ขึ้นไป	gold (1) gold (2) gold (3) Reference	intreval scale
10.5 การได้รับทรัพย์สินหรือมรดก	0 = ไม่เคยได้รับ 1 = เคยได้รับ	wealt	nominal scale

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โครงสร้างสมการ Logit Model ซึ่งมีรูปแบบสมการพื้นฐานโดยสามารถเขียนสมการความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดในรูปของตัวแปร X ได้ดังนี้

$$\Pr(Y = 1) = \frac{1}{1 + e^{-x}}$$

โดยตัวแปร X เขียนในรูปสมการที่ขึ้นอยู่กับตัวแปรอิสระที่ศึกษาดังนี้

$$X = \beta_0 + \beta_1 \text{inc1} + \beta_2 \text{save1} + \beta_3 \text{work} + \beta_4 \text{age1} + \beta_5 \text{sax} + \beta_6 \text{edu}(1) + \beta_7 \text{edu}(2) + \beta_8 \text{edu}(3) \\ + \beta_9 \text{edu}(4) + \beta_{10} \text{edu}(5) + \beta_{11} \text{exp1} + \beta_{12} \text{debt} + \beta_{13} \text{def.} + \beta_{14} \text{land1} + \beta_{15} \text{car} + \beta_{16} \text{M.Bike} + \\ \beta_{17} \text{own} + \beta_{18} \text{gold}(1) + \beta_{19} \text{gold}(2) + \beta_{20} \text{gold}(3) + \beta_{21} \text{wealt}$$

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ใช้แบบจำลองสมการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Linear Regression) และประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม โดยกำหนดรูปแบบสมการดังนี้

$$\text{savefund} = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \dots + \beta_n x_n$$

เมื่อ x_1 ถึง x_n คือตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ อายุ (age1) จำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน (work) จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน (def) รายได้ต่อเดือน (inc1) รายจ่ายต่อเดือน (exp1) รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน (debt1) เงินออมต่อเดือน (save1) ขนาดที่ดินที่ถือครอง (land1) จำนวนรถยนต์ที่ถือครอง (car) จำนวนจักรยานยนต์ที่ถือครอง (Mbike) และมูลค่าทองคำที่ถือครอง (gold) ส่วนตัวแปรตาม คือจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนต่อเดือน (savefund)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อศึกษาลักษณะการออมเงินและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออมและจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ในบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตัวแปรต่างๆตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ จะแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 5 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการออม
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
- ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมกับกองทุนฯ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จะวิเคราะห์ข้อมูลแยกตามหัวข้อแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามเพศ

เพศ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	246	61.5	136	64.2	110	58.5
ชาย	154	38.5	76	35.8	78	41.5
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 61.5 และเป็นเพศชายร้อยละ 38.5 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนมีจำนวน 212 ราย จำแนกเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.2 และเพศชายร้อยละ 35.8 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 58.5 และเพศชายคิดเป็น ร้อยละ 41.5

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามอายุ

อายุ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
25 – 30	18	4.5	9	4.2	9	4.8
31 – 35	47	11.8	28	13.2	19	10.1
36 – 40	83	20.8	46	21.7	37	19.7
41 – 45	85	21.3	48	22.6	37	19.7
46 – 50	101	25.3	52	24.5	49	26.1

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

อายุ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมใน กองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
51 – 55	54	13.5	25	11.8	29	15.4
56 - 60	12	3.0	4	1.9	8	4.3
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.2 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.3 รองลงมาคืออายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.8 และช่วงอายุ 56-60 ปี มีสัดส่วนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่มีอายุ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.5 รองลงมาคืออายุ 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.6 และ อายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.7 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่มีอายุ 46-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.1 รองลงมาคืออายุ 36-45 ปี มีสัดส่วนรวมกันคิดเป็นร้อยละ 39.4 และอายุ 51-55 ปี คิดเป็น ร้อยละ 15.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจ ไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	134	33.5	66	31.1	68	36.2
มัธยมศึกษาตอนต้น	74	18.5	31	14.6	43	22.9
มัธยมศึกษาตอนปลาย	38	9.5	23	10.8	15	8.0
ปวช.	91	22.8	54	25.5	37	19.7
ปวส.	27	6.8	13	6.1	14	7.4
ปริญญาตรี	36	9.0	25	11.8	11	5.9
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาคือระดับ ปวช.คิดเป็นร้อยละ 22.8 และมีมัธยมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาคือระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 25.5 และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 14.6 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ ระดับ ปวช. คิดเป็นร้อยละ 36.2 ร้อยละ 22.9 และ ร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือน

จำนวนผู้มีงานทำ ในครัวเรือน (คน)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	19	4.8	11	5.2	8	4.3
2	249	62.3	127	59.9	122	64.9
3	92	23.0	52	24.5	40	21.3
4	35	8.8	20	9.4	15	8.0
5	4	1.0	1	0.5	3	1.6
6	1	0.3	1	0.5	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.4 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาคือผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.8 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนส่วนใหญ่มีผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 59.9 รองลงมาคือผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วนใหญ่ในครัวเรือนมีผู้มีงานทำจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 64.9 รองลงมาคือผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 และมีผู้มีงานทำในครัวเรือนจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน

จำนวนผู้พึ่งพิง (ไม่มีรายได้)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมใน กองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	107	26.8	55	25.9	52	27.7
1	118	29.5	66	31.1	52	27.7
2	141	35.3	75	35.4	66	35.1
3	32	8.0	14	6.6	18	9.6
4	2	0.5	2	0.9	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.5 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีผู้พึ่งพิงในครัวเรือนจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.3 รองลงมา มีผู้พึ่งพิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 และไม่มีผู้พึ่งพิงที่ต้องอุปการะคิดเป็นร้อยละ 26.8 สำหรับกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนส่วนใหญ่มีผู้พึ่งพิงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมาคือ มีผู้พึ่งพิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 และไม่มีผู้พึ่งพิงที่ต้องอุปการะ คิดเป็นร้อยละ 25.9 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่มีผู้พึ่งพิงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 35.1 รองลงมา มีผู้พึ่งพิงจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามกลุ่มอาชีพ

กลุ่มอาชีพ	กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจ ออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	74	18.5	49	66.22	25	33.78
การผลิตและงานทักษะฝีมือ	20	5.0	13	65.00	7	35.00

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

กลุ่มอาชีพ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจ ออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การก่อสร้างและแรงงานทั่วไป	37	9.3	17	45.95	20	54.05
การขายส่งขายปลีกและซ่อมแซม	80	20.0	48	60.00	32	40.00
การขนส่งรับจ้างด้วยยานพาหนะ	60	15.0	29	48.33	31	51.67
การปรุงอาหารจำหน่าย	79	19.8	32	40.51	47	59.49
อาชีพบริการ	50	12.5	24	48.00	26	52.00
รวม	400	100	212		188	

จากตารางที่ 4.6 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพขายส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานพาหนะ คิดเป็นร้อยละ 20.0 รองลงมาคือกลุ่มอาชีพการปรุงอาหารจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 19.8 และกลุ่มอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ สำหรับสัดส่วนของผู้ที่ตัดสินใจออมในแต่ละกลุ่มอาชีพพบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีสัดส่วนของผู้ที่ตัดสินใจออมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 66.22 รองลงมาคือกลุ่มอาชีพการผลิตและงานทักษะฝีมือคิดเป็นร้อยละ 65.00 กลุ่มอาชีพขายปลีกส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มอาชีพ การปรุงอาหารจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 59.49 รองลงมาคือกลุ่มอาชีพการก่อสร้างและแรงงานทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 54.05 กลุ่มอาชีพบริการคิดเป็นร้อยละ 52.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับรายได้ต่อเดือน

รายได้	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000	5	1.3	0	0.0	5	2.7
5,001 – 8,000	117	29.3	39	18.4	78	41.5
8,001 – 11,000	126	31.5	75	35.4	51	27.1
11,001 – 14,000	73	18.3	46	21.7	27	14.4
14,001 – 17,000	46	11.5	27	12.7	19	10.1
17,001 – 20,000	24	6.0	16	7.5	8	4.3
มากกว่า 20,000	9	2.3	9	4.2	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.7 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 8,001-11,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 31.5 รองลงมาคือ มีรายรายระหว่าง 5,001-8,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.3 และ 11,001-14,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.3 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุน ส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 8,001-11,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 35.4 รองลงมามีรายได้อยู่ระหว่าง 11,001-14,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และ 5,001-8,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.4 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมส่วนใหญ่มีรายได้ 5,001-8,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมามีรายได้ 8,001 – 11,000 บาทต่อเดือน และ 11,001 – 14,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.1 และ 14.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับรายจ่ายต่อเดือน

รายจ่ายต่อเดือน	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมใน กองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000	74	18.5	38	17.9	36	19.1
5,001 – 7,000	147	36.8	69	32.5	78	41.5
7,001 – 9,000	89	22.3	47	22.2	42	22.3
9,001 – 11,000	71	17.8	44	20.8	27	14.4
11,001 – 13,000	14	3.5	10	4.7	4	2.1
13,001 – 15,000	5	1.3	4	1.9	1	0.5
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.8 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือนอยู่ระหว่าง 5,001 – 7,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 36.8 รองลงมาคือ 7,001 – 9,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือนระหว่าง 5,001 – 7,000 บาทคิดเป็นร้อยละ 32.5 รองลงมาคือ 7,001 – 9,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 9,001 – 11,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 20.8 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วนใหญ่มีรายจ่ายต่อเดือน 5,001 – 7,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.5 รองลงมา มีรายได้ต่อเดือน 7,001 – 9,000 บาท และ 9,001 – 11,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.3 และ 14.4 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามลักษณะของการมีหนี้สิน

หนี้สิน	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีหนี้	268	67.0	162	76.4	106	56.4
มีหนี้	132	33.0	50	23.6	82	43.6
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.9 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 67.0 สำหรับกลุ่มที่มีหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 33.0 ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 76.4 สำหรับกลุ่มที่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 23.6 ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ เป็นผู้ไม่มีหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 56.4 และมีหนี้สินคิดเป็นร้อยละ 43.6

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามขนาดที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์

ขนาดที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์ (ไร่)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	112	28.0	45	21.2	67	35.6
1 – 5	247	61.8	132	62.3	115	61.2
6 – 10	28	7.0	23	10.8	5	2.7
11 – 15	10	2.5	9	4.2	1	0.5
16 – 20	2	0.5	2	0.9	0	0.0
มากกว่า 20	1	0.3	1	0.5	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.10 พบว่าจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน 1-5 ไร่ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 61.8 รองลงมาถือกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวน 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.0 สำหรับผู้ที่ไม่มีที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์คิดเป็นร้อยละ 28.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ มีผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน 1-5 ไร่ มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาถือกรรมสิทธิ์ที่ดินจำนวน 6-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 10.8 สำหรับผู้ที่ไม่มีที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์คิดเป็น ร้อยละ 21.2 ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วนใหญ่ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินจำนวน 1 – 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.2 สำหรับผู้ที่ไม่ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินคิดเป็นร้อยละ 35.6

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนรถยนต์ที่ถือกรรมสิทธิ์

จำนวนรถยนต์ที่ ถือกรรมสิทธิ์	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	244	61.0	107	50.5	137	72.9
1 คัน	156	39.0	105	49.5	51	27.1
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.11 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่ไม่มีรถยนต์คิดเป็นร้อยละ 61.0 และมีรถยนต์จำนวน 1 คันคิดเป็นร้อยละ 39.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่ไม่มีรถยนต์คิดเป็นร้อยละ 50.5 และมีรถยนต์ 1 คันคิดเป็นร้อยละ 49.5 ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนถือกรรมสิทธิ์รถยนต์จำนวน 1 คัน คิดเป็นร้อยละ 27.1 ส่วนผู้ที่ไม่มีรถยนต์ถือกรรมสิทธิ์มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 72.9

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนรถจักรยานยนต์ที่ถือกรรมสิทธิ์

จำนวนรถจักรยานยนต์ที่ถือกรรมสิทธิ์(คัน)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	139	34.8	72	34.0	67	35.6
1	248	62.0	134	63.2	114	60.6
2	13	3.3	6	2.8	7	3.8
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.12 พิจารณากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่าส่วนใหญ่ครอบครองรถจักรยานยนต์ 1 คัน คิดเป็นร้อยละ 62.0 และถือกรรมสิทธิ์จำนวน 2 คัน คิดเป็นร้อยละ 3.3 และไม่ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองคิดเป็นร้อยละ 34.8 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่ครอบครองรถจักรยานยนต์ 1 คัน คิดเป็นร้อยละ 63.2 และถือกรรมสิทธิ์จำนวน 2 คัน คิดเป็นร้อยละ 2.8 และไม่ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองคิดเป็นร้อยละ 34.0 ส่วนผู้ที่ไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่ถือกรรมสิทธิ์รถจักรยานยนต์จำนวน 1 คัน คิดเป็นร้อยละ 60.6 และผู้ที่ไม่มียุทธจักรยานยนต์ถือกรรมสิทธิ์คิดเป็นร้อยละ 35.6

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ของตนเอง	336	84.0	179	84.4	157	83.5
เช่า	64	16.0	33	15.6	31	16.5
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.13 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองคิดเป็นร้อยละ 84.0 และมีร้อยละ 16.0 เช่าที่อยู่อาศัย สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองคิดเป็นร้อยละ 84.41 และมีร้อยละ 15.6 เช่าที่อยู่อาศัย ส่วนผู้ที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุน ส่วนใหญ่มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเองคิดเป็นร้อยละ 83.5

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามมูลค่าทองคำที่ถือครอง

มูลค่าทองคำที่ถือครอง (บาท)	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	179	44.8	82	38.7	97	51.6
ไม่เกิน 10,000	95	23.8	47	22.2	48	25.5
10,001 – 20,000	95	23.8	58	27.4	37	19.7
20,001 – 40,000	23	5.8	19	9.0	4	2.1
40,001 – 60,000	7	1.8	5	2.4	2	1.1
60,001 บาทขึ้นไป	1	0.3	1	0.5	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.14 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่ถือครองทองคำมูลค่าไม่เกิน 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.6 และไม่มีทองคำถือครองคิดเป็นร้อยละ 44.8 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่ถือครองทองคำมูลค่า 10,001 – 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.4 รองลงมาถือครองมูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.2 ส่วนผู้ที่ไม่มีทองคำถือครอง มีจำนวนร้อยละ 38.7 ส่วนผู้ที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุน ส่วนใหญ่ถือครองทองคำมูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.5 และไม่มีทองคำถือครองคิดเป็นร้อยละ 51.6

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามการได้รับหรือไม่ได้รับมรดกหรือทรัพย์สิน
โดยการยกให้

การได้รับมรดกหรือ ทรัพย์สินโดยการยกให้	กลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับ	227	56.8	105	49.5	122	64.9
เคยได้รับ	173	43.3	107	50.5	66	35.1
รวม	400	100	212	100	188	100

ตามตารางที่ 4.15 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน ร้อยละ 56.8 ไม่เคยได้รับมรดกหรือ
ทรัพย์สินโดยการยกให้ และมีผู้เคยได้รับมรดกหรือทรัพย์สินโดยการยกให้คิดเป็นร้อยละ 43.3
สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ มีผู้เคยได้รับมรดกหรือทรัพย์สินโดยการยกให้คิด
เป็นร้อยละ 50.5 และไม่เคยได้รับคิดเป็นร้อยละ 49.5 ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุน
ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับมรดกหรือทรัพย์สินโดยการยกให้ คิดเป็นร้อยละ 64.9

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามประเภทมรดกหรือทรัพย์สินที่ได้รับ โดยการยกให้

ประเภทมรดกหรือ ทรัพย์สินที่ได้รับโดย การยกให้	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เงิน	5	1.3	4	1.9	1	0.5
ยานพาหนะ	4	1.0	2	0.9	2	1.1
บ้านหรือสิ่งปลูกสร้าง ที่ดิน	8	2.0	6	2.8	2	1.1
	161	40.3	102	48.1	59	31.4

หมายเหตุ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.16 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่เคยได้รับที่ดินโดยทางมรดกหรือการยกให้ มีจำนวนร้อยละ 40.3 รองลงมาเคยได้รับบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างมีจำนวนร้อยละ 2.0 เคยได้รับเงิน มีจำนวนร้อยละ 1.3 และได้รับยานพาหนะจำนวนร้อยละ 1.0 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ติดสินใจออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่เคยได้รับที่ดินโดยทางมรดกหรือการยกให้ มีจำนวนร้อยละ 48.1 รองลงมาเคยได้รับบ้านหรือสิ่งปลูกสร้างมีจำนวนร้อยละ 2.8 เคยได้รับเงินมีจำนวนร้อยละ 1.9 และได้รับยานพาหนะจำนวนร้อยละ 0.9 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วน ใหญ่เคยได้รับที่ดินมากที่สุดมีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 31.4

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลลักษณะการออม

ตารางที่ 4.17 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	มัธยฐาน	ฐานนิยม
รายได้ต่อเดือน	11,106.25	30,000	5,000	10,000	10,000
รายจ่ายต่อเดือน	7,548.75	15,000	4,000	7,000	5,000
รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน	1,441.24	19,000	0.00	0.00	0.00
เงินออมต่อเดือน	2,136.50	10,000	0.00	2,000	1,000

จากตารางที่ 4.17 กลุ่มตัวที่ศึกษาทั้งหมด 400 ตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 11,106.25 บาท โดยมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 7,548.75 บาท มีหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน 1,441.24 บาท และมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 2,136.50 บาท

ตารางที่ 4.18 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจ ออมในกองทุนฯ

	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	มัธยฐาน	ฐานนิยม
รายได้ต่อเดือน	12,061.32	30,000	6,000	10,000	10,000
รายจ่ายต่อเดือน	7,853.77	15,000	5,000	7,250	7,000
รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน	1,313.73	19,000	0.00	0.00	0.00
เงินออมต่อเดือน	2,918.93	10,000	1,000	3,000	3,000

จากตารางที่ 4.18 กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมหรือจะออมในกองทุนมีจำนวน 212 ตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 12,061.32 บาท มีรายจ่ายต่อเดือน 7,853.77 บาท มีรายจ่ายหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน 1,313.73 บาท และมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 2,918.93 บาท

ตารางที่ 4.19 ข้อมูลด้านรายได้ รายจ่าย เงินออมและหนี้สินต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ

	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	มัธยฐาน	ฐานนิยม
รายได้ต่อเดือน	10,029.25	20,000	5,000	9,000	8,000
รายจ่ายต่อเดือน	7,204.78	15,000	4,000	7,000	6,000
รายจ่ายหนี้สินต่อเดือน	1,585.02	11,300	0.00	0.00	0.00
เงินออมต่อเดือน	1,254.78	4,000	0.00	1,000	1,000

จากตารางที่ 4.19 กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมหรือจะออมในกองทุนมีจำนวน 188 ตัวอย่าง มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,029.25 บาท มีรายจ่ายต่อเดือน 7,204.78 บาท มีรายจ่ายหนี้สินเฉลี่ยต่อเดือน 1,585.02 บาท และมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,254.78 บาท

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับเงินออมต่อเดือน

เงินออม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	37	9.3	0	0.0	37	19.7
1 - 1,000	101	25.3	21	9.9	80	42.6
1,001 - 2,000	105	26.3	63	29.7	42	22.3
2,001 - 3,000	91	22.8	67	31.6	24	12.8
3,001 - 4,000	40	10.0	35	16.5	5	2.7

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

เงินออม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4,001 – 5,000	22	5.5	22	10.4	0	0.0
มากกว่า 5,000	4	1.0	4	1.9	0	0.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.20 กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือนอยู่ระหว่าง 1,001 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 26.3 รองลงมา มีเงินออม 1 - 1,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 25.3 และ 2,001 – 3,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.8 ตามลำดับ สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุน ส่วนใหญ่มีเงินออมต่อเดือน 2,001 – 3,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมา มีเงินออม 1,001 – 2,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 29.7 และ 3,001 – 4,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 16.5 ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่มีเงินออมไม่เกิน 1,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 42.6 รองลงมา มีเงินออม 1,001 – 2,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.3 และไม่มีเงินออมคิดเป็นร้อยละ 19.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามช่องทางการออม

ช่องทางการออม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฝากออมทรัพย์กับธนาคาร	268	67.0	176	83.0	92	48.9
ฝากประจำกับธนาคาร	36	9.0	30	14.2	6	3.2
ประกันชีวิตแบบออม	11	2.8	7	3.3	4	2.1

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ช่องทางการออม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มสัจจะออมทรัพย์	33	8.3	16	7.5	17	9.0
สลากออมสิน/ชกส.	64	16.0	51	24.1	13	6.9
กองทุนประกันสังคม ม.40	17	4.3	13	6.1	4	2.1
กองทุนการออมแห่งชาติ	57	14.3	57	26.9	0	0.0
อื่นๆ	112	28.0	25	11.8	87	46.3

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.21 เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดพบว่า การฝากออมทรัพย์กับธนาคารเป็นช่องทางการออมที่มีผู้เลือกออมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 67.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือออมช่องทางการออมอื่นๆ ได้แก่ เก็บออมโดยตนเอง หรือ ไม่มีเงินออม มีผู้เลือกออมผ่านช่องทางนี้คิดเป็นร้อยละ 28.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และการออมโดยสลากออมสิน/ชกส. มีผู้เลือกออมผ่านช่องทางนี้คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ตามลำดับสำหรับกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ซึ่งมีจำนวน 212 ราย การออมโดยฝากออมทรัพย์กับธนาคารเป็นช่องทางที่มีการเลือกออมมากที่สุด มีผู้เลือกออมช่องทางนี้คิดเป็นร้อยละ 83.0 จากจำนวน 212 ราย รองลงมา มีผู้สมัครสมาชิกออมกับกองทุนการออมแห่งชาติแล้วคิดเป็นร้อยละ 26.9 และช่องทางการออมโดยสลากออมสิน/ชกส. มีผู้เลือกออมช่องทางนี้คิดเป็นร้อยละ 24.1 จากจำนวนทั้งหมด 212 รายตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วนใหญ่มีการออมโดยฝากออมทรัพย์กับธนาคารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.9 จากตัวอย่างที่ไม่ออมจำนวน 188 ตัวอย่าง

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและ
ไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามจำนวนช่องทางการออม

จำนวนช่อง ทางการออม	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมใน กองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม ในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	35	8.8	0	0.0	35	18.6
ออม 1 ช่องทาง	220	55.0	95	44.8	125	66.5
ออม 2 ช่องทาง	96	24.0	76	35.8	20	10.7
ออม 3 ช่องทาง	45	11.3	38	17.9	7	3.7
ออม 4 ช่องทาง	4	1.0	3	1.4	1	0.5
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.22 เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีผู้ออมเพียงช่องทางเดียวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมามีผู้ที่มีการออม 2 ช่องทางการออม คิดเป็นร้อยละ 24.0 และมีการออม 3 ช่องทางคิดเป็นร้อยละ 11.3 ส่วนผู้ที่ไม่มีการเก็บออมมีสัดส่วน ร้อยละ 8.8 ของตัวอย่างทั้งหมด

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ มีผู้ออมเพียงช่องทางการออมเดียวมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมามีผู้ที่มีการออม 2 ช่องทางคิดเป็นร้อยละ 35.8 และมีการออม 3 ช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 17.9 ตามลำดับ ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนส่วนใหญ่มีการออม 1 ช่องทางการออม คิดเป็นร้อยละ 66.5 รองลงมามีการออม 2 ช่องทางการออม คิดเป็นร้อยละ 10.7

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมและไม่ออมในกองทุนฯ จำแนกตามการรับทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ

การทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด		กลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ		กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ทราบ	252	63.0	128	60.4	124	66.0
ทราบ	148	37.0	84	39.6	64	34.0
รวม	400	100	212	100	188	100

จากตารางที่ 4.23 พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติคิดเป็นร้อยละ 63.0 และทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนฯคิดเป็นร้อยละ 37.0 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีผู้ไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนฯคิดเป็นร้อยละ 60.4 และทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนอยู่ก่อนแล้วจำนวน ร้อยละ 39.6 ส่วนกลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ ส่วนใหญ่ไม่ทราบข้อมูลการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติคิดเป็นร้อยละ 66.0 สำหรับผู้ที่ทราบมีจำนวนร้อยละ 34.0

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่ตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

การตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ	กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ออม	188	47.0
ออม	212	53.0
รวม	400	100

ตามตาราง 4.24 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติแล้ว ปรากฏว่ามีผู้ที่ตัดสินใจจะออมหรือออมอยู่แล้วในกองทุนการออมแห่งชาติแล้ว คิดเป็นร้อยละ 53.0 และมีผู้ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ คิดเป็นร้อยละ 47.0

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของผู้ที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ จำแนกตามระดับของจำนวนเงินที่จะออม

จำนวนเงินที่ตัดสินใจออมต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
300	34	16.0
400	21	9.9
500	92	43.4
600	21	9.9
700	17	8.0
800	18	8.5
1,000	9	4.2
รวม	212	100

จากตารางที่ 4.25 ส่วนใหญ่มีผู้ออมจำนวน 500 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ 300 บาทต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 16.0 จำนวน 400 บาท ร้อยละ 9.9 จำนวน 600 บาท ร้อยละ 9.9 จำนวน 800 บาท ร้อยละ 8.5 จำนวน 700 บาท ร้อยละ 8.0 และจำนวน 1,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 4.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามเหตุผลที่ตัดสินใจออมใน
กองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผลเลือกออมกับ กอช.	ลำดับความสำคัญ (เรียงลำดับมากที่สุดไปน้อยที่สุด)				
	1	2	3	4	5
ต้องการสร้างวินัยการออม	54 (25.5)	36 (17.0)	67 (31.6)	37 (17.5)	18 (8.5)
ต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี	121 (57.1)	61 (28.8)	19 (9.0)	10 (4.7)	1 (0.5)
กองทุนมีผลประโยชน์คุ้มค่า	37 (17.5)	103 (48.6)	56 (26.4)	10 (4.7)	6 (2.8)
กองทุนมีความมั่นคง	0 (0.0)	8 (3.8)	49 (23.1)	112 (52.8)	43 (20.3)
ได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออม	1 (0.5)	6 (2.8)	20 (9.4)	41 (19.3)	144 (67.9)

ตามตารางที่ 4.26 จากจำนวนผู้ที่ตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติทั้งหมด 212 ราย สามารถเรียงลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ตัดสินใจออมในกองทุนได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญต่อเหตุผลความต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับความสำคัญในอันดับหนึ่งคิดเป็นจำนวน ร้อยละ 57.1

ลำดับที่ 2 กองทุนมีผลประโยชน์คุ้มค่า ผู้มีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่สอง โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนความสำคัญลำดับสอง คิดเป็นร้อยละ 48.6

ลำดับที่ 3 ต้องการสร้างวินัยการออม ผู้มีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่สาม โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนความสำคัญลำดับสาม คิดเป็นร้อยละ 31.6

ลำดับที่ 4 กองทุนมีความมั่นคง ผู้มีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่สี่ โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนความสำคัญลำดับสี่ คิดเป็นร้อยละ 52.8

ลำดับที่ 5 ได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออม ผู้มีส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ห้า โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับความสำคัญอันดับที่ห้า คิดเป็นร้อยละ

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำแนกตามเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ออมใน
กองทุนการออมแห่งชาติ

เหตุผลไม่เลือกออมกับ กอช.	ลำดับความสำคัญ				
	(เรียงลำดับมากที่สุดไปน้อยที่สุด)				
	1	2	3	4	5
รายได้น้อย	94 (50.0)	54 (28.7)	30 (16.0)	10 (5.3)	0 (0.0)
รายจ่ายมาก	54 (28.7)	83 (44.1)	44 (23.4)	7 (3.7)	0 (0.0)
หนี้สินมาก	4 (2.1)	23 (12.2)	31 (16.5)	48 (25.5)	82 (43.6)
พอใจการออมแบบเดิม	36 (19.1)	26 (13.8)	67 (35.6)	50 (26.6)	9 (4.8)
ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กองทุนฯ	0 (0.0)	3 (1.6)	17 (9.0)	72 (38.3)	96 (51.1)

ตามตารางที่ 4.27 จากจำนวนมีผู้ที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนการออมแห่งชาติ
ทั้งหมด 188 ราย สามารถเรียงลำดับความสำคัญของเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนได้ดังนี้

ลำดับที่ 1 ให้ความสำคัญต่อเหตุผลรายได้น้อย โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับ
ความสำคัญในอันดับที่หนึ่งคิดเป็นจำนวนร้อยละ 50.0

ลำดับที่ 2 เหตุผลรายจ่ายมาก โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับความสำคัญเป็นอันดับ
ที่สอง คิดเป็นร้อยละ 44.1

ลำดับที่ 3 เหตุผลพอใจการออมแบบเดิม โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับความสำคัญ
เป็นอันดับที่สามคิดเป็นร้อยละ 35.6

สำหรับเหตุผลหนี้สินมากและเหตุผลไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเป็นลำดับที่ห้า โดยมีจำนวนผู้ให้คะแนนลำดับความสำคัญ
ลำดับที่ห้าคิดเป็น ร้อยละ 43.6 และ 51.1 ตามลำดับ ซึ่งจำนวนผู้ให้คะแนนเหตุผลไม่มีความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนมีสัดส่วนที่สูงกว่าเหตุผลหนี้สินมาก ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าหาก
เปรียบเทียบระหว่างเหตุผล หนี้สินมากกับเหตุผลไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ

แล้วผู้ตอบแบบสอบถามจะให้ความสำคัญต่อการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนเป็นเหตุผลต่อการตัดสินใจที่จะไม่ออมมากกว่าการมีหนี้สิน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ จะใช้แบบจำลอง Binary Logistic และจะตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรอิสระที่ศึกษาก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity หรือไม่ ซึ่งจะพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficients) โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่ควรมีค่าเกิน 0.80 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS Version 17.0 ปรากฏดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระ

Pearson Correlations^a

	sax	age1	edu	work	def	incl	expl	debt	savel	land1	car	Mbike	won	gold	wealt	Y
sax	1	-.073	.129	-.025	-.107	-.095	-.094	.024	.014	-.063	-.189	.044	-.037	.152	-.077	.058
age1		1	-.604	.236	-.017	-.205	-.139	.117	-.044	.241	-.168	-.026	.287	-.147	.323	-.085
edu			1	-.226	.086	.230	.170	-.084	.089	-.106	.208	-.037	-.111	.236	-.171	.118
work				1	-.220	-.158	-.229	.106	.050	-.129	-.060	-.048	.083	.045	.067	.024
def					1	.188	.388	-.076	-.054	.085	.147	.004	.161	.031	.048	-.006
incl						1	.701	-.467	.499	.079	.548	-.105	-.225	.393	-.103	.245
expl							1	-.083	.294	.122	.377	-.044	-.096	.256	-.103	.151
debt								1	.171	.050	-.235	.034	.187	-.097	.065	.213
savel									1	.160	.300	-.081	-.095	.352	.064	.564
land1										1	.098	.125	.230	.043	.529	.236
car											1	-.337	-.070	.245	.057	.229
Mbike												1	-.002	-.028	.071	.007

ตารางที่ 4.28 (ต่อ)

	sax	age1	edu	work	def	incl	expl	debt	save1	land1	car	Mbike	won	gold	wealt	Y
won													1	-.140	.285	.013
gold														1	-.068	.189
wealt															1	.155
Y																1

a. Listwise N=400

ตามตารางที่ 4.28 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระของตัวแปร *incl* และ *expl* มีค่าสูงที่สุดคือ 0.701 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามของตัวแปร *save1* และ *y* มีค่าสูงสุดคือ 0.564 ซึ่งยังมีค่าต่ำกว่า 0.8 ดังนั้น ตัวแปรที่ทำการศึกษาจึงไม่มีความสัมพันธ์กันสูงจนปัญหา Multicollinearity

เพื่อทดสอบว่าการตัดสินใจอมในกองทุนการออมแห่งชาติขึ้นอยู่กับตัวแปรอิสระที่ศึกษาหรือไม่จะพิจารณาจากค่าสถิติ chi-square โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และกำหนดสมมติฐานดังนี้

H_0 : การตัดสินใจอมไม่ขึ้นกับตัวแปรอิสระที่ศึกษา

H_1 : การตัดสินใจอมขึ้นกับตัวแปรอิสระที่ศึกษาอย่างน้อยหนึ่งตัว เมื่อนำข้อมูลไป

วิเคราะห์โดยโปรแกรม SPSS Version 17.0 ปรากฏดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงผลการทดสอบ Chi-square

Omnibus Tests of Model Coefficients				
		Chi-square	df	Sig.
Step 1	Step	223.915	21	.000
	Block	223.915	21	.000
	Model	223.915	21	.000

จากตารางที่ 4.29 ค่า Chi-square ที่คำนวณได้ มีค่าเท่ากับ 223.915 ที่ระดับ Degree of freedom เท่ากับ 21 มีค่ามากกว่าค่าในตารางแจกแจง Chi-square โดยค่า Sig. เท่ากับ .000 ดังนั้นจึงปฏิเสธ H_0 และยอมรับ H_1 ซึ่งหมายถึง การตัดสินใจออมในกองทุนฯ ขึ้นกับตัวแปรอิสระที่ศึกษาอย่างน้อยหนึ่งตัว

เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองจะพิจารณาค่า Nagelkerke R square ซึ่งแสดงถึงร้อยละในการอธิบายความผันแปรของแบบจำลองของตัวแปรอิสระ จากการประมวลผลข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการทดสอบค่า Nagelkerke R square

Model Summary			
Step	-2 Log likelihood	Cox & Snell R Square	Nagelkerke R Square
1	329.162 ^a	.429	.572

a. Estimation terminated at iteration number 6 because parameter estimates changed by less than .001.

ตามตารางที่ 4.30 ค่า Nagelkerke R square เท่ากับ 0.572 หมายถึง ร้อยละ 57.2 ของความแปรผันสามารถอธิบายได้โดยแบบจำลองสมการโลจิสติกนี้

ทดสอบสถิติ Chi-square โดยวิธี Hosmer and Lemeshow Test เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของแบบจำลองผลการประมวลผลข้อมูลปรากฏดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงผลการทดสอบสถิติ Hosmer and Lemeshow Test

Hosmer and Lemeshow Test			
Step	Chi-square	df	Sig.
1	8.816	8	.358

เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบจำลองกำหนดสมมติฐานดังนี้

H_0 : สมการแบบจำลองมีความเหมาะสม

H_1 : สมการแบบจำลองไม่เหมาะสม

จากตารางเมื่อพิจารณาค่า Sig. มีค่าเท่ากับ 0.358 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.05 จึงไม่ปฏิเสธ H_0 ซึ่งหมายถึงสมการโลจิสติกของแบบจำลองมีความเหมาะสม

ทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ซึ่งจากการประมวลผลข้อมูลแสดงดังตารางที่

4.32

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการทดสอบความแม่นยำในการพยากรณ์ของแบบจำลอง

Classification Table^a

Observed		Predicted			
		Y		Percentage Correct	
		ไม่ยอม	ยอม		
Step 1	Y	ไม่ยอม	152	36	80.9
		ยอม	35	177	83.5
Overall Percentage					82.3

a. The cut value is .500

จากตารางที่ 4.32 กรณีกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ยอมมีจำนวน 188 ตัวอย่างแต่สมการถดถอยสามารถพยากรณ์(Predicted) ได้ถูกต้องจำนวน 152 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 80.9

สำหรับกรณีกลุ่มตัวอย่างที่เลือกตอบว่ายอมในกองทุนซึ่งมีจำนวน 212 ตัวอย่างสมการถดถอยสามารถพยากรณ์(Predicted) ได้ถูกต้องจำนวน 177 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 83.5

โดยภาพรวมจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 ตัวอย่าง สมการของแบบจำลองสามารถพยากรณ์ได้ถูกต้องร้อยละ 82.3

ตารางที่ 4.33 ผลการคำนวณข้อมูลตัวแปรที่ศึกษาของแบบจำลองสมการโลจิสติก

		Variables in the Equation					
		B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a	sax	.463	.317	2.134	1	.144	1.589
	age1	-.040	.028	2.032	1	.154	.961
	edu			6.302	5	.278	
	edu(1)	.040	.665	.004	1	.952	1.041
	edu(2)	.134	.644	.044	1	.835	1.144
	edu(3)	1.047	.728	2.064	1	.151	2.848
	edu(4)	.692	.608	1.295	1	.255	1.998
	edu(5)	-.358	.761	.222	1	.638	.699
	work	.067	.192	.122	1	.727	1.069
	def	.088	.169	.271	1	.603	1.092
	incl	.000	.000	.673	1	.412	1.000
	expl	.000	.000	.794	1	.373	1.000
	debt	1.396	.469	8.867	1	.003**	4.038
	save1	.001	.000	49.121	1	.000**	1.001
	land1	.245	.082	9.004	1	.003**	1.277
	car	.872	.407	4.595	1	.032**	2.392
	Mbike	.678	.304	4.973	1	.026**	1.969
	won	.164	.415	.156	1	.693	1.178
	gold			1.531	3	.675	
	gold(1)	-.106	.720	.022	1	.883	.899
gold(2)	.181	.744	.060	1	.807	1.199	

ตารางที่ 4.33 (ต่อ)

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
Step 1 ^a gold(3)	-.333	.711	.219	1	.639	.717
wealt	.270	.354	.581	1	.446	1.310
Constant	-3.948	1.834	4.633	1	.031	.019

a. Variable(s) entered on step 1: sax, age1, edu, work, def, incl, exp1, debt, save1, land1, car, Mbike, won, gold, wealt.

จากการประมาณค่าพารามิเตอร์ของตัวแปรอิสระที่ศึกษาตามตาราง 4.33 หากกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ซึ่งกำหนดสมมติฐานดังนี้

$$H_0: \beta_i = 0 \quad \text{เมื่อ } i = 0, 1, 2, \dots, 15$$

$$H_1: \beta_i \neq 0$$

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่า Constant มีค่า Sig. เท่ากับ 0.031 และค่าตัวแปร debt, save1, land1, car และ Mbike มีค่า Sig. เท่ากับ 0.003, 0.000, 0.003, 0.032, และ 0.026 ตามลำดับ ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 หมายความว่า มีเพียงค่าสัมประสิทธิ์ (B) ของแปร debt, save1, land1, car และ Mbike ที่สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สำหรับตัวแปร เพศ(sax), อายุ(age1), ระดับการศึกษา(edu), จำนวนผู้ปฏิบัติงานในครัวเรือน(work), จำนวนผู้พึงพิงในครัวเรือน(def), การถือครองทรัพย์สินประเภทรถยนต์(car), ลักษณะกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย(won), การถือครองทรัพย์สินประเภททองคำ(gold) และการได้รับมรดกหรือทรัพย์สินโดยการยกให้(wealt) ไม่สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาค่า Exp(B) จากตารางที่ 4.33 ซึ่งเป็นค่าของ odd ที่แสดงอัตราส่วนระหว่างโอกาสในการตัดสินใจออมในกองทุนต่อโอกาสที่ตัดสินใจไม่ออม ปรากฏว่าตัวแปรแปร debt, save1, land1, car และ Mbike มีค่าเท่ากับ 4.038, 1.001, 1.277, 2.392 และ 1.969 ตามลำดับ ซึ่งมีค่ามากกว่า 1 หมายถึง ตัวแปรดังกล่าวมีอิทธิพลส่งผลให้โอกาสที่ตัวอย่างจะ

ตัดสินใจออมในกองทุนฯมากกว่าโอกาสที่จะไม่ออมในทิศทางเดียวกัน สามารถแปลความหมายได้ดังนี้

1. ภาระหนี้สิน เมื่อไม่มีหนี้สิน โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจออมในกองทุนฯมากกว่าไม่ออมอยู่ 4.038 เท่า เนื่องจากการมีหนี้ส่งผลให้มีความจำเป็นต้องจัดสรรรายได้ไปเพื่อการจ่ายหนี้ มีผลต่อสัดส่วนของรายได้ที่จะจัดสรรเพื่อการออมลดลง ดังนั้นการไม่มีหนี้สินจึงมีผลต่อโอกาสในการออมในกองทุนฯเพิ่มมากขึ้น

2. เงินออมต่อเดือน เมื่อเงินออมต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออมอยู่ 1.001 เท่า เนื่องจากผู้ที่มีเงินออมต่อเดือนสูงย่อมมีทัศนคติหรือเห็นความสำคัญต่อการออมเพื่อความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้การมีเงินออมต่อเดือนที่สูงย่อมสะท้อนถึงความเพียงพอของรายได้ที่สามารถนำไปจัดสรรเป็นเงินออมได้ ดังนั้นเมื่อมีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมและการสร้างหลักประกันรายได้ในยามเกษียณหลังอายุ 60 ปีไปแล้ว ย่อมจูงใจให้ผู้ที่มีการเก็บออมเงินมากมีโอกาสในการตัดสินใจนำเงินไปออมในกองทุนฯมากกว่าผู้ที่มีการเก็บออมเงินน้อยกว่า

3. ขนาดที่ดินที่ถือครอง เมื่อขนาดที่ดินที่ถือครองเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออมอยู่ 1.277 เท่า เนื่องจากที่ดินเป็นทรัพย์สินที่สะท้อนความมั่งคั่ง นอกจากนี้สำหรับเกษตรกรถือว่าที่ดินเป็นปัจจัยการผลิต ดังนั้นการถือครองที่ดินที่มีปริมาณเนื้อที่มาก เกษตรกรสามารถขยายพื้นที่เพาะปลูกได้มากขึ้นย่อมเป็นปัจจัยที่ทำให้รายได้สูงขึ้น คุณลักษณะประการหนึ่งของที่ดินคือมูลค่าในอนาคตจะสูงขึ้นบุคคลที่ถือครองที่ดินย่อมมีความพึงพอใจและคาดหวังต่อผลตอบแทนในระยะยาวทำให้รู้สึกว่ามีค่าความมั่งคั่งจึงก่อให้เกิดแรงจูงใจในการออมได้

4. จำนวนรถยนต์ที่ถือครอง เมื่อมีการถือครองรถยนต์หรือถือครองเพิ่มขึ้น 1 คัน จะส่งผลให้โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออมอยู่ 2.392 เท่า ทั้งนี้เนื่องจากรถยนต์เป็นทรัพย์สินประเภทหนึ่งที่สะท้อนความมั่งคั่งของบุคคล หรือหากพิจารณาอีกด้านหนึ่ง บุคคลอาจจะมีความสามารถในการหารายได้หรือมีรายได้สูงจึงสามารถครอบครองรถยนต์ได้ ดังนั้นบุคคลที่มีการครอบครองรถยนต์จึงมีแนวโน้มที่จะตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออม

5. การถือครองทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์ เมื่อมีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โอกาสที่กลุ่มตัวอย่างจะตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออมอยู่ 1.969 เท่า เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระซึ่งจากการสำรวจส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง เหตุผลที่เจาะจงกลุ่มนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมของการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติที่จะ

ส่งเสริมการออมให้กับผู้มีรายได้น้อยที่ไม่มีหลักประกันรายได้หลังจากอายุ 60 ปี ซึ่งรถจักรยานยนต์ถือเป็นยานพาหนะที่กลุ่มผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลางนิยมใช้มากกว่ารถยนต์ซึ่งมีมูลค่าที่สูง จากการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดถือกรรมสิทธิ์ครอบครองรถจักรยานยนต์ 1-2 คันคิดเป็นร้อยละ 65.3 และมีจำนวนร้อยละ 34.7 ที่ไม่ได้ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองรถจักรยานยนต์ ดังนั้นการได้ถือกรรมสิทธิ์ในยานพาหนะที่มีความจำเป็นจึงอาจเป็นผลสืบเนื่องมาจากความสามารถในการหารายได้จึงสามารถจัดหาสวัสดิการจัดหายานพาหนะให้กับตนเอง ผู้ที่ถือกรรมสิทธิ์ครอบครองรถจักรยานยนต์เป็นของตนเองจึงมีแนวโน้มที่จะมีการออมมากกว่าผู้ที่ไม่ได้ถือกรรมสิทธิ์ครอบครอง

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 4.33 หากกำหนดให้ X เป็นตัวแปรที่กำหนดให้มีการตัดสินใจออมในกองทุนฯ โดย X ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างๆที่ศึกษาตามสมมติฐานสามารถเขียนสมการแสดงอิทธิพลของปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อ X โดยค่าสัมประสิทธิ์ก็คือค่า B จากตาราง 4.33 ซึ่งเป็นค่าที่อยู่ในรูปของ log odd จะได้สมการดังนี้

$$X = -3.948 + 0.463sax - 0.040age1 + 0.040edu(1) + 0.134edu(2) + 1.047edu(3) + 0.692edu(4) - 0.358edu(5) + 0.067work + 0.088def + 1.396debt + 0.001save1 + 0.245land1 + 0.872car + 0.678Mbike + 0.164won - 0.106gold(1) + 0.181gold(2) - 0.333gold(3) + 0.270wealt$$

เนื่องจากค่าตัวแปร debt, save1, land1, car และ Mbike เป็นตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หากกำหนดให้ตัวแปรอื่นๆที่จะได้สมการค่าคาดหวังในการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ดังนี้

$$X = -3.948 + 1.396debt + 0.001save1 + 0.245land1 + 0.872car + 0.678Mbike$$

สามารถสรุปผลปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติซึ่งสามารถพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในรูปของ log odd ได้ดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

ลำดับ	ตัวแปรอิสระ	สัญลักษณ์	log odd	ทิศทาง
1	ภาระหนี้สิน	debt	1.396	+
2	เงินออมต่อเดือน	save1	0.001	+
3	ขนาดที่ดินที่ถือครอง	land1	0.245	+
4	การถือครองทรัพย์สินประเภทรถยนต์	car	0.872	+
5	การถือครองทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์	Mbike	0.678	+

ทิศทาง + หมายถึง โอกาสที่ตัวอย่างจะเลือกออมในกองทุนฯมีมากกว่าโอกาสที่จะไม่ออม

หมายถึง โอกาสที่ตัวอย่างจะไม่ออมในกองทุนฯมีมากกว่าโอกาสที่จะออม จากตารางที่ 4.34 สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. เมื่อไม่มีหนี้สิน โดยตัวแปรอื่นๆคงที่ log odd ของการออมในกองทุนการออมฯ จะเพิ่มขึ้น 1.396
2. เมื่อเงินออมต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 หน่วย โดยตัวแปรอื่นๆคงที่ log odd ของการออมในกองทุนการออมฯจะเพิ่มขึ้น 0.001
3. เมื่อขนาดที่ดินที่ถือครองเพิ่มขึ้น 1หน่วย โดยตัวแปรอื่นๆคงที่ log odd ของการออมในกองทุนการออมฯจะเพิ่มขึ้น 0.245
4. เมื่อการถือครองทรัพย์สินประเภทรถยนต์เพิ่มขึ้น 1หน่วย โดยตัวแปรอื่นๆ คงที่ log odd ของการออมในกองทุนการออมฯจะเพิ่มขึ้น 0.872
5. เมื่อการถือครองทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้น 1หน่วย โดยตัวแปรอื่นๆ คงที่ log odd ของการออมในกองทุนการออมฯจะเพิ่มขึ้น 0.678

ดังนั้นจากค่าสัมประสิทธิ์ (log odd) ที่ได้ จึงได้สมการพยากรณ์โอกาสของการตัดสินใจที่จะออม (Prob(Y=1)) ในกองทุนการออมแห่งชาติตามสมการ ดังนี้

$$\text{Prob}(Y=1) = \frac{1}{1 + e^{-X}}$$

โดยที่ $X = -3.948 + 1.396\text{debt} + 0.001\text{save1} + 0.245\text{land1} + 0.872\text{car} + 0.678\text{Mbike}$

เมื่อค่า $\text{Prob}(Y=1)$ เข้าใกล้ 1 หมายถึงโอกาสที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯจะเพิ่มสูงขึ้น โดยการพยากรณ์ขีดเกณฑ์ความน่าจะเป็น 0.5

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ

จากการสำรวจข้อมูลจำนวน 400 ตัวอย่างปรากฏว่า เมื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติแล้ว มีจำนวน 212 ตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ซึ่งจะนำข้อมูลของกลุ่มดังกล่าวไปวิเคราะห์โดยข้อมูลซึ่งเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯแสดงตามตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงข้อมูลตัวแปรในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ของกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ

ตัวแปร	สัญลักษณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	มัธยฐาน	ฐานนิยม
อายุ	age1	42.75	58	25	42.75	35
จำนวนผู้มีงานทำ ในครัวเรือน(คน)	work	2.41	6	1	2	2
จำนวนผู้พึ่งพิง ในครัวเรือน (คน)	def	1.25	4	0	1	2
รายได้ต่อเดือน	inc1	12,061.32	30,000	6,000	10,000	10,000
รายจ่ายต่อเดือน	exp1	7,853.77	15,000	5,000	7,250	7,000
รายจ่ายหนี้สิน ต่อเดือน	debt1	1,313.73	19,000	0	0	0
เงินออมต่อเดือน	save1	2,918.39	10,000	1,000	3,000	3,000
ขนาดที่ดิน ที่ถือครอง(ไร่)	land1	2.90	21	0	2	1
จำนวนรถยนต์ ที่ถือครอง(คัน)	car	0.49	1	0	0	0

ตารางที่ 4.35 (ต่อ)

ตัวแปร	สัญลักษณ์	ค่าเฉลี่ย	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	มัธยฐาน	ฐานนิยม
จำนวนจักรยานยนต์ ที่ถือครอง(คัน)	Mbike	0.68	2	0	1	1
มูลค่าทองคำ ที่ถือครอง(บาท)	gold	10,000-20,000	>60,000	0	<10,000	0
จำนวนเงินที่ ตัดสินใจออม ต่อเดือนใน กองทุนฯ(บาท)	savefund	530.66	1,000	300	500	500

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯจะใช้แบบจำลองสมการถดถอยพหุคูณและประมาณค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรโดยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด(Ordinary Least Square:OLS) การวิเคราะห์จะใช้วิธีคัดเลือกตัวแปรอิสระแบบเป็นขั้นตอน(Stepwise Selection) เพื่อวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ โดยโปรแกรม SPSS V.17 ซึ่งมีวิธีการเลือกตัวแปรอิสระที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตามสูงที่สุดเข้าสมการก่อน โดยจะทดสอบสหสัมพันธ์แบบแยกส่วนระหว่างตัวแปรอิสระที่ไม่อยู่ในสมการกับตัวแปรตามถ้าตัวแปรอิสระใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติก็จะนำเข้าสมการก่อน ขณะเดียวกันจะพิจารณาตัวแปรที่อยู่ในสมการด้วยว่าควรขจัดตัวแปรใดออกจากสมการ เพื่อให้ได้สมการที่มีสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแยกส่วนแสดงดังตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบแยกส่วนระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ตัวแปรอิสระ	สัญลักษณ์	Sig	R Square	Adjusted R Square
รายได้ต่อเดือน	incl	0.000***	0.228	0.224
รายจ่ายต่อเดือน	exp1	0.000***	0.061	0.056
เงินออมต่อเดือน	save1	0.000***	0.179	0.176
หนี้สินต่อเดือน	debt1	0.000***	0.102	0.097

ตารางที่ 4.36 (ต่อ)

ตัวแปรอิสระ	สัญลักษณ์	Sig	R Square	Adjusted R Square
มูลค่าทองคำที่ถือครอง	gold	0.000***	0.061	0.057
จำนวนรถยนต์ที่ถือครอง	car	0.002**	0.044	0.039
จำนวนจักรยานยนต์ที่ถือครอง	Mbike	0.451	0.003	-0.002
จำนวนที่ดินที่ถือครอง	land1	0.484	0.002	-0.002
อายุ	age1	0.516	0.001	-0.003
จำนวนผู้ทำงานทำในครัวเรือน	work	0.798	0.000	-0.004
จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือน	def	0.884	0.000	-0.005

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระพบว่า มีจำนวน 6 แปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน เงินออมต่อเดือน หนี้สินต่อเดือน มูลค่าทองคำที่ถือครองและจำนวนรถยนต์ที่ถือครอง โดยจะนำรายได้ต่อเดือนเข้าวิเคราะห์ในสมการเป็นตัวแปรแรกจากนั้นจึงเลือกตัวแปรเข้าสมการเป็นขั้นตอนได้ผลลัพธ์ดังตารางที่ 4.37

ตารางที่ 4.37 ค่าประมาณสัมประสิทธิ์ ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด และค่าแสดงนัยสำคัญทางสถิติ ของสมการถดถอย โดยการวิเคราะห์นำตัวแปรเข้าสมการเป็นขั้นตอน

แบบจำลอง	ตัวแปรตาม	ค่าสัมประสิทธิ์	R Square	Adjusted R Square	Sig
1	inc1	0.018	0.228	0.224	0.000***
2	inc1	0.022	0.241	0.234	0.000***
	exp1	-0.012			0.059
3	inc1	0.018	0.283	0.273	0.000***
	exp1	-0.012			0.043**
	save1	0.029			0.001***

ตารางที่ 4.37 (ต่อ)

แบบจำลอง	ตัวแปรตาม	ค่าสัมประสิทธิ์	R Square	Adjusted R Square	Sig
4	inc1	0.072	0.291	0.278	0.042**
	exp1	-0.066			0.061
	save1	-0.027			0.472
	debt1	-0.055			0.122
5	inc1	0.017	0.283	0.269	0.000***
	exp1	-0.012			0.043**
	save1	0.029			0.001***
	gold	2.006			0.840
6	inc1	0.018	0.283	0.270	0.000***
	exp1	-0.012			0.045**
	save1	0.029			0.001***
	car	-6.679			0.771

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4.37 พบว่าการวิเคราะห์ในแบบจำลองที่ 3 เป็นแบบจำลองที่ดีที่สุด มีตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัวที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ รายได้ต่อเดือน(inc1) รายจ่ายต่อเดือน(exp1) และ เงินออมต่อเดือน(save1) ส่วนตัวแปรอื่นๆ จากการทดสอบนำเข้าวิเคราะห์ในสมการปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติรวมทั้งได้ทดลองวิเคราะห์โดยแปลงค่าตัวแปรในรูปลอการิทึม (Logarithms) การวิเคราะห์ดังกล่าวไม่ส่งผลต่อระดับนัยสำคัญของตัวแปรในสมการและไม่ทำให้สัมประสิทธิ์แห่งการกำหนด(R Square) มีค่าสูงขึ้น ดังนั้นผลการวิเคราะห์ในแบบจำลองที่ 3 จึงได้แบบจำลองสมการถดถอยที่สอดคล้องกับคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้เหมาะสมที่สุด

ได้ตรวจสอบว่าตัวแปรอิสระในแบบจำลองดังกล่าวมีความสัมพันธ์หรือเกิดปัญหา Multicollinearity หรือไม่โดยพิจารณาค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.443-0.720 ซึ่งมีค่าไม่ต่ำกว่า 0.1 และค่า VIF มีค่า 1.389-2.258 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10

จากการพิจารณาค่า Tolerance และ VIF ทั้งสองค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานจึงสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระในสมการถดถอยพหุคูณไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ผลการวิเคราะห์แสดงตามตารางที่ 4.38

ตารางที่ 4.38 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

Variable	Coefficient	Std.Error	t-Statistic	Prob.	Tolerance	VIF
C	β_0 329.995	36.901	8.943	0.000***		
inc1	β_1 0.018	0.003	5.256	0.000***	0.443	2.258
expl	β_2 -0.012	0.006	-2.039	0.043**	0.526	1.903
save1	β_3 0.029	0.008	3.490	0.001***	0.720	1.389
R-squared	0.283	F-statistic	27.382			
Adjusted R-square	0.273	Prob.(F-statistic)	0.000***			
Dependent Variab	savefund	Durbin-watson stst	2.105			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 4.35 สรุปผลการวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

1. ค่า F-Statistic มีค่าเท่ากับ 27.382 จะกำหนดสมมติฐานดังนี้

H_0 : จำนวนเงินที่ออมในกองทุนไม่ขึ้นกับตัวแปรอิสระที่ศึกษา

H_1 : ตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ

เมื่อพิจารณาค่า Prob.(F-statistic) มีค่าเท่ากับ 0.000 ดังนั้นจึงยอมรับ H_1 หมายความว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ

2. ค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดที่ปรับค่าแล้ว (Adjusted R-square) จากตาราง 4.35

การประมาณค่าสมการถดถอยโดยใช้ตัวแปรเป็นขั้นตอนโดยในแบบจำลองที่ 3 พบว่ามีตัวแปรอิสระเพียง 3 ตัวที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ รายได้ต่อเดือน(inc1) รายจ่ายต่อเดือน(expl) และ เงินออมต่อเดือน(save1) โดยตัวแปร inc1 อธิบายจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ ได้มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 22.4 ส่วนตัวแปร expl และ save1 อธิบายจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ ได้ร้อยละ 1.0 และ ร้อยละ 4.0 ตามลำดับ ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์แห่งการกำหนดเชิงซ้อนของสมการถดถอยจึงมีค่าเท่ากับ 0.273 หรือร้อยละ 27.3 ตามตารางที่ 4.35 หมายความว่า

ตัวแปรรายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และ เงินออมต่อเดือน สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนเงินที่ออมในกองทุนได้ร้อยละ 27.30 โดยตัวแปรรายได้ต่อเดือน และจำนวนเงินออมต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับเงินออมในกองทุนฯ ส่วนรายจ่ายต่อเดือนจะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม

3. ค่า t-Statistic พบว่ารายได้ต่อเดือน (inc1) และเงินออมต่อเดือน (save1) มีค่า t - Statistic เท่ากับ 5.256 และ 3.490 ตามลำดับ โดยค่า Prob. ของทั้ง 2 ตัวแปรแสดงความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมในกองทุนฯ ที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.01 ส่วนตัวแปรรายจ่ายต่อเดือน(exp1) มีค่า t-Statistic เท่ากับ-2.039 โดยค่า Prob. แสดงความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาเขียนสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินออมในกองทุนฯ กับตัวแปรอิสระได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{Savefund} &= 329.995 + 0.018(\text{inc1}) - 0.012(\text{exp1}) + 0.029(\text{save1}) \\ (\text{t-test}) &= (8.943) \quad (5.256) \quad (-2.039) \quad (3.490) \end{aligned}$$

จากสมการ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับเงินออมในกองทุนฯ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน และเงินออมต่อเดือน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.018 และ 0.029 ตามลำดับ ส่วนรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.012 ซึ่งสามารถแปลผลที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ดังนี้

1. หากรายได้ต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละหนึ่ง จะส่งผลให้จำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.8 ในทิศทางเดียวกัน
2. หากรายจ่ายต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละหนึ่ง จะส่งผลให้จำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.2 ในทิศทางตรงข้าม
3. หากเงินออมต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละหนึ่งจะส่งผลให้จำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 2.9 ในทิศทางเดียวกัน

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการศึกษา
3. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการศึกษา

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ จะสรุปผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อดังนี้

1.1 สรุปผลการศึกษาลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระ

จากการสำรวจผู้ประกอบอาชีพอิสระใน อ.เมืองกระบี่ จ.กระบี่ จำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมดมีรายได้เฉลี่ย 11,106.25 บาทต่อเดือน มีรายจ่ายเฉลี่ย 7,548.75 บาทต่อเดือน และมีเงินออมเฉลี่ย 2,136.50 บาทต่อเดือน โดยสัดส่วนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.23 ส่วนใหญ่มีการเก็บออมเงินในรูปแบบของการฝากออมทรัพย์กับธนาคารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด นอกจากนั้นมีการออมโดยการซื้อสลากออมสิน/รทส. มีจำนวนร้อยละ 16.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และมีผู้ที่ออมโดยสมัครเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติแล้วคิดเป็น ร้อยละ 14.3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด สำหรับจำนวนช่องทางการออมส่วนใหญ่มีการออมเพียงช่องทางการออมเดียวคิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือมีการออม 2 ช่องทางการออม คิดเป็นร้อยละ 24.0 และออมผ่าน 3 ช่องทางการออม คิดเป็นร้อยละ 11.3 ตามลำดับ

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ซึ่งมีจำนวนรวม 212 ตัวอย่างพบว่า มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 12,061.32 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ย 7,853.77 บาทต่อเดือน และมีเงินออมเฉลี่ย 2,918.39 บาทต่อเดือน มีสัดส่วนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนเปรียบเทียบกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนคิดเป็นร้อยละ 24.19 ส่วนใหญ่เก็บออมในรูปแบบของการฝากออมทรัพย์กับ

ธนาคารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.0 รองลงมาสมัครสมาชิกออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ แล้วคิดเป็นร้อยละ 26.9 และออมโดยการซื้อสลากออมสิน/รทส. คิดเป็นร้อยละ 24.1 ฝากประจำ กับธนาคารคิดเป็นร้อยละ 14.2 สำหรับจำนวนช่องทางการออมส่วนใหญ่ออมผ่านช่องทางการ ออมเดียว คิดเป็นร้อยละ 44.8 รองลงมาคือออมผ่าน 2 ช่องทางการออมคิดเป็นร้อยละ 35.8 และ ออมผ่าน 3 ช่องทางการออมคิดเป็นร้อยละ 17.9 ตามลำดับ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ มีจำนวน 188 ราย มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน 10,029.25 บาท มีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 7,204.78 บาท มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 1,254.78 บาท คิดเป็นสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ ร้อยละ 12.51 ส่วนใหญ่มีการออมในรูปแบบของการฝาก ออมทรัพย์กับธนาคารมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 48.9 สำหรับจำนวนช่องทางการออม ส่วนใหญ่ออม ผ่านช่องทางการออมเดียวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.5

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถามคิด เป็นร้อยละ 63.0 ที่ไม่ทราบมาก่อนว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อส่งเสริมการออมเพื่อ การชราภาพ และมีจำนวนเพียง ร้อยละ 37.0 ที่ทราบข้อมูลว่ามีการจัดตั้งกองทุนฯ

สำหรับกลุ่มที่ได้สมัครออมในกองทุนการออมแห่งชาติแล้วหรือตัดสินใจจะออม เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯ มีจำนวนรวม 212 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 55.0 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนคิดเป็นร้อยละ 60.4 ส่วนที่ทราบข้อมูลว่ามี การจัดตั้งกองทุนฯ มีจำนวนร้อยละ 39.6 ส่วนใหญ่ตัดสินใจออม 500 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 43.4 หากจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่า กลุ่มอาชีพเกษตรกรรมมีสัดส่วนผู้ออมมากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 66.22 ของกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพดังกล่าว รองลงมาคือกลุ่มอาชีพการผลิตและงานทักษะ ฝีมือคิดเป็นร้อยละ 65.00 กลุ่มอาชีพขายปลีกส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์คิดเป็นร้อยละ 60.00 ตามลำดับ สำหรับเหตุผลที่ตัดสินใจออมเรียงลำดับจากความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี กองทุนมีประโยชน์คุ้มค่า ต้องการสร้างวินัยการออม กองทุนมีความมั่นคง และได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออมตามลำดับ

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ มีจำนวน 188 ตัวอย่าง คิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 45.0 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด หากจำแนกตามกลุ่มอาชีพพบว่ากลุ่มอาชีพ การปรุงอาหารจำหน่ายมีสัดส่วนผู้ไม่ ออมมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 59.49 ของกลุ่มอาชีพดังกล่าว รองลงมาคือกลุ่มอาชีพการก่อสร้างและแรงงานทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 54.05 กลุ่มอาชีพบริการคิด เป็นร้อยละ 52.00 ตามลำดับ สำหรับเหตุผลที่ตัดสินใจไม่ออมโดยเรียงลำดับความสำคัญจาก มากที่สุดไปหาน้อยที่สุดคือ มีรายได้น้อย มีรายจ่ายมาก พอใจการออมแบบเดิม ไม่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนฯ และมีหนี้สินมาก ตามลำดับ

1.2 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ ด้วยการวิเคราะห์แบบจำลองสมการโลจิสติก พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ อย่างมีนัยความสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือปัจจัยด้าน การไม่มีหนี้สิน เงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน ขนาดที่ดินที่ถือครอง จำนวนรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ถือครอง ปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการตัดสินใจออมในทิศทางเดียวกัน โดยปัจจัยด้านการไม่มีหนี้สินมีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนมากกว่าไม่ออมอยู่ 4.038 เท่า รองลงมาถือครองทรัพย์สินประเภทรถยนต์ รถจักรยานยนต์ ขนาดที่ดินที่ถือครองและเงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน มีผลต่อการตัดสินใจออมมากกว่าไม่ออมอยู่ 2.392 1.969 1.277 และ 1.001 เท่า ตามลำดับ

1.3 สรุปผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ โดยใช้สมการถดถอยแบบพหุคูณ พบว่ารายได้ต่อเดือน เงินออมต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยหากรายได้ต่อเดือนและเงินออมต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละหนึ่งจะส่งผลให้จำนวนเงินที่จะออมในกองทุนเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ร้อยละ 1.80 และ 2.90 ตามลำดับ ส่วนรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับจำนวนเงินที่ออมในกองทุนฯ หากรายจ่ายต่อเดือนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละหนึ่งจะส่งผลให้จำนวนเงินที่จะออมในกองทุนเปลี่ยนแปลงไปร้อยละ 1.20 ในทิศทางตรงข้าม

2. อภิปรายผลการศึกษา

2.1 อภิปรายผลสรุปเกี่ยวกับลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมืองจังหวัดกระบี่

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ของกลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ กับกลุ่มที่ไม่ออมในกองทุนฯ พบว่ากลุ่มที่ตัดสินใจออมจะมีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้สูงกว่ากลุ่มที่ไม่ออม รวมทั้งหากพิจารณาจำนวนช่องทางการออมแม้ทั้งสองกลุ่มจะมีสัดส่วนของผู้ที่ออมเพียงช่องทางเดียวมากที่สุดแต่ในกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ มีสัดส่วนเพียงร้อยละ 44.8 ที่ออมเพียงช่องทางเดียว ส่วนกลุ่มที่ไม่ออมในกองทุนฯ มีสัดส่วนถึงร้อยละ 66.5 ซึ่งสัดส่วนที่น้อยกว่าสะท้อนถึงกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ยังมีการออมในหลายช่องทางการออม สำหรับช่องทางที่เลือกออมมากที่สุดของทั้งสองกลุ่มคือการฝากเงินแบบออมทรัพย์กับธนาคาร เนื่องจาก

แม้ผลตอบแทนการออมในช่องทางนี้จะไม่สูงแต่ก็มีความสะดวกและคล่องตัวสูงในการฝากถอนเงิน จึงนิยมที่จะออมในช่องทางดังกล่าวไม่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม แต่สำหรับการออมในระยะยาว ได้แก่ การฝากประจำกับธนาคาร การออมโดยการซื้อสลากออมสิน/ธกส. การออมผ่านการซื้อประกันชีวิตแบบออมทรัพย์ สัดส่วนของผู้ออมของกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯจะสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ออมอย่างชัดเจน โดยการฝากประจำกับธนาคารกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีสัดส่วนร้อยละ 14.2 แต่กลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯมีเพียงร้อยละ 3.2 ส่วนการออมโดยการซื้อสลากออมสิน/ธกส. ในกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีสัดส่วนร้อยละ 24.1 แต่กลุ่มที่ไม่ออมในกองทุนฯมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 6.9 และการออมโดยการซื้อประกันชีวิตแบบออมทรัพย์ในกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีสัดส่วนร้อยละ 3.3 แต่ในกลุ่มที่ไม่ออมมีสัดส่วนร้อยละ 2.1 หากเปรียบเทียบการออมโดยการเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคม ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันกับกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่ากลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีสัดส่วนที่สูงกว่าคือ มีสัดส่วนของผู้ออมน้อยกว่า 6.1 ส่วนกลุ่มที่ไม่ออมในกองทุนฯ มีสัดส่วนเพียง ร้อยละ 2.1 จากการสำรวจข้อมูลพบว่ากลุ่มที่ไม่ออมในกองทุนฯจะเลือกตอบช่องทางการออมอื่นๆ มีสัดส่วนร้อยละ 46.3 รองจากการฝากออมทรัพย์กับธนาคาร ซึ่งช่องทางอื่นๆ ในการวิจัยครั้งนี้หมายรวมถึงผู้ที่ไม่มีเงินออมด้วย หรือผู้ที่เก็บออมโดยตนเอง หรือคิดว่ามีเงินเหลือจากรายได้หลังหักรายจ่ายแต่ละเดือนแต่ก็จะใช้ไปหมุนไป หรือตนไม่ได้เป็นผู้ออมแต่คู่สมรสเป็นผู้ออม ช่องทางการออมอื่นๆดังกล่าวเป็นการออมที่ไม่มีรูปแบบหรือระบบที่ชัดเจน ซึ่งแตกต่างกับกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯที่ค่อนข้างมีรูปแบบการออมที่ชัดเจน คือ นอกจากการฝากออมทรัพย์กับธนาคารแล้ว มีการออมโดยการฝากประจำกับธนาคาร การออมโดยการซื้อสลากออมสิน/ธกส. หรือการออมตามมาตรา 40 ในกองทุนประกันสังคม ในสัดส่วนที่สูงกว่ากลุ่มที่ตัดสินใจไม่ออม โดยกลุ่มที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯมีผู้เลือกตอบการออมในช่องทางอื่นๆเพียงร้อยละ 11.8

จากที่กล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่ารายได้ส่งผลต่อลักษณะการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระ กลุ่มที่มีสัดส่วนการออมต่อรายได้สูงกว่าสามารถจัดสรรการออมไปได้หลายช่องทาง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพคล่องของตน เช่น การออมระยะสั้น ได้แก่ การฝากออมทรัพย์กับธนาคาร เป็นช่องทางการออมที่มีการเลือกออมมากที่สุดเนื่องจากมีเงื่อนไขในการออมน้อยแม้ผลตอบแทนจะไม่สูงมากก็ตาม แต่สำหรับการออมในระยะยาว เช่นการฝากประจำ การออมโดยซื้อประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ หรือประกันตนตามมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคม แม้จะมีผลตอบแทนจากการออมที่สูงกว่าแต่เงื่อนไขการออมจะเพิ่มสูงขึ้นตามผลตอบแทนที่สูงขึ้น จึงส่งผลให้กลุ่มที่มีสัดส่วนเงินออมต่อเดือนเทียบกับรายได้ต่อเดือนสูงกว่า จะมีสัดส่วนของผู้ออม

ในช่องทางดังกล่าวสูงกว่าเนื่องจากผลกระทบด้านสภาพคล่องในการจับจ่ายใช้สอยในชีวิตประจำวันหรือการใช้จ่ายในยามฉุกเฉินจะมีน้อยกว่ากลุ่มที่มีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ต่ำกว่า

จึงกล่าวสรุปได้ว่ารูปแบบการออมของผู้ประกอบอาชีพอิสระส่วนใหญ่มีการออมโดยการฝากออมทรัพย์กับธนาคาร สอดคล้องกับงานวิจัย ของวิศิษฐ์ บิลลามาศ และสุพิชชา โชติกำจร (2557) ที่ศึกษารูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์ และการศึกษาของ ชารวี บุตรบำรุง (2555) เรื่องศึกษารายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัยสูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการศึกษาพบว่าการออมโดยการฝากธนาคารเป็นช่องทางการออมที่กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเลือกออมมากที่สุด สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่มีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้สูงก็จะจัดสรรเงินออมได้หลายช่องทางมากขึ้น โดยเลือกช่องทางการออมที่เป็นการออมระยะยาวได้มากกว่ากลุ่มที่มีสัดส่วนเงินออมต่อรายได้ต่ำกว่า

2.2 อภิปรายผลสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากการศึกษาพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบอาชีพอิสระในอำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ จำนวนร้อยละ 63.0 ไม่ทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมการออมเพื่อการชราภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่ทั่วถึงหรือลงไปไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย หรืออาจจะเกิดจากการขาดความสนใจหรือไม่ได้ติดตามข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายเอง ซึ่งเจตนารมณ์ของ พรบ.กองทุนการออมแห่งชาติ เพื่อส่งเสริมการออมให้กับผู้ที่ไม่มีหลักประกันรายได้ในยามชราภาพหรือไม่อยู่ในระบบหลักประกันสังคมใดๆ ให้ได้เข้าถึงระบบหลักประกันรายได้ในยามชราภาพอย่างเสมอภาค ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหลักก็คือกลุ่มแรงงานนอกระบบ หรือผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือผู้ที่มีรายได้น้อย กลุ่มเหล่านี้จะมีเวลาในการติดตามข้อมูลข่าวสารน้อยจึงส่งผลให้ไม่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารหรือรายละเอียดของกองทุนฯ สำหรับผู้ที่ทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนมีเพียงร้อยละ 37.0 หลังจากที่ให้ข้อมูลสรุปเกี่ยวกับกองทุนฯแล้วพบว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถาม ต้องการออมในกองทุนฯถึงร้อยละ 53.0 หมายความว่าผู้ที่ไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนฯเมื่อได้ทราบรายละเอียดจึงได้เลือกตอบที่จะออมในกองทุนฯโดยเหตุผลที่เลือกออมที่สำคัญที่สุดคือต้องการมีบำนาญเมื่ออายุครบ 60 ปี ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกองทุนฯ และเลือกเหตุผลที่ตัดสินใจออมเนื่องจากกองทุนมีผลประโยชน์คุ้มค่าเพราะกองทุนฯ มีการจ่ายเงินสมทบ จ่ายผลประโยชน์ที่เป็นดอกเบี้ยไม่น้อยกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน ของธนาคารพาณิชย์ ย่อมจูงใจให้เกิดการตัดสินใจออม สำหรับการได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออม เป็นเหตุผลที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากขณะ

สำรวจข้อมูลได้สรุปรายละเอียดของกองทุนรวมทั้งข้อมูลผลประโยชน์ให้แก่ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้รับทราบก่อนตอบแบบสอบถาม เมื่อได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากกองทุนฯ ซึ่งมีแรงจูงใจมากกว่า จึงส่งผลให้เลือกตอบว่าการได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออมเป็นเหตุผลที่มีความสำคัญน้อยที่สุด แต่โดยข้อเท็จจริงหากการสำรวจข้อมูลไม่ได้สรุปรายละเอียดของกองทุนให้กลุ่มตัวอย่างทราบ กลุ่มตัวอย่างอาจจะไม่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ก็เป็นไปได้ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลจึงมีความสำคัญที่จะทำให้ประชาชนสนใจที่จะออมในกองทุนฯ มากขึ้น สำหรับเหตุผลของผู้ที่ตอบว่าไม่ออมในกองทุนเหตุผลที่สำคัญที่สุดคือการมีรายได้น้อย รองลงมาคือมีรายจ่ายมาก ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ เนื่องจากการบริโภคขึ้นกับรายได้ หากรายได้ก็น้อยก็จะส่งผลต่อความจำกัดต่อการบริโภค และหากการบริโภคหรือรายจ่ายมากก็จะส่งผลกระทบต่อการออม ดังนั้นผู้ที่มีรายได้น้อยและมีรายจ่ายมากจึงมีแนวโน้มที่จะไม่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ เป็นที่มาของเหตุผลลำดับที่สามคือพอใจการออมแบบเดิม ซึ่งเมื่อมีรายได้น้อย รายจ่ายมาก การออมในกองทุนฯ ซึ่งเป็นการออมระยะยาวย่อมส่งผลต่อความไม่มั่นใจต่อสภาพคล่อง แม้กองทุนฯ จะกำหนดการออมขั้นต่ำเพียง 50 บาท แต่การออมในจำนวนที่น้อยเงินสมทบรวมทั้งผลประโยชน์ที่ได้รับก็จะน้อยตามไปด้วยแต่หากออมในจำนวนที่สูงขึ้นก็อาจจะกระทบกับสภาพคล่อง จึงยอมไม่จูงใจให้ตัดสินใจออม ในกองทุนฯ โดยพอใจที่จะออมแบบเดิม ซึ่งจากข้อมูลการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการออมโดยการฝากออมทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 67.0 ผู้ที่ตัดสินใจไม่ออมในกองทุนฯ จึงอาจจะมีความพึงพอใจในการออมโดยการฝากออมทรัพย์กับธนาคารมากกว่าเนื่องจากมีความยืดหยุ่นมากกว่าแม้ผลตอบแทนจะน้อยกว่าก็ตาม

สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนการออมแห่งชาติ พบว่าการไม่มีหนี้สินเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้มีโอกาสตัดสินใจออมในกองทุนฯ มากที่สุด เนื่องจากการไม่มีหนี้สินส่งผลให้ภาระรายจ่ายของบุคคลลดลงหรือมองอีกด้านหนึ่งบุคคลมีรายได้เพียงพอต่อรายจ่ายจึงไม่ก่อหนี้สิน รายได้หลังหักรายจ่ายจึงเป็นเงินสามารถนำไปเก็บออม สอดคล้องกับการศึกษาของกาญจนา สมภารเพียร (2556) พบว่าปัจจัยหนี้สินส่งผลต่อการออมของแรงงานนอกระบบในทางลบ เงินออมในปัจจุบันก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากเมื่อบุคคลมีการเก็บออมเงินในปัจจุบันย่อมสะท้อนถึงค่านิยมและวินัยในการออมของบุคคลนั้นๆ ดังนั้นเมื่อมีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติซึ่งเป็นทางเลือกการออมอีกทางเลือกหนึ่งซึ่งให้ผลตอบแทนรวมทั้งประกันการจ่ายเงินบำนาญชราภาพ รวมทั้งเป็นกองทุนซึ่งรัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลย่อมสร้างความมั่นใจและจูงใจให้บุคคลผู้มีรายได้และ

มีค่านิยมหรือมีวินัยในการออมอยู่แล้วมีโอกาสที่จะตัดสินใจออมในกองทุนฯ ได้อีกช่องทางการออมหนึ่ง

การถือครองทรัพย์สินประเภทที่ดิน การถือครองรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ ก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับการศึกษารูปแบบและพฤติกรรมกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ของ วิศิษฐ์ บิลมาศ และ สุพิชชา โชติคำจร (2557) พบว่ามูลค่าทรัพย์สินของครัวเรือนสัมพันธ์กับการออมอย่างมีนัยสำคัญ รวมทั้งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ (2557) เรื่องการออมความมั่งคั่งและบ้านานูผู้สูงอายุของครัวเรือนไทย พบว่าการถือครองทรัพย์สิน ได้แก่ ขนาดที่ดิน การถือครองรถจักรยานยนต์ ก็เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ในทิศทางเดียวกัน สามารถอธิบายได้ว่าหาก มีการถือครองกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพิ่มขึ้นก็จะทำให้นुकคลรู้สึกว่าตนมีความมั่งคั่งจึงก่อให้เกิดแรงจูงใจในการออมเพิ่มขึ้น อีกทั้งที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่ง โดยเฉพาะเกษตรกรหากถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพิ่มขึ้นก็สามารถขยายการเพาะปลูกทำให้มีรายได้สูงขึ้นนำไปสู่แรงจูงใจให้เกิดการออมได้ สำหรับทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์ถือเป็นยานพาหนะที่จำเป็นของผู้มีรายได้น้อยถึงปานกลาง โดยธรรมชาติของบุคคลนอกจากทำงานเพื่อหารายได้มาจับจ่ายใช้สอยเพื่อการบริโภคเลี้ยงชีพแล้วย่อมตั้งเป้าหมายในการจัดหาสวัสดิการอย่างอื่นเพื่อความสะดวกสบายด้วย ยานพาหนะเป็นปัจจัยในการดำรงชีวิตอย่างหนึ่งที่บุคคลทำงานเก็บเงินเพื่อจัดหายานพาหนะมาครอบครองใช้อำนวยความสะดวกให้แก่ตนเอง ดังนั้นบุคคลที่ได้ครอบครองเป็นของตนเองแล้วหรือสามารถครอบครองได้หลายคันย่อมเกิดความรู้สึกว่าตนได้รับผลตอบแทนจากการทำงาน โดยมียานพาหนะมาครอบครองแล้ว จึงสามารถที่จะจัดสรรรายได้ของตนเองไปทางอื่นๆ ได้ซึ่งทางเลือกหนึ่งก็คือการออมนั่นเอง แรงจูงใจที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมดังกล่าวเป็นไปตามทฤษฎีวงจรของการบริโภคและการออมซึ่งมีแนวคิดตามทฤษฎีว่าบุคคลยอมออมหรือสะสมทรัพย์สินมากที่สุดเมื่ออยู่ในวัยทำงาน จากเหตุผลดังกล่าวส่งผลให้การครอบครองทรัพย์สินประเภทรถจักรยานยนต์ซึ่งเป็นยานพาหนะที่จำเป็นสำหรับผู้มีรายได้น้อยเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการตัดสินใจออม สำหรับจำนวนรถยนต์ที่ถือครองก็เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากรถยนต์เป็นทรัพย์สินที่ค่อนข้างมีมูลค่าสูงบุคคลที่ครอบครองย่อมต้องมีรายได้ในการซื้อหรือผ่อนชำระราคาจำนวนรถยนต์ที่ถือครองจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ชี้วัดความสามารถในการหารายได้และความสามารถในการออมของบุคคล เนื่องจากผู้ที่มีรายได้สูงย่อมมีแนวโน้มในการออมมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์กล่าวว่ารายได้ที่สูงขึ้นจะทำให้การบริโภคเพิ่มขึ้นแต่จะเพิ่มขึ้นน้อยกว่าสัดส่วนรายได้ที่เพิ่มขึ้น และโดยเฉลี่ยในระดับรายได้ที่น้อยกว่าจะมีค่าความโน้ม

เนื่องในการบริโภคสูงกว่าในระดับรายได้สูงกว่า ดังนั้นส่วนต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายส่วนหนึ่งก็จะอยู่ในรูปของการออม ซึ่งจากผลการศึกษาที่ได้ดังกล่าว ปรากฏว่า ตัวแปรอิสระที่ศึกษาได้แก่ การไม่มีหนี้สิน เงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน ขนาดที่ดินที่ถือครอง จำนวนทรัพย์สินประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ถือครอง สัมพันธ์กับตัวแปรตาม ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 อภิปรายผลสรุปเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนการออมแห่งชาติ

จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจออมในกองทุนฯ พบว่า มี 5 ปัจจัยได้แก่ การไม่มีหนี้สิน เงินออมต่อเดือนในปัจจุบัน ขนาดที่ดินที่ถือครอง จำนวนทรัพย์สินประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ถือครอง แต่จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินที่จะออมในกองทุนฯ พบว่ามีเพียง 3 ปัจจัย ที่มีผลต่อการกำหนดจำนวนเงินออมในกองทุน คือ รายได้ รายจ่าย และเงินออม ส่วนปัจจัย การไม่มีหนี้สิน ขนาดที่ดินที่ถือครอง จำนวนทรัพย์สินประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่ถือครอง ไม่มีผลต่อจำนวนเงินออมที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ทั้งนี้ เนื่องมาจากจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมเป็นผลสุทธิโดยตรงของรายได้และ รายจ่าย โดยบุคคลย่อมมีเหตุผลที่จะพิจารณารักษาความสมดุลระหว่างรายได้ รายจ่าย และความสามารถในการออมของตนเอง ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านดังกล่าว มีลักษณะเป็นตัวแปรที่วัดมูลค่าเป็นตัวเงินแล้ว บุคคลจึงสามารถนำข้อมูลรายได้ รายจ่ายและความสามารถในการเก็บออมของตนในปัจจุบันมาใช้ในการตัดสินใจได้ง่ายที่สุดเพื่อกำหนดจำนวนเงินที่จะออมของตนเองสอดคล้องกับ การศึกษาของ กาญจนา สมภารเพ็ชร (2556) เกี่ยวกับพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลการออมของแรงงานนอกระบบในตลาดนัดจตุจักรพบว่า รายได้ต่อเดือน มีผลต่อการออมในทิศทางเดียวกัน และรายจ่ายต่อเดือน มีผลต่อการออมในทิศทางตรงข้าม และจากการศึกษาการออม ความมั่งคั่ง และบ้านอายุผู้สูงอายุของครัวเรือนไทยของ ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์(2557) พบว่าครัวเรือนที่มีรายได้สูงมีแนวโน้มการออมและระดับการสะสมทรัพย์สินสูงตามไปด้วย รวมทั้งผลการศึกษาเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ที่กล่าวว่า การออม การบริโภค และรายได้มีความสัมพันธ์กันตามฟังก์ชันการบริโภคและฟังก์ชันการออม ดังนั้น เมื่อบุคคลมีรายได้ที่สูงขึ้นและเงินรายได้หลังหักรายจ่ายมีเพียงพอที่จะเก็บออม ข้อมูลดังกล่าวย่อมส่งผลให้ตัดสินใจได้ว่า จะออมเป็นจำนวนเงินเท่าใด ส่วนรายจ่ายจะมีผลทำให้รายได้หลังหักรายจ่ายลดลงตามปริมาณรายจ่ายที่สูงขึ้นจึงมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินที่ตัดสินใจออมในกองทุนฯ ในทิศทางตรงข้าม ส่วนตัวแปรการไม่มีภาระหนี้สิน ขนาดที่ดินที่ถือครองและการถือครองทรัพย์สินประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ตัวแปรดังกล่าวไม่ได้สะท้อนมูลค่าออกมาในรูปของตัวเงินอย่างชัดเจนเหมือนรายได้ รายจ่าย และ

จำนวนเงินที่สามารถเก็บออมได้ในปัจจุบัน แต่มูลค่าจะสะท้อนออกมาโดยให้ความรู้สึกถึงความมั่งคั่ง ปัจจัยดังกล่าวจึงเพียงมีผลต่อการตัดสินใจที่จะออมหรือไม่ออมในกองทุนฯ แต่อาจจะไม่ได้นำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดจำนวนเงินออมจึงไม่มีผลต่อจำนวนเงินที่ตัดสินใจจะออมในกองทุนฯ ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่กำหนด

3. ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

3.1 ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ทราบว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรเร่งประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลแก่กลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง เพื่อกระตุ้นให้มีการสมัครเป็นสมาชิกของกองทุนมากขึ้น อย่างเช่น อาศัยผู้นำในระดับท้องถิ่นเช่นผู้ใหญ่บ้าน สมาชิก อบต. เป็นตัวกลางในการประชาสัมพันธ์ หรือนอกจากกองทุนฯ จะรับสมัครสมาชิกผ่าน ธนาคารออมสิน ธกส. และกรุงไทยแล้ว ควรมีการจัดตั้งหน่วยเคลื่อนที่เพื่อประชาสัมพันธ์และรับสมัครสมาชิกเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่องทางการออมเพียงช่องทางเดียวและนิยมออมในรูปของการฝากออมทรัพย์กับธนาคารเป็นส่วนใหญ่ จึงควรมีการสร้างแนวคิดใหม่เกี่ยวกับรูปแบบการออมโดยการเสนอทางเลือกการออมในกองทุนฯ ให้เป็นอีกทางเลือกการออมหนึ่งของผู้ที่มีเงินออมน้อย โดยชี้ให้เห็นและสร้างแรงจูงใจ ว่าการออมในระยะยาวกองทุนฯ จะให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าการฝากเงินแบบออมทรัพย์

3. จากการศึกษาพบว่าปัจจัย รายได้ รายจ่าย และเงินที่สามารถเก็บออมในปัจจุบัน มีผลต่อจำนวนเงินที่จะออมในกองทุนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการส่งเสริมให้มีการออมในกองทุนฯ จึงควรกำหนดนโยบายหรือมาตรการเพิ่มรายได้หรือลดรายจ่ายควบคู่กันไปด้วย

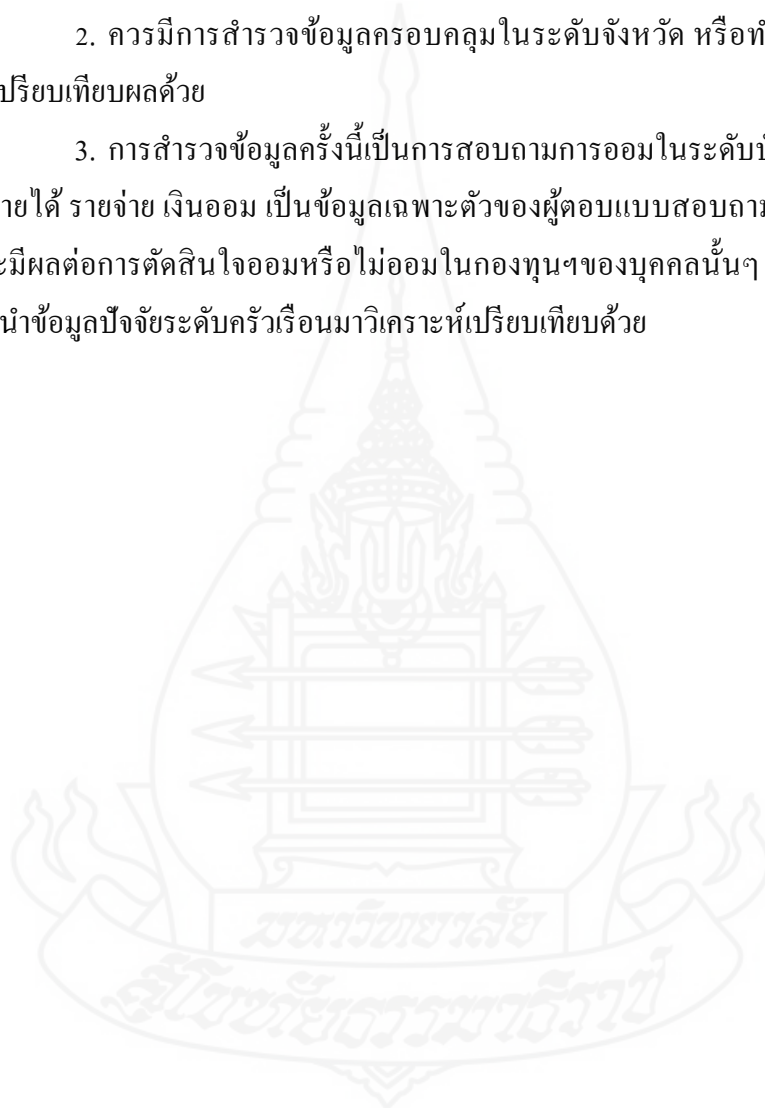
3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากผู้วิจัยไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดว่ากลุ่มตัวอย่างที่จะสำรวจเป็นบุคคลใดและมีตัวอย่างรายใดบ้างจะตัดสินใจออมหรือไม่ออมในกองทุนฯ การสำรวจข้อมูลใช้วิธีการกำหนดจำนวนตัวอย่างในแต่ละท้องที่ตามสัดส่วนประชากรทางทะเบียนราษฎร แล้วระบุกลุ่มอาชีพที่จะสำรวจในแต่ละท้องที่ตามลักษณะของการประกอบอาชีพที่สำคัญในท้องที่นั้นๆ หลังจากนั้นก็จะ

ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ ส่งผลให้ในส่วนของการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนเงินออมในกองทุนจึงอาจจะได้จำนวนตัวอย่างที่ตัดสินใจออมในกองทุนจำกัด หลังจากคัดแยกข้อมูลรายที่ตัดสินใจออมในกองทุนจากตัวอย่างที่สำรวจทั้งหมดแล้ว ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปจึงควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการสุ่มตัวอย่างรวมทั้งขั้นตอนในการสอบถามข้อมูล เช่น อาจจะสอบถามในเบื้องต้นว่าจะออมหรือไม่เพื่อคัดกรองตัวอย่างให้ได้สัดส่วนตามคุณลักษณะที่ต้องการ

2. ควรมีการสำรวจข้อมูลครอบคลุมในระดับจังหวัด หรือทำการวิจัยในท้องถิ่นๆ เพื่อเปรียบเทียบผลด้วย

3. การสำรวจข้อมูลครั้งนี้เป็นการสอบถามการออมในระดับปัจเจกบุคคล ข้อมูลเกี่ยวกับ รายได้ รายจ่าย เงินออม เป็นข้อมูลเฉพาะตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อวัดปัจจัยส่วนบุคคลที่จะมีผลต่อการตัดสินใจออมหรือไม่ออมในกองทุนฯของบุคคลนั้นๆ ดังนั้นการวิจัยครั้งต่อไปควรนำข้อมูลปัจจัยระดับครัวเรือนมาวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา .(2552). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา สมภารเพ็ชร .(2556). *พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่ส่งผลต่อการออมของแรงงานนอก
ระบบในตลาดนัดจตุจักร*. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทฉบับที่
ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- กุศล สุนทรธาดา และคณะ .(2557). “การออมของครัวเรือนไทย มองภาพสะท้อนจากครัวเรือน
คนรุ่นเกดล้าน”. *วารสารเศรษฐศาสตร์*, 33(1), 1-12.
- ชวลิต ทับสิทธิ์ .(2555). “ตัวแปรเชิงคุณภาพกับการวิเคราะห์การถดถอย”. *วารสารการวัดผล
การศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 17(1), 31 – 42.
- ซารวี นุตรบำรุง .(2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง รายได้และรูปแบบการออมเพื่อการเตรียมพร้อมผู้วัย
สูงอายุของประชาชนอายุระหว่าง 30-40 ปี ในเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.*
- ณภัทร สุดถนอม .(2556). *การเข้าสู่ระบบประกันสังคมภาคสมัครใจตามมาตร40 ของแรงงานนอก
ระบบแห่งพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2553 กรณีศึกษาแรงงานนอกระบบใน
จังหวัดสมุทรปราการ*. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ.
- ณรงค์ศักดิ์ ธนวิบูลย์ชัย .(2555). *การวิเคราะห์การถดถอย. ใน ประมวลชุดวิชาการวิเคราะห์เชิง
ปริมาณและการวิจัยสำหรับนักเศรษฐศาสตร์*. (หน่วยที่ 10). นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ .(2557). *การออม ความมั่งคั่งและบำนาญผู้สูงอายุของครัวเรือนไทย*.
กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เดือนรุ่ง ช่วยเรือง .(2555). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของภาค
ครัวเรือนในชุมชนเกาะเป็ยะจังหวัดตรัง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร.
- ปัทมา โกเมนทร์จรัส .(2556). *รายงานการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครัวเรือน:
กรณีศึกษาเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

- ปีทมา ว่าพัฒนวงศ์, ปราโมทย์ ประสาทกุล .(2558). ประชากรไทยในอนาคต. สืบค้นเมื่อ 7 พฤษภาคม 2559, จาก<http://www.ipsr.mahidol.ac.th/IPSR/AnnualConference/ConferenceII/Article/Article02.htm>.
- ประภัสสร คำสวัสดิ์.(2557). ความสัมพันธ์เชิงคุณภาพพระยะยาวและสมการการปรับตัวเข้าสู่คุณภาพพระยะสั้นของการกำหนดการออมภาคครัวเรือนไทย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พอพันธ์ อูยานนท์ .(2555). ทฤษฎีการบริโภค การลงทุน การใช้จ่ายภาครัฐและคุณภาพในตลาดผลผลิต ใน *ประมวลชุดวิชาทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ขั้นสูง* (หน่วยที่ 9). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยุทธ ไกยวรรณ .(2555). หลักการและการใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกสำหรับการวิจัย. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*, 4(1), 1-12.
- วิศิษฐ์ บิลมาศ และคณะ .(2557). รูปแบบและพฤติกรรมการออมของครัวเรือนในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบูรณ์. *เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์*.
- เวหา เคาะประเสริฐ .(2556). ปัจจัยที่กำหนดการออมของภาคครัวเรือนภายใต้แบบจำลองวัฏจักรชีวิตและโครงสร้างอายุประชากรของประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ .(2559). ข้อมูลเบี่ยังชีพผู้สูงอายุ. สืบค้นเมื่อ 20 มีนาคม 2559, จาก https://www.msociety.go.th/ewt_news.php?nid=11837.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัย

สกลนครราชภัฏ

แบบสอบถาม

เรื่อง: ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการออมในกองทุนการออมแห่งชาติ กรณีศึกษาผู้ประกอบการอาชีพอิสระในอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่” เพื่อประกอบการศึกษารายวิชา การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ข้อมูลนี้จะใช้เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และเพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมีจำนวน 2 ตอน โปรดตอบคำถามตามคำแนะนำในแต่ละตอน ให้ครบถ้วน
2. โปรดอ่านข้อความจากแผนภาพเกี่ยวกับกองทุนการออมแห่งชาติดังต่อไปนี้เพื่อประโยชน์ใน การตอบแบบสอบถาม

แผนภาพสรุปข้อมูลกองทุนการออมแห่งชาติ

สมัครสมาชิก
ส่งเงินสะสม รัฐให้สมทบ

การส่งเงินสะสมของสมาชิกจะต้องสะสม **ไม่น้อยกว่า 50 บาท** แต่เมื่อรวมกันแล้ว **ไม่เกินกว่า 13,200 บาทต่อปี** เมื่อสมาชิกส่งเงินสะสม **รัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบ** ให้ภายในสิ้นเดือนถัดไป

อายุสมาชิก	รัฐบาลให้เงินสมทบ
15 - 30 ปี	รัฐบาลให้เงินสมทบ 50% ของเงินสะสม แต่ไม่เกินปีละ 600 บาท
>30 - 50 ปี	รัฐบาลให้เงินสมทบ 80% ของเงินสะสม แต่ไม่เกินปีละ 960 บาท
>50 ปีขึ้นไป	รัฐบาลให้เงินสมทบ 100% ของเงินสะสม แต่ไม่เกินปีละ 1,200 บาท

สมาชิก กอช. มีสิทธิได้รับ
เงิน 4 กรณี ได้แก่

1. **อายุครบ 60 ปีบริบูรณ์**
ได้รับบำนาญรายเดือนตลอดชีวิต หากออมน้อยจะได้เป็นเงินดำรงชีพรายเดือนเดือนละ 600 บาท จนกว่าเงินในบัญชีจะหมด
2. **ทุพพลภาพก่อนอายุครบ 60 ปี**
ได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสม ส่วนเงินสมทบและผลประโยชน์ของเงินสมทบ จะได้รับเมื่อมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์
3. **ลาออกจากกองทุน**
ได้รับเงินสะสมและผลประโยชน์ของเงินสะสม
4. **เสียชีวิต**
ผู้รับประโยชน์หรือทายาทได้รับเงินเท่าจำนวนเงินในบัญชี (เงินในบัญชี ได้แก่ เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์) ของแต่ละบุคคล

สมัครสมาชิกและส่งเงินสะสมได้ที่...
สาขาของธนาคารออมสิน ส.ก.ส.
และธนาคารกรุงไทย ทั่วประเทศ

กอช. จะเริ่มรับสมัคร
ประมาณเดือนสิงหาคม 2558
เป็นต้นไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือกรอกข้อมูลในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ

1. หญิง 2. ชาย

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

1. ประถมศึกษา 2. มัธยมศึกษาตอนต้น 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย
 4. ปวช. 5. ปวส. 6.ปริญญาตรี 7. อื่นๆ(ระบุ).....

4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนคน

5. จำนวนผู้มีรายได้หรือมีงานทำในครัวเรือนของท่าน (นับรวมตัวท่านด้วย)คน

6. จำนวนผู้พึ่งพิงในครัวเรือนที่อยู่ในความอุปการะดูแลของท่าน..... คน

7. อาชีพปัจจุบันของท่าน

1. เกษตรกรรมและประมง 2. การผลิตและงานทักษะฝีมือ
 3. การก่อสร้างและแรงงานทั่วไป
 4. การขายส่งขายปลีกและซ่อมแซมยานยนต์ 5. การขนส่ง รับจ้างด้วยยานพาหนะ
 6. การปรุงอาหารจำหน่าย 7. อาชีพการบริการ แม่บ้าน

8. รายได้ต่อเดือนของท่าน.....บาท (กรณีรายได้เกิดจากการทำงานร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป เช่น สามี ภรรยาทำงานร่วมกันให้เฉลี่ยรายได้เท่ากันทุกคน)

9. รายจ่ายต่อเดือนของท่าน (ไม่รวมรายจ่ายเพื่อชำระหนี้).....บาท

10. รายจ่ายในการชำระหนี้ต่อเดือนของท่าน.....บาท

11. จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนของท่าน.....บาท

12. ปัจจุบันท่านเก็บออมเงิน โดยวิธีใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1. ฝากออมทรัพย์กับธนาคาร 2. ฝากประจำกับธนาคาร 3. ฝากสหกรณ์ออมทรัพย์
 4. ซื้อประกันชีวิตแบบออมทรัพย์ 5. ฝากกลุ่มสัจจะออมทรัพย์ 6. ซื้อสลากออมสิน/รทส.
 7. ประกันตนในกองทุนประกันสังคมตามมาตรา 40 8. ออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ
 9. อื่นๆ (ระบุ).....

13. ข้อมูลเกี่ยวกับมรดกหรือทรัพย์สินของท่าน

13.1 ขนาดที่ดินที่ท่านถือกรรมสิทธิ์.....ไร่

13.2 ยานพาหนะที่ท่านครอบครอง 1. รถยนต์จำนวน.....คัน 2. รถจักรยานยนต์จำนวน.....คัน

13.3 กรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัย

 1. ของตนเอง 2. เช่า

13.4 มูลค่าของทองคำที่ท่านถือครอง

 1. ไม่มี 2. มูลค่าไม่เกิน 10,000 บาท 3. มูลค่า 10,001-20,000 บาท 4. มูลค่า 20,001-40,000 บาท 5. มูลค่า 40,001-60,000 บาท 6. มูลค่า 60,001 บาทขึ้นไป

13.5 ท่านเคยได้รับทรัพย์สินใดบ้างดังต่อไปนี้โดยการยกให้หรือทางมรดก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

 1. ไม่เคยได้รับ 2. เงิน 3. ทองคำ 4. ยานพาหนะ 5. บ้านหรือสิ่งปลูกสร้าง 6. ที่ดิน**ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติ**กรุณาทำเครื่องหมาย ลงในช่อง หรือกรอกข้อมูลในช่องว่างให้ครบถ้วน

14. ท่านทราบหรือไม่ว่ามีการจัดตั้งกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อส่งเสริมการออมเพื่อย้ายบ้านอายุวัยเกษียณ

 1. ทราบ 2. ไม่ทราบ15. เมื่อท่านได้อ่านแผนภาพสรุปข้อมูลกองทุนการออมแห่งชาติ ท่านประสงค์จะออมกับกองทุนหรือไม่ 1. ออม 2. ไม่ออม (กรณีไม่ออมข้ามไปตอบข้อ 18)

16. กองทุนการออมแห่งชาติ กำหนดเงินออมตั้งแต่ 50 – 1,100 บาทต่อเดือน

ท่านมีความประสงค์จะออมจำนวนเงิน.....บาทต่อเดือน

17. กรณีเลือกออมกับกองทุนการออมแห่งชาติท่านเห็นว่าเหตุผลดังต่อไปนี้ มีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจของท่านมากน้อยเพียงใด ให้เรียงลำดับจากความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับความสำคัญ

เหตุผล

..... ต้องการสร้างวินัยการออม

..... ต้องการมีบ้านอายุเมื่ออายุครบ 60 ปี

..... การออมกับกองทุนมีผลประโยชน์คุ้มค่า

..... กองทุนมีความมั่นคง

..... ได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำจึงตัดสินใจออมกับกองทุนฯ

18. กรณีเลือกไม่ยอมกับกองทุนการออมแห่งชาติท่านเห็นว่าเหตุผลดังต่อไปนี้ มีระดับความสำคัญต่อการตัดสินใจไม่ยอมของท่านมากน้อยเพียงใด ให้เรียงลำดับจากความสำคัญมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด

ลำดับความสำคัญ	เหตุผล
.....	รายได้น้อย
.....	รายจ่ายมาก
.....	หนี้สินมาก
.....	พอใจการออมแบบเดิม
.....	ไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกองทุนจึงตัดสินใจไม่ยอมกับกองทุนฯ

----- ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม -----

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายปิติพันธุ์ อ่อนจันทร์
วัน เดือน ปีเกิด	18 มีนาคม 2525
สถานที่เกิด	อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง
ประวัติการศึกษา	เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พ.ศ. 2548
สถานที่ทำงาน	สำนักงานสรรพากรพื้นที่กระบี่
ตำแหน่ง	นักวิชาการภาษีชำนาญการ

